

قانون مالیات های مستقیم

تاریخ تصویب : ۱۳۶۶/۱۲/۳

نخل از روزنامه (سمی شماره : ۱۴۵۸۱۳

تاریخ : ۱۳۶۷/۲/۲۱

شماره : ۱۴۰۹۰/۱/۹

تاریخ : ۱۳۶۷/۲/۳

وزارت امور اقتصادی و دارایی

باب اول : اشخاص مشمول مالیات

ماده ۱- اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات می باشند .

۱- کلیه مالکین اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اموال یا املاک خود واقع در ایران طبق مقررات باب دوم .

۲- هر شخص حقیقی ایرانی مقیم ایران نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می نماید .

۳- هر شخص حقیقی ایرانی مقیم خارج از ایران نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران تحصیل می کند .

۴- هر شخص حقوقی ایرانی نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می نماید .

۵- هر شخص غیر ایرانی (اعم از حقیقی و یا حقوقی) نسبت به درآمدهایی که در ایران تحصیل می نماید و همچنین نسبت به درآمدهایی که بابت واگذاری امتیازات یا سایر حقوق خود و یا دادن تعلیمات و کمک های فنی و یا واگذاری فیلم های سینمایی (که به عنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها می گردد) از ایران تحصیل می کند .

ماده ۲- اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات های موضوع این قانون نمی باشند .

۱- وزارتخانه ها و موسسات دولتی ،

۲- دستگاه هایی که بودجه آنها به وسیله دولت تامین می شود .

۳- شهرداری ها .

تبصره ۱- شرکت هایی که تمام یا قسمتی از سرمایه آنها متعلق به اشخاص و موسسه های مذکور در بندهای فوق باشد ، سهم درآمد یا سود آنها مشمول حکم این ماده نخواهد بود . حکم این تبصره مانع استفاده شرکت های مزبور از معافیت های مقرر در این قانون ، حسب مورد ، نیست .

تبصره ۲- درآمدهای حاصل از فعالیت های اقتصادی از قبیل فعالیت های صنعتی ، معدنی ، تجاری ، خدماتی و سایر فعالیت های تولیدی برای اشخاص موضوع این ماده که به نحوی غیر از طریق شرکت نیز تحصیل می شود ، در هر مورد به طور جداگانه به نرخ مذکور در ماده (۱۰۵) این قانون مشمول مالیات خواهد بود .

مسئلان اداره امور در این گونه موارد نسبت به سهم فعالیت مذکور مكلف به انجام دادن تکالیف مربوط طبق مقررات این قانون خواهد بود در غیر این صورت نسبت به پرداخت مالیات متعلق با مودی مسئولیت تضامنی خواهد داشت .

تبصره ۳- معافیت مالیاتی این ماده برای مواردی که از طرف حضرت امام خمینی (ره) یا مقام معظم رهبری دارای مجوز می باشند بر اساس نظر مقام معظم رهبری است .

باب دوھ : مالیات بر دارایی

فصل اول- مالیات سالانه املاک

ماده ۳- محفوظ

ماده ۴- محفوظ

ماده ۵- محفوظ

ماده ۶- محفوظ

ماده ۷- محفوظ

ماده ۸- محفوظ

ماده ۹- محفوظ

فصل دوم- مالیات مستغلات مسکونی خالی

ماده ۱۰- محفوظ

ماده ۱۱- محفوظ

فصل سوم- مالیات بر اراضی بایر

ماده ۱۲- محفوظ

ماده ۱۳- محفوظ

ماده ۱۴- محفوظ

ماده ۱۵- محفوظ

ماده ۱۶- محفوظ

فصل چهارم- مالیات بر ارث

ماده ۱۷- هر گاه در نتیجه فوت شخصی اعم از فوت واقعی یا فرضی ، اموالی از متوفی باقی بماند به شرح زیر مشمول مالیات است :

۱- در صورتی که متوفی یا وراث یا هر دو ایرانی مقیم ایران باشند نسبت به سهم الارث هر یک از وراث از اموال مشمول مالیات بر ارث موضوع ماده (۱۹) این قانون واقع در ایران یا در خارج از ایران پس از کسر مالیات بر ارثی که بابت آن قسمت از اموال واقع در خارج از ایران به دولت محلی که مال در آن واقع گردیده پرداخت شده است به نرخ مذکور در ماده (۲۰) این قانون .

۲- در صورتی که متوفی و وراث هر دو ایرانی مقیم خارج از ایران باشند سهم الارث هر یک از وراث از اموال و حقوق مالی متوفی که در ایران موجود است به نرخ مذکور در ماده (۲۰) این قانون و نسبت به آن قسمت که در خارج از ایران وجود دارد پس از کسر مالیات بر ارثی که از آن بابت به دولت محل وقوع مال پرداخت شده است به نرخ بیست و پنج درصد .

۳- در مورد اتباع خارجی و سایر موارد نسبت به آن قسمت از اموال و حقوق مالی متوفی که در ایران موجود است کلا مشمول مالیات به نرخ مذکور در ماده (۲۰) این قانون برای وراث طبقه دوم .

ماده ۱۸- وراث از نظر این قانون به سه طبقه تقسیم می شوند :

۱- وراث طبقه اول که عبارتند از : پدر ، مادر ، زن ، شوهر ، اولاد ، و اولاد اولاد .

۲- وراث طبقه دوم که عبارتند از : اجداد ، برادر ، خواهر و اولاد آنها .

۳- وراث طبقه سوم که عبارتند از : عمو ، عمه ، دایی ، خاله و اولاد آنها .

ماده ۱۹- اموال مشمول مالیات بر ارث عبارت است از کلیه ماترک متوفی واقع در ایران یا خارج از ایران اعم از منقول و غیر منقول و مطالبات قابل وصول و حقوق مالی پس از کسر هزینه کفن و دفن در حدود عرف و عادت و واجبات مالی و عبادی در حدود قواعد شرعی و دیون محقق متوفی .

تبصره- بدھی که متوفی به وراث خود دارد در صورتی که مستند به مدارک قانونی بوده و اصالت آن مورد تایید هیات حل اختلاف مالیاتی قرار گیرد قابل کسر از ماترک خواهد بود و در مورد مهریه و نفقة ایام عده تایید هیات مذکور لازم نیست و در مورد وراث طبقه دوم و سوم کسر دیون منوط به آن است که متوفی تا تاریخ فوت خود دارای وراث از طبقه ماقبل ، حسب مورد ، بوده باشد .

ماده ۲۰- نرخ مالیات بر ارث نسبت به سهم الارث به شرح زیر است :

شرح	طبقه سوم	طبقه دوم	طبقه اول
تا مبلغ ۵۰/۰۰۰/۰۰۰	%۳۵	%۱۵	%۵
تا مبلغ ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال نسبت به مازاد ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	%۴۵	%۲۵	%۱۵
تا مبلغ ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال نسبت به مازاد ۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	%۵۵	%۳۵	%۲۵
نسبت به مازاد ۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	%۵۶	%۴۵	%۳۵

از سهم الارث هر یک وراث طبقه اول مبلغ سی میلیون (۳۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به عنوان معافیت کسر و مازاد به نرخ های مذکور مشمول مالیات می باشد . معافیت مذکور برای هر یک از وراث طبق اول که کمتر از بیست سال سن داشته با محجور یا معلول از کارافتاده باشند مبلغ پنجاه میلیون (۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال خواهد بود .

تبصره ۱- معافیت سهم الارث هر یک از وراث طبقه اول که کمتر از بیست سال سن داشته باشند یا محجور و یا معلول ، از کارافتاده یا صرفاً مشغول تحصیل بوده و کمتر از ۲۵ سال تمام سن داشته باشند و همچنین فرزندان انان متوفی که تا حین الفوت متوفی شوهر اختیار نکرده اند به سه میلیون ریال افزایش خواهد یافت .

تبصره ۲- در صورتی که وراث طبقه دوم کمتر از بیست سال سن یا محجور یا معلول از کارافتاده و یا صرفاً به تحصیل اشتغال داشته و کمتر از بیست و پنج سال تمام داشته باشند سهم الارث آنها تا یک میلیون و پانصد هزار ریال معاف و مازاد به نرخ مذکور مشمول مالیات خواهد بود .

تبصره ۳- هر گاه کلیه وراث از طبقه اول بوده و بین آنان عیال یا حداقل یک فرزند کمتر از بیست سال سن یا محجور و یا معلول از کارافتاده و یا فرزند کمتر از بیست و پنج سال سن و صرفاً مشغول تحصیل وجود داشته باشد و اموال غیر منقول متوفی منحصر به یک خانه یا آپارتمان مسکونی باشد جمع معافیت های سهم الارث معادل ارزش خانه یا آپارتمان یا مبلغ بیست میلیون ریال هر کدام کمتر است افزایش می یابد و در صورتی که جمع معافیت های سهم الارث معادل یا بیشتر از حد نصاب مذکور باشد حکم این تبصره جاری نخواهد بود .

ماده ۲۱- اموالی که جزء ماترک متوفی باشد و تا یک سال پس از قطعیت مالیات و غیر قابل رسیدگی بودن پرونده امر در مراجع مالیاتی طبق قوانین یا احکام خاص مالکیت آنها سلب و یا به موجب گواهی سازمان ذی ربط بلاعوض در اختیار وزارت خانه ها ، موسسه های دولتی ، شهرداری ها ، نهادهای انقلاب اسلامی یا شرکت هایی که صد درصد (۱۰۰٪) سهام آنها متعلق به دولت باشد قرار گیرد ، از شمول مالیات بر ارث خارج و در صورتی که بابت سلب مالکیت عوضی داده شود ارزش آن عوض یا اموال سلب مالکیت شده هر کدام کمتر است جزء اموال مشمول مالیات بر ارث محسوب و در هر حال چنانچه مالیاتی اضافه پرداخت

شده باشد مسترد خواهد شد . حکم این ماده در مواردی که وراث تمام یا قسمتی از اموال را که جزء ماترک باشد به طور رایگان به یکی از اشخاص ذکور در ماده (۲) این قانون واگذار کننده نیز جاری است .

ماده ۲۲- در صورتی که به موجب رای هیات حل اختلاف مالیاتی مطالبات متوفی غیر قابل وصول تشخیص داده شود مطالبات ذکور جزو ماترک منظور نمی شود و اگر مالیات آن قبل وصول شده باشد مسترد خواهد شد و در صورت وصول احتمالی این گونه مطالبات ورثه ملزم به پرداخت مالیات متعلق خواهد بود . در هر صورت وزارت امور اقتصادی و دارایی از نظر تامین مالیات متعلق می تواند به عنوان ثالث در دعوی مربوط شرکت و یا راسا اقامه دعوی نماید .

ماده ۲۳- محدود

ماده ۲۴- اموال زیر از شمول مالیات این فصل خارج است :

۱- وجوده بازنشستگی و وظیفه و پس انداز خدمت و مزایای پایان خدمت ، مطالبات مربوط به خسارت اخراج ، باخرید خدمت و مرخصی استحقاقی استفاده نشده و بیمه های اجتماعی و نیز وجوده پرداختی توسط موسسات بیمه یا بیمه گزار و یا کارفرما از قبیل بیمه عمر ، خسارت فوت و همچنین دیه و مانند آنها حسب مورد که یک جا و یا به طور مستمر به ورثه متوفی پرداخت می گردد .

۲- اموال منقول متعلق به مشمولین بند (۴) ماده (۳۹) قرارداد وین مورخ فروردین ۱۳۴۰ و ماده (۵۱) قرارداد وین مورخ اردیبهشت ماه ۱۳۴۲ و بند (۴) قرارداد وین مورخ اسفند ماه ۱۳۵۳ با رعایت شرایط مقرر در قرارداد مذبور با شرط معامله متقابله .

۳- اموالی که برای سازمان ها و موسسه های ذکور در ماده (۲) این قانون مورد وقف یا نذر یا حبس واقع گردد به شرط تایید سازمان ها و موسسه های ذکور .

۴- هشتاد درصد (٪۸۰) اوراق مشارکت و سپرده های متوفی نزد بانک های ایرانی و شعب آنها در خارج از کشور و موسسه های اعتباری غیر بانکی مجاز ، همچنین پنجاه درصد (٪۵۰) ارزش سهام متوفی در شرکت هایی که سهام آنها طبق قانون مربوط در بورس پذیرفته شده باشد و چهل درصد (٪۴۰) ارزش سهام یا سهم الشرکه متوفی در سایر شرکت ها و نیز چهل درصد (٪۴۰) ارزش خالص دارایی متوفی در واحدهای تولیدی ، صنعتی ، معدنی و کشاورزی .

ماده ۲۵- وراث طبقات اول و دوم نسبت به اموال شهدای انقلاب اسلامی مشمول مالیات بر ارث موضوع این فصل نخواهد بود . احراز شهادت برای استفاده از مقررات این ماده منوط به تایید یکی از نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و یا بنیاد شهید انقلاب اسلامی حسب مورد می باشد .

ماده ۲۶- وراث (منفردا یا مجامعا) یا ولی یا امین یا قیم یا نماینده قانونی آنها مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ فوت متوفی اظهارنامه ای روی نمونه مخصوصی که از طرف وزارت امور اقتصاد و دارایی تهیه می شود حاوی کلیه اقلام ماترک با تعیین بهای زمان فوت و تصریح مطالبات و بدھی هایی که طبق مقررات این فصل قابل احتساب هستند به ضمیمه مدارک زیر به حوزه مالیاتی صلاحیت دار تسليم و رسید دریافت دارند .

- ۱- رونوشت یا تصویر گواهی شده اسناد مربوط به بدھی و مطالبات متوفی .
- ۲- رونوشت یا تصویر گواهی شده کلیه اوراقی که مثبت حق مالکیت متوفی نسبت به اموال و حقوق مالی است .
- ۳- در صورتی که اظهارنامه از طرف وکیل یا قیم یا ولی داده شود رونوشت یا تصویر گواهی شده وکالت نامه یا قیم نامه .
- ۴- رونوشت یا تصویر گواهی شده آخرین وصیت نامه متوفی اگر وصیت نامه موجود باشد .

تبصره- تسليم اظهارنامه با مشخصات مذکور از طرف یکی از وراث ، سالب تکلیف سایر ورثه می گردد .

ماده ۲۷- حوزه مالیاتی صلاحیت دار در مورد ارث ، حوزه ای است که آخرین اقامتگاه قانونی متوف در محدوده آن واقع بوده است و اگر متوفی در ایران مقیم نبوده حوزه مربوط در تهران خواهد بود .

تبصره- اقامت از نظر این قانون تابع تعاریف مقرر در قانون مدنی می باشد .

ماده ۲۸- مشمولین مالیات بر ارث مکلفند مالیات متعلق را بر اساس اظهارنامه تا سه ماه پس از انقضای مهلت تسليم اظهارنامه به رسم علی الحساب پرداخت و رسید دریافت دارند .

تبصره- اداره امور مالیاتی مربوط مکلف است پس از رسیدگی و قطعی شدن مالیات و پرداخت آن مفاصی حساب مالیاتی را حداقل ظرف مهلت یک هفته طبق مقررات این قانون صادر و به ذی نفع تسليم نماید .

ماده ۲۹- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به منظور اجرای صحیح مقررات مالیات بر ارث دفتر مرکزی ارث را در تهران تشکیل دهد . حوزه های مالیاتی مکافند اظهارنامه های دریافتی را ظرف مدت یک هفته پس از دریافت به دفتر مذکور ارسال نمایند . دفتر مرکزی ارث اظهارنامه های واصله را ثبت و ممهور و ظرف یک ماه جهت اقدامات قانونی بعدی به حوزه مربوط اعاده خواهد نمود . در صورتی که برای یک متوفی اظهارنامه های متعددی واصل شده باشد دفتر مرکزی ارث اظهارنامه های مذکور را به حوزه مالیاتی که اولین اظهارنامه را به دفتر مزبور فرستاده است ارسال و مراتب را به سایر حوزه های مالیاتی ذی ربط اعلام خواهد نمود .

ماده ۳۰- اداره امور مالیاتی مربوط مکلف است اظهارنامه مودیان را طبق مقررات این فصل رسیدگی و ارزش اموال را تشخیص و به شرح زیر عمل کند :

الف- در صورتی که جمع ارزش اموال مشمول مالیات اظهار شده در اظهارنامه با ارزش تعیین شده همان اموال توسط ممیز که مورد تایید سرممیز قرار گرفته باشد بیش از پانزده درصد اختلاف نداشته باشد اظهارنامه را قطعی تلقی و مراتب را ظرف شش ماه به مودی ابلاغ نماید .

ب- در صورتی که اختلاف بیش از پانزده درصد باشد و همچنین در مواردی که وراث یا نماینده قانونی آنها و سایر کسانی که طبق مقررات این قانون مکلف به دادن اظهارنامه هستند از تسلیم اظهارنامه خودداری کنند یا در اظهارنامه قسمتی از اموال را ذکر ننمایند مالیات متعلق را بر طبق مقررات این قانون تشخیص و به مودی ابلاغ کند .

تبصره- هر گاه وراث ظرف یک ماه از تاریخ اخطار کتبی اداره امور مالیاتی از ارایه اموال به منظور ارزیابی خودداری نمایند اداره امور مالیاتی نسبت به تعیین بهای اموال راسا اقدام خواهد نمود .

ماده ۳۱- ممیز مالیاتی مکلف است پس از تسلیم اظهارنامه از طرف وراث یا نماینده قانونی آنها در صورت درخواست کتبی ظرف یک هفته گواهی نامه متنضم رونوشت مصدق ریز ماترک را که در اظهارنامه نوشته شده صادر و به مودی تسلیم نماید . این گواهی نامه فقط از نظر صدور برگ حصر وراثت معتبر است رسیدگی به تقاضای حصر وراثت در دادگاه ها موكول به ارایه گواهی نامه مذکور در این ماده خواهد بود و مدیران دفتر دادگاه های صادر

کننده تصدیق حصر وراثت موظفند رونوشت گواهی شده آن را ظرف پانزده روز از تاریخ صدور به حوزه مالیاتی محل بفرستند.

ماده ۳۲- مأخذ ارزیابی املاک اعم از عرصه یا اعیان ارزش معاملاتی ملک با رعایت تبصره (۱) ماده (۵۹) این قانون در زمان فوت بوده و مأخذ ارزیابی سایر اموال و حقوق مالی متوفی ارزش آنها در تاریخ فوت خواهد بود.

تبصره ۱- اثاث البیت محل سکونت از نظر مالیاتی جز ماترک متوفی محسوب خواهد شد.

تبصره ۲- در مورد ساختمان هایی که با توجه به نوع مصالح یا طرز معماری خاص دارای ارزش فوق العاده هستند ارزش معاملاتی اعیانی ملک نبوده و اداره امور مالیاتی مکلف است در این مورد و همچنین در ارزیابی جواهر و اشیای نفیس از نظر کارشناس یا کارشناسان و متخصص یا متخصصین ذی ربط استفاده کند.

تبصره ۳- در مواردی که منفعت مال مورد وصیت یا نذر واقع می شود و همچنین در حبس چنانچه پس از انقضای مدت ، اصل مال عاید وراث شود ارزش مال مورد وصیت و نذر و حبس به تاریخ حین الفوت مورث یا رعایت مسلوب المنفعه بودن آن تقویم و به سهم الارث وراثی که مال عاید آنها می شود اضافه و مشمول مالیات بر ارث خواهد بود.

تبصره ۴- حقوق ناشی از عقود اجاره به شرط تملیک با بانک ها نسبت به عرصه و اعیان املاک بر اساس ارزش معاملاتی حین الفوت متوفی محاسبه خواهد شد.

ماده ۳۳- ماموران کنسولی ایران در خارج از کشور موظفند ظرف سه ماه از تاریخ اطلاع از وقوع فوت اتباع ایرانی مراتب را ضمن ارسال کلیه اطلاعات در مورد ماترک آنان اعم از منتقل یا غیر منتقل واقع در کشور محل ماموریت خود با تعیین مشخصات و ارزش آنها از طریق وزارت امور خارجه به وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام نمایند.

تبصره- آیین نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط وزارت خارجه های امور اقتصادی و دارایی و امور خارجه تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۳۴- بانک ها و شرکت ها و موسسات و اشخاصی که اموالی از متوفی نزد خود دارند مکلفند ظرف یک ماه از تاریخ اطلاع از فوت صورت آن اموال اعم از وجوه نقد یا سفته یا جواهر و نیز مقدار سهام یا سهم الشرکه متوفی را تنظیم و به حوزه مالیاتی محل تسليم

نمایند . همچنین موظفند در صورت مراجعته ماموران تشخیص ، دفاتر و اسناد مورد نیاز را برای رسیدگی در اختیار آنها بگذارند .

ماده ۳۵- ادارات ثبت اسناد و املاک موقعي که مال غیر منقول را به اسم وراث یا موصی له ثبت می نمایند همچنین کلیه دفاتر اسناد رسمی در موقعي که می خواهد تقسیم نامه یا هر نوع معامله وراث راجع به ماترک ثبت کنند باید گواهی نامه حوزه مالیاتی صلاحیت دار را مبنی بر عدم شمول مالیات یا این که مالیات متعلق کلا پرداخت یا ترتیب یا تضمین لازم برای پرداخت آن داده شده است ، مطالبه نمایند و قبل از ارایه این گواهی نامه مجاز به ثبت نیستند.

ماده ۳۶- بانک ها و شرکت ها و موسسات و اشخاصی که وجهه نقد یا سفته یا جواهر یا سهام یا سهم الشرکه و یا هر نوع مال دیگر از متوفی نزد خود دارند مجاز نخواهد بود آن را به وراث یا وصی حسب مورد تسليم و یا به آنان ثبت نمایند مگر این که گواهی نامه موضوع قسمت اخیر ماده (۳۵) این قانون ارایه گردد .

ماده ۳۷- در صورتی که به موجب احکام دادگاه ها بر اساس حقوق مالی متوفی ، مالی به ورثه بررسد مدیران دادگاه ها مکلفند رونوشت حکم را به اداره امور مالیاتی مربوط ارسال دارند تا در صورتی که قبل مالیات آن وصول نشده باشد اقدام به مطالبه مالیات گردد . این حکم در مواردی که اسناد و مدارک تازه ای مربوط به دارایی متوفی یا عدم تعلق دارایی به وی به دست آید نیز جاری خواهد بود .

در صورتی که پس از قطعیت مالیات ، اسناد و مدارک تازه ای مربوط به بدھی متوفی ارایه گردد و در محاسبه مالیات موثر باشد پرونده امر جهت صدور رای مقتضی به هیات حل اختلاف مالیاتی ارسال و طبق رای هیات اقدام خواهد شد .

ماده ۳۸- اموالی که به موجب وقف یا حبس یا نذر یا وصیت منتقل می شود در صورتی که از موارد معافیت مذکور در بند (۲۴) ماده (۳) این قانون نباشد و یا مشمول مقررات فصل مالیات بر درآمد اتفاقی نگردد به شرح زیر مشمول مالیات است :

الف- در مورد وقف و حبس ، منافع مال هر سال مشمول مالیات به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون خواهد بود .

ب- در نذر و وصیت چنانچه منافع مورد نذر و وصیت باشد به شرح زیر بند (الف) فوق و در صورتی که عین مال مورد نذر و وصیت باشد ارزش مال طبق مقررات این فصل تعیین و یک جا به نرخ مقرر برای وراث طبقه دوم مشمول مالیات خواهد بود .

تبصره ۱- مال مورد وصیت وقتی مشمول مالیات خواهد بود که وصیت با فوت موصی قطعی شده باشد .

تبصره ۲- حوزه مالیاتی صلاحیت دار در مورد وقف و حبس و نذر و وصیت حوزه ای است که محل اقامت متولی یا حبس و نذر کننده یا موصی در محدوده آن واقع است و در صورتی که افراد مذکور مقیم ایران نباشند حوزه مالیاتی مربوط در تهران خواهد بود .

تبصره ۳- دفاتر استناد رسمی و ادارات ثبت استناد و محاکم دادگستری و سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و اداره سرپرستی صغار و محجورین و همچنین بانک ها و سایر موسسات مجاز نخواهد بود به مفاد وصیت نامه ای ترتیب اثر دهند مگر این که گواهی نامه حوزه مالیاتی مبنی بر این که وصیت نامه مذکور از طرف وصی یا وراث به حوزه مالیاتی صلاحیت دار تسلیم شده است ، ارایه گردد .

ماده ۳۹- در مورد وقف ، متولی و در مورد حبس و نذر، حبس و نذرکننده و در مورد وصیت ، وصی ، مکلفند حداقل ظرف سه ماه از تاریخ وقوع عقد یا فوت موصی حسب مورد اظهارنامه ای روی نمونه ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود حاوی مشخصات و ارزش مال مورد وقف یا حبس یا نذر یا وصیت به انضمام استناد مربوطه به حوزه مالیاتی صلاحیت دار تسلیم و رسید دریافت دارند و همچنین در صورتی که مورد از مصاديق بند (الف) ماده (۳۸) این قانون باشد مالیات منافع هر سال را تا آخر تیر ماه سال بعد و چنانچه مورد از مصاديق قسمت اخیر بند (ب) ماده مزبور باشد ، مالیات متعلق را حداقل ظرف سه ماه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه پرداخت کنند و یا از تسهیلات مذکور در مواد (۴۰) و (۴۱) این قانون استفاده نمایند.

تبصره- در مواردی که موضوع وقف یا حبس یا نذر یا وصیت از مصاديق بند (۳) ماده (۲۴) این قانون و یا مشمول مقررات فصل مالیات بر درآمد اتفاقی باشد متولی ، یا حبس و نذر کننده یا وصی حسب مورد مکلفند مشخصات اموال مورد وقف یا حبس یا نذر یا وصیت و مشخصات ذی نفع را روی نمونه ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می

شود درج و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ وقوع عقد یا فوت موصی به حوزه مالیاتی صلاحیت دار تسلیم و رسید دریافت دارند.

ماده ۴۰- در صورتی که مشمولان مالیات این فصل قادر به پرداخت تمام یا قسمتی از مالیات خود نباشد وزارت امور اقتصاد و دارایی می تواند با اخذ تضمین معتبر قرار تقسیط آن را تا مدت سه سال از تاریخ قطعی شدن مالیات متعلق بدهد و در صورتی که دادن تضمین و تقسیط برای وراث مقدور نباشد می توانند طبق ماده (۴۱) این قانون عمل کند.

ماده ۴۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند در صورتی که جزو ماترک ، وجود نقد موجود نباشد به تقاضای کتبی وراث معادل مالیات متعلق مالی را اعم از منقول یا غیر منقول از ماترک با توافق وراث انتخاب و به قیمتی که مبنای محاسبه مالیات بر اثر قرار گرفته است به جای مالیات قبول کند.

تبصره- در صورتی که در اجرای این ماده مالی به جای مالیات قبول شود انتقال آن به سازمان امور مالیاتی کشور مشمول هیچ گونه مالیاتی نخواهد بود .

ماده ۴۲- در صورتی که جزو ماترک متوفی کارخانه یا کارگاه تولیدی یا واحدهای کشاورزی باشد و ارزش سایر اموال متوفی تكافوی مالیات ارث متعلق به ماترک را نکند پس از وصول مالیات از محل سایر اموال نسبت به مازاد مالیات و همچنین در مواردی که ماترک منحصر به کارخانه یا کارگاه تولیدی باشد وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در صورت تقاضای وراث با تقسیط مالیات در مدت مناسبی موافقت نماید .

ماده ۴۳- در صورتی که بانک ها و شرکت ها و موسسات و اشخاصی که مالی از متوفی نزد خود دارند از اجرای مواد (۳۶) و (۳۴) این قانون تخلف نمایند علاوه بر این که تا معادل ارزش مالی که نزد آنها بوده با وراث نسبت به پرداخت مالیات و جرایم متعلق مسئولیت تضامنی دارند ، مشمول جرمیه ای معادل پنج درصد قیمت مال نیز خواهند بود . در مورد بانک ها و شرکت های دولتی و موسسات دولتی ، مختلف و شرکا و معاونان وی در تخلف نیز مسئولیت تضامنی خواهند داشت .

فصل پنجم- حق تمبر

ماده ۴۴- از هر برگ چک که از طرف بانک ها چاپ می شود در موقع چاپ دویست (۲۰۰) ریال حق تمبر اخذ می شود.

ماده ۴۵- از اوراق مشروحه زیر نسبت به مبلغ آنها معادل سه در هزار حق تمبر اخذ می شود.
برات .

- فته طلب (سفته) و نظایر آنها .

تبصره- حق تمبر مقرر در این ماده بابت کمتر از هزار ریال معادل حق تمبر هزار ریال خواهد بود .

ماده ۴۶- از کلیه استناد تجاری قابل انتقال که در ایران صادر و یا معامله و مورد استفاده قرار داده می شود (به استثنای اوراق مذکور در مواد (۴۵) و (۴۸) این قانون) و استناد کاشف و از حقوق مالکیت نسبت به مال التجاره از قبیل بارنامه دریایی و هوایی و همچنین اوراق بیمه مال التجاره پنج هزار (۵/۰۰۰) ریال و بارنامه زمینی و صورت وضعیت مسافری یک هزار (۱/۰۰۰) ریال حق تمبر دریافت خواهد شد .

موسسه های حمل و نقل مسئول تنظیم دقیق بارنامه هستند و باید هویت و نشانی صحیح صاحب کالا و سایر اطلاعات مربوط را در آن درج نمایند و نسخ کافی اوراق مذکور را حداقل تا پنج سال از تاریخ صدور نگاهداری کنند .

تبصره- از اوراق و مدارک زیر به شرح مقرر در این تبصره حق تمبر اخذ می شود :

- ۱- از کارت معافیت هر یک از مشمولان که به انحصار مختلف از انجام دادن خدمت وظیفه معاف می شوند ، بابت صدور کارت معافیت مذکور ، مبلغ ده هزار (۱۰/۰۰۰) ریال .
- ۲- از هر گونه گواهی نامه رانندگی بین المللی مبلغ پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال .
- ۳- از هر پلاک ترانزیت انواع خودرو و همچنین از شماره گذاری هر وسیله نقلیه که به صورت موقت وارد کشور می شود مبلغ دویست هزار (۲۰۰/۰۰۰) ریال .
- ۴- از گواهی نامه رانندگی انواع خودرو به ازای هر سال مدت اعتبار مبلغ یک هزار (۱/۰۰۰) ریال .

- ۵- از کارنامه و گواهی نامه دانش آموزان دوره ابتدایی ، راهنمایی و متوسطه یک هزار (۱/۰۰۰) ریال .

- ۶- از دانشنامه و گواهی دانشنامه کارданی ، کارشناسی ارشد ، دکترا و بالاتر مبلغ ده هزار (۱۰/۰۰۰) ریال .
- ۷- از گواهی ارزش تحصیلی دوره های ابتدایی و راهنمایی و متوسطه خارجی مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال .
- ۸- از گواهی ارزش تحصیلی دوره های فنی و حرفه ای و دانشگاهی خارجی مبلغ پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال .
- ۹- از پروانه مامایی یا مدرک تحصیلی دوره کاردانی و دندان پزشکی تجربی مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال .
- ۱۰- از پروانه مشاغل پزشکی ، دندان پزشکی ، دامپزشکی و داروسازی مبلغ یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال .
- ۱۱- از جواز تاسیس ، کارت شناسایی واحدهای تولیدی و معدنی ، کارت بازرگانی ، پروانه وکالت و کارشناسی و سایر پروانه های کسب و کار ، بابت صدور مبلغ یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال و بابت تجدید آنها مبلغ پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال .
- ماده ۴۷- از کلیه قراردادها و اسناد مشابه آنها به شرح زیر که بین بانک ها و مشتریان آنها مبادله یا از طرف مشتریان تعهد می شود در صورتی که در دفاتر اسناد رسمی ثبت نشود معادل ده هزار (۱۰/۰۰۰) ریال حق تمبر اخذ می شود .
- ۱- برگ قبول شرایط عمومی حساب جاری .
- ۲- قرارداد وام یا اعطای تسهیلات از هر نوع که باشد و نیز اوراق و فرم های تعهدآوری که بانک ها به نام های مختلف در موقع انجام معاملات به امضای مشتریان خود می رسانند .
- ۳- قراردادهای انواع سپرده های سرمایه گذاری .
- ۴- وکالت نامه های بانکی که در دفتر بانک تنظیم می شود و مشتریان حق امضای خود را به دیگری واگذار می نمایند .
- ۵- قراردادهای دیگری که بین بانک ها و مشتریان منعقد می شود و طرفین تعهدات و مسئولیت هایی را به عهده می گیرند و به امور مذکور در این ماده مرتبط می شود .
- ۶- ضمانت نامه های صادره از طرف بانک ها .
- ۷- تقاضای صدور ضمانت نامه در صورتی که تقاضا از طرف بانک قبول شده و ضمانت نامه صادر گردد .

۸- تقاضای گشایش اعتبار اسنادی برای داخله ایران یا برای کشورهای خارج در صورتی که تقاضا از طرف بانک قبول شده و اعتبار اسنادی گشایش یابد .

ماده ۴۸- سهام و سهم الشرکه کلیه شرکت های ایرانی موضوع قانون تجارت به استثنای شرکت های تعاونی بر اساس ارزش اسمی سهام یا سهم الشرکه به قرار دو در هزار مشمول حق تمبر خواهد بود .

کسور صد (۱۰۰) ریال هم صد (۱۰۰) ریال محسوب می شود .

تبصره- حق تمبر سهام و سهم الشرکه شرکت ها باید ظرف دو ماه از تاریخ ثبت قانونی شرکت و در مورد افزایش سرمایه و سهام اضافی از تاریخ ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکت ها از طریق ابطال تمبر پرداخت شود . افزایش سرمایه در مورد شرکت هایی که قبل از سرمایه خود را کاهش داده اند تا میزانی که حق تمبر آن پرداخت شده است مشمول حق تمبر مجدد نخواهد بود .

ماده ۴۹- در صورتی که اسناد مشمول حق تمبر موضوع مواد (۴۵) و (۴۶) و (۴۷) و (۴۸) این قانون در ایران صادر شده باشد صادرکنندگان باید تمبر مقرر را بر روی آنها الصاق و ابطال نمایند و هر گاه اسناد مذکور در خارج از کشور صادر شده باشد اولین شخصی که اسناد مذبور را متصرف می شود باید قبل از هر نوع امضا اعم از ظهernoیسی یا معامله یا قبولی یا پرداخت به ترتیب فوق عمل نماید و در هر صورت کلیه موسسات یا اشخاصی که در ایران اسناد مذکور را معامله یا دریافت یا تابیه می نمایند متخامنا مسئول پرداخت حقوق مقرر خواهند بود .

ماده ۵۰- وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است سفته و برات و بارنامه و اوراق دیگر مشمول حق تمبر را چاپ و در دسترس متقاضیان بگذارد . وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند در مواردی که مقتضی بداند به جای الصاق ابطال تمبر به دریافت حق تمبر در قبال صدور قبض مالیات اکتفا نماید .

ماده ۵۱- در صورت تخلف از مقررات این فصل ، مختلف علاوه بر اصل حق تمبر معادل دو برابر آن جریمه خواهد شد .

باب سوم : مالیات بر درآمد

فصل اول- مالیات بر درآمد املاک

ماده ۵۲- درآمد شخص حقیقی یا حقوقی ناشی از واگذاری حقوق خود نسبت به املاک واقع در ایران پس از کسر معافیت های مقرر در این قانون مشمول مالیات بر درآمد املاک می باشد.

ماده ۵۳- درآمد مشمول مالیات املاکی که به اجاره واگذار می گردد عبارت است از کل مال الاجاره اعم از نقدی و غیر نقدی پس از کسر بیست و پنج درصد بابت هزینه ها و استهلاکات و تعهدات مالک نسبت به مورد اجاره .
درآمد مشمول مالیات در مورد اجاره دست اول املاک مورد وقف یا حبس بر اساس این ماده محاسبه خواهد شد .

در رهن تصرف ، راهن طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود .
هر گاه موجر مالک نباشد درآمد مشمول مالیات وی عبارت است از مابه التفاوت اجاره دریافتی و پرداختی بابت ملک مورد اجاره .
حکم این ماده در مورد خانه های سازمانی متعلق به اشخاص حقوقی در صورتی که مالیات آنها طبق دفاتر قانونی تشخیص شود جاری نخواهد بود .

تبصره ۱- محل سکونت پدر یا مادر یا همسر یا فرزند یا اجداد و همچنین محل سکونت افراد تحت تکفل مالک اجاری تلقی نمی شود مگر این که به موجب اسناد و مدارک ثابت گردد که اجاره پرداخت می شود . در صورتی که چند واحد مسکونی محل سکونت مالک و یا افراد مذبور باشد یک واحد برای سکونت مالک و یک واحد مسکونی برای هر یک از افراد مذکور به انتخاب مالک از شمول مالیات موضوع این بخش خارج خواهد بود .

تبصره ۲- املاکی که مجانا در اختیار سازمان ها و موسسات موضوع ماده (۲) این قانون قرار می گیرد غیر اجاری تلقی می شود .

تبصره ۳- از نظر مالیات بر درآمد اجاره املاک ، هر واحد آپارتمان یک مستغل محسوب می شود .

تبصره ۴- در مورد املاکی که با اثاثه یا ماشین آلات به اجاره واگذار می شود درآمد ناشی از اجاره اثاثه و ماشین آلات نیز جزو درآمد ملک محسوب و مشمول مالیات این فصل می شود .

تبصره ۵- مستحدثاتی که طبق قرارداد از طرف مستاجر در عین مستاجر به نفع موجر ایجاد می شود بر اساس ارزش معاملاتی روز تحويل مستحدثه به موجر تقویم و پنجاه درصد آن جزو درآمد مشمول مالیات اجاره سال تحويل محسوب می گردد .

تبصره ۶- هزینه هایی که به موجب قانون یا قرارداد به عهده مالک است و از طرف مستاجر انجام می شود و همچنین مخارجی که به موجب قرارداد انجام آن از طرف مستاجر تقبل شده در صورتی که عرفا به عهده مالک باشد به بهای روز انجام هزینه تقویم و به عنوان مال الاجاره غیر نقدی به جمع اجاره بهای سال انجام هزینه اضافه می شود .

تبصره ۷- در صورتی که مالک اعیان احداث شده در عرصه استیجاری ملک را کلا یا جزئا به اجاره واگذار نماید مبلغ اجاره پرداختی بابت عرصه به نسبت مورد اجاره از مال الاجاره دریافتی کسر و مازاد طبق مقررات صدر این ماده مشمول مالیات خواهد بود .

تبصره ۸- در صورتی که مالک محل سکونت خود را بفروشد و در سند انتقال بدون اجازه بها مهلتی برای تخلیه ملک داده شود در مدتی که محل سکونت انتقال دهنده می باشد تا شش ماه و در بیع شرط مدام که طبق شرایط معامله مبیع در اختیار بایع شرطی است اجاری تلقی نمی شود مگر این که به موجب استناد و مدارک ثابت گردد که اجاره پرداخت می شود .

تبصره ۹- وزارتخانه ها ، موسسات و شرکت های دولتی و دستگاه هایی که تمام یا قسمتی از بودجه آنها به وسیله دولت تامین می شود ، نهادهای انقلاب اسلامی ، شهرداری ها و شرکت ها و موسسات وابسته به آنها و همچنین سایر اشخاص حقوقی مکلفند مالیات موضوع این فصل را از مال الاجاره هایی که پرداخت می کنند کسر و ظرف ده روز به اداره امور مالیاتی محل وقوع ملک پرداخت و رسید آن را به موجر تسلیم نمایند .

تبصره ۱۰- واحدهای مسکونی متعلق به شرکت های سازنده مسکن که قبل از انتقال قطعی و طبق استناد و مدارک مثبته به موجب قرارداد واگذار می گردد مدام که در تصرف خریدار می باشد در مدت مذکور اجاری تلقی نمی شود و از لحاظ مالیاتی با خریدار مانند مالک رفتار خواهد شد مشروط بر این که مالیات نقل و انتقال قطعی موضوع ماده (۵۹) این قانون به مأخذ تاریخ تصرف پرداخت شده باشد .

تبصره ۱۱- مالکان مجتمع های مسکونی دارای بیش از سه واحد استیجاری که با رعایت الگوی مصرف مسکن بنا به اعلام وزارت مسکن و شهرسازی ساخته شده یا می شوند در

طول مدت اجاره از صد درصد (۱۰۰٪) مالیات بر درآمد املاک اجاری معاف می باشند . در غیر این صورت درآمد هر شخص ناشی از اجاره واحد یا واحدهای مسکونی در تهران تا مجموع یکصد و پنجاه متر مربع زیربنای مفید و در سایر نقاط تا مجموع دویست متر مربع زیربنای مفید از مالیات بر درآمد ناشی از اجاره املاک معاف می باشد.

ماده ۵۴- مال الاجاره از روی سند رسمی تعیین می شود و در صورتی که اجاره نامه رسمی وجود نداشته باشد یا از تسلیم سند یا رونوشت آن خودداری گردد و یا مجر علاوه بر اجاره بها وجهی به عنوان ودیعه یا هر عنوان ودیعه یا هر عنوان دیگر از مستاجر دریافت نموده باشد میزان اجاره بها بر اساس املاک مشابه تعیین خواهد شد . چنانچه بعداً اسناد و مدارک مثبته به دست آید که معلوم شود اجاره ملک بیش از مبلغی است که مأخذ تشخیص درآمد مشمول مالیات قرار گرفته ، مالیات مابه التفاوت طبق مقررات این قانون قابل مطالبه خواهد بود.

تبصره ۱- ارزش اجاری مستغلات در مواردی که باید بر اساس اجاره بهای املاک مشابه تقویم گردد به وسیله اداره امور مالیاتی که ملک در محدوده آن واقع است تعیین خواهد شد .

تبصره ۲- از ابتدای سال ۱۳۸۲ ، مأخذ محاسبه درآمد مشمول مالیات اجاره املاک ، ارزش اجاری خواهد بود که توسط کمیسیون تقویم املاک موضوع ماده (۶۴) این قانون برای محدوده شهرها و روستاهای بر اساس هر متر مربع تعیین خواهد شد .

ماده ۵۵- هر گاه مالک خانه یا آپارتمان مسکونی ، آن را به اجاره واگذار نماید و خود محل دیگری برای سکونت خویش اجاره نماید یا از خانه سازمانی که کارفرما در اختیار او می گذارد استفاده کند در احتساب درآمد مشمول مالیات این فصل میزان مال الاجاره ای که به موجب سند رسمی یا قرارداد می پردازد یا توسط کارفرما از حقوق وی کسر و یا برای محاسبه مالیات حقوق تقویم می گردد از کل مال الاجاره دریافتی او کسر خواهد شد .

ماده ۵۶- محفوظ

ماده ۵۷- در مورد شخص حقیقی که هیچ گونه درآمدی ندارد تا میزان معافیت مالیاتی درآمد حقوق موضوع ماده (۸۴) این قانون از درآمد مشمول سالانه مستغلات از مالیات معاف و مازاد طبق مقررات این فصل مشمول مالیات می باشد . مشمولان این ماده باید اظهارنامه مخصوصی طبق نمونه ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه خواهد شد به اداره امور مالیاتی محل وقوع ملک تسلیم و اعلام نمایند که هیچ گونه درآمد دیگری

ندارند . اداره امور مالیاتی مربوط باید خلاصه مندرجات اظهارنامه مودی را به حوزه مالیاتی محل سکونت مودی ارسال دارد و در صورتی که ثابت شود اظهارنامه مودی خلاف واقع است مالیات متعلق به اضافه یک برابر آن به عنوان جریمه وصول خواهد شد . در اجرای حکم این ماده حقوق بازنشستگی و وظیفه دریافتی و جوایز و سود ناشی از سپرده های بانکی درآمد تلقی نخواهد شد .

تبصره ۱- حکم این ماده در مورد فرزندان صغیری که تحت ولایت پدر باشند جاری نخواهد بود .

تبصره ۲- در صورتی که سایر درآمدهای مشمول مالیات ماهانه مودی کمتر از مبلغ مذکور در این ماده باشد آن مقدار از درآمد مشمول مالیات اجاره املاک که با سایر درآمدهای مودی بالغ بر مبلغ فوق باشد معاف و مازاد طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود .

تبصره ۳- مودیان موضوع این فصل در صورتی که فرزند معلول یا عقب مانده ای که قادر به کار نباشد در تکفل خود داشته باشند علاوه بر سایر معافیت های مذکور در این فصل که حسب مورد از آن استفاده خواهند نمود ماهانه تا ده هزار ریال از درآمد مشمول مالیات اجاره املاک آنها به ازای هر یک از پرداخت مالیات معاف می شود .

ماده ۵۸- محفوظ

ماده ۵۹- نقل و انتقال قطعی املاک به مأخذ ارزش معاملاتی و به نرخ پنج (۵٪) و همچنین انتقال حق واگذاری محل به مأخذ وجوده دریافتی مالک یا صاحب حق و به نرخ دو درصد (۲٪) در تاریخ انتقال از طرف مالکان عین یا صاحبان حق مشمول مالیات می باشد .

تبصره ۱- چنانچه برای مورد معامله ارزش معاملاتی تعیین نشده باشد ، ارزش معاملاتی نزدیک ترین محل مشابه مبنای محاسبه مالیات خواهد بود .

تبصره ۲- حق واگذاری محل از نظر این قانون عبارت است از حق کسب یا پیشه یا حق تصرف محل یا حقوق ناشی از موقعیت تجاری محل .

ماده ۶۰- محفوظ

ماده ۶۱- در مواردی که انتقال ملک در دفاتر اسناد رسمی انجام نمی شود نیز ارزش معاملاتی ملک طبق مقررات این فصل در محاسبه مالیات ملاک عمل خواهد بود و به طور

کلی برای املاکی که ارزش معاملاتی آنها تعیین نشده ارزش معاملاتی نزدیک ترین محل مشابه مناطق اعتبار می باشد .

ماده ۶۲- مذوف

ماده ۶۳- نقل و انتقال قطعی املاکی که به صورتی غیر از عقد بیع انجام می شود به استثنای نقل و انتقال بلاعوض که طبق مقررات مربوط مشمول مالیات است ، مشمول مالیات نقل و انتقال قطعی املاک برابر مقررات این فصل خواهد بود و چنانچه عوضین ، هر دو مالک باشند هر یک از متعاملین به ترتیب فوق مالیات نقل و انتقال قطعی مربوط به ملک واگذاری خود را پرداخت خواهد نمود .

ماده ۶۴- تعیین ارزش معاملاتی املاک به عهده کمیسیون تقویم املاک متشکل از هفت عضو می باشد که در تهران از نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور و وزارت خانه های مسکن و شهرسازی ، کشاورزی و نماینده سازمان ثبت اسناد و املاک و دو نفر معتمد محل بصیر و مطلع در امور تقویم املاک به معرفی شورای شهر و در شهرستان ها از مدیران کل یا روسای ادارات امور مالیاتی ، مسکن و شهرسازی ، جهاد کشاورزی و ثبت اسناد و املاک به ترتیب در مراکز استان ها یا شهرستان ها حسب مورد و یا نمایندگان آنها و سه نفر معتمد محل بصیر و مطلع در امور تقویم املاک به معرفی شورای شهر تشکیل و هر سال یک بار نسبت به تعیین ارزش معاملاتی املاک اقدام خواهد نمود .

در موارد تقویم املاک واقع در هر بخش و روستاهای تابعه (بر اساس تقسیمات کشوری) دو نفر معتمد محل بصیر و مطلع در امور تقویم املاک توسط شورای بخش مربوط معرفی خواهد شد . در صورت نبودن شورای شهر یا بخش دو نفر با شرایط مذکور که کارمند دولت نباشند ، به معرفی فرماندار یا بخشنده مربوط در کمیسیون شرکت خواهد نمود .

کمیسیون تقویم املاک در تهران به دعوت سازمان امور مالیاتی کشور و در شهرستان ها به دعوت مدیر کل یا رئیس اداره امور مالیاتی در محل سازمان مذبور یا ادارات تابعه آن تشکیل خواهد شد . جلسات کمیسیون با حضور حداقل پنج نفر که سه نفر آنها عضو دولت باشند رسمیت می یابد و تصمیمات متخذه با رای موافق چهار نفر معتبر است .

کمیسیون مذبور مکلف است :

الف- قیمت اراضی شهری را با توجه به آخرین ارزش معاملاتی تعیین شده و موقعیت جغرافیایی (شبکه بنده زمین ، نوع خاک ، خدمات تحت الارضی ، آب و هوا و ارتفاع) و

وضعیت حقوقی (مشاع بودن ، نوع مالکیت از لحاظ جاری بودن یا داشتن دفترچه مالکیت ، استیجاری بودن) و خدمات شهری (آب ، برق ، تلفن ، گاز ، بهداشت ، آموزش و پرورش ، شبکه حمل و نقل شهری و سایر خدمات) و میزان مساحت و تراکم جمعیت و تراکم ساخت و موقعیت ملک از لحاظ قرار داشتن در مناطق تجاری و صنعتی و مسکونی و آموزشی و یا مخلط و به طور کلی نوع کاربری اراضی و دسترسی ها به فضای سبز و مراکز خرید و کیفیت شوارع از نظر حمل و نقل و عبور و مرور ،

ب- قیمت زمین های کشاورزی و روستایی را علاوه بر رعایت موارد مذکور در بند (الف) فوق فاصله تا شهر ، نوع محصول و قیمت آنها و میزان آب و داشتن قابلیت برای کشت مکانیزه و وضعیت طبیعی زمین و داشتن جاده و نوع جاده و فاصله تا جاده های اصلی و مواردی که مالکین عرصه و اعیان و اشجار باغات متفاوت باشند ،

ج- قیمت ساختمان را با توجه به نوع مصالح (اسکلت فلزی یا بتن آرمه یا اسکلت بتنی و سوله و غیره) و قدمت و تراکم و طریقه استفاده از آن (مسکونی ، تجاری ، اداری ، آموزشی ، بهداشتی و خدماتی و غیره) و نوع مالکیت از نظر عرصه و اعیان ،
 تعیین نماید .

ارزش معاملاتی تعیین شده پس از یک ماه از تاریخ تصویب نهایی کمیسیون تقویم املاک لازم الاجرا می باشد و تا تعیین ارزش معاملاتی جدید معتبر است .

تبصره ۱- سازمان امور مالیاتی کشور یا ادارات تابعه سازمان مزبور می توانند قبل از اتمام دوره یک ساله کمیسیون تقویم املاک را در موارد زیر تشکیل دهند :

۱- برای تعیین ارزش معاملاتی نقاطی که فاقد ارزش معاملاتی است .

۲- برای تعديل ارزش معاملاتی تعیین شده نقاطی که حسب تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارایی با مقایسه با نقاط مشابه هماهنگی ندارد .

۳- برای تعديل ارزش معاملاتی تعیین شده نقاطی که حسب تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارایی با توجه به عوامل ذکر شده در این ماده تغییرات عمده در ارزش تعیین شده به وجود آمده باشد .

ارزش معاملاتی تعیین شده حسب این تبصره پس از یک ماه از تاریخ تصویب نهایی کمیسیون تقویم املاک لازم الاجرا بوده و تا تعیین ارزش معاملاتی جدید معتبر خواهد بود .

تبصره ۲- مادامی که ارزش معاملاتی املاک طبق مقررات این قانون تعیین نشده است آخرین ارزش معاملاتی تعیین شده معتبر است .

ماده ۶۵- نقل و انتقال قطعی املاک که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی به عمل آمده و یا خواهد آمد و واحدهای مسکونی از طرف شرکت های تعاونی مسکن به اعضای آنها مشمول مالیات موضوع این فصل نخواهد بود .

ماده ۶۶- در صورتی که انتقال گیرنده دولت یا شهرداری ها یا موسسات وابسته به آنها بوده و همچنین در مواردی که ملک به وسیله اجرای ثبت و یا سایر ادارات دولتی به قائم مقامی مالک انتقال داده می شود ، باشد در محاسبه مالیات موضوع ماده (۵۹) این قانون بهای مذکور در سند به جای ارزش معاملاتی هنگام انتقال حسب مورد ملاک عمل قرار خواهد گرفت .

ماده ۶۷- فسخ معاملات قطعی املاک بر اساس حکم مراجع قضایی به طور کلی و اقاله یا فسخ معاملات قطعی املاک در سایر موارد تا شش ماه بعد از انجام معامله به عنوان معامله جدید مشمول مالیات موضوع این فصل نخواهد بود .

ماده ۶۸- املاکی که در اجرای ماده (۳۴) قانون ثبت- مصوب مرداد ماه ۱۳۲۰- و اصلاحات بعدی آن به دولت تملیک می شود از پرداخت مالیات نقل و انتقال قطعی معاف است .

ماده ۶۹- اولین انتقال قطعی واحدهای مسکونی ارزان و متوسط قیمت که ظرف مدت ده سال از تاریخ تصویب این قانون مطابق ضوابط و قیمت هایی که وزارت خانه های مسکن و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی تعیین می نمایند احداث و حداقل در مدت یک سال از تاریخ انقضای مهلت اجرای برنامه احداث که حسب مورد توسط وزارت مسکن و شهرسازی یا شهرداری محل تعیین می شود منتقل گردد از پرداخت مالیات بر نقل و انتقال قطعی املاک معاف می باشد .

ماده ۷۰- هر گونه مال و یا وجوهی که از طرف وزارت خانه ها و موسسات و شرکت های دولتی و یا شهرداری ها بابت عین یا حقوق راجع به املاک و اراضی برای ایجاد و یا توسعه مناطق نظامی یا مرافق عامه از قبیل توسعه یا احداث جاده ، راه آهن ، خیابان ، معابر ، لوله کشی آب و نفت و گاز ، حفر نهر و نظایر آنها به مالک یا صاحب حق تعلق می گیرد یا به حساب وی به ودیعه گذاشته می شود از مالیات نقل و انتقال موضوع این فصل معاف خواهد بود . املاکی که طبق قوانین مربوطه در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده یا می رسد در

صورت انتقال به سازمان میراث فرهنگی کشور نسبت به کل مالیات نقل و انتقال قطعی متعلق و در سایر موارد که در دست اشخاص باقی می ماند نسبت به ۵۰ درصد مالیات مربوط به درآمد موضوع فصل مالیات بر درآمد املاک از معافیت مالیاتی برخوردار خواهد شد و همچنین هر گونه وجه یا مالی که از طرف اشخاص ذکور بابت تملک املاک یا حقوق واقع در محدوده طرح های نوسازی ، بهسازی و بازسازی محلات قدیمی و بافت های فرسوده شهرها به مالکین یا صاحبان حق تعلق می گیرد از پرداخت مالیات نقل و انتقال معاف است .

ماده ۷۱- زمین هایی که از طریق اسناد عادی معامله گردیده است در موقع تنظیم سند رسمی به نام خریدار ، قیمت اعیانی احداث شده وسیله خریدار در محاسبه منظور خواهد شد مشروط بر این که موضوع مورد تایید مراجع ذی صلاح دولتی یا محاکم قضایی یا شهرداری محل که ملک در محدوده آن واقع است ، حسب مورد ، قرار گرفته باشد .

ماده ۷۲- در مواردی که پس از پرداخت مالیات از طرف مودی معامله انجام نشود حوزه مالیاتی مربوط مکلف است بنا به درخواست مودی و تایید دفتر اسناد رسمی مربوط ، مبنی بر عدم ثبت معامله ظرف پانزده روز از تاریخ اعلام دفتر اسناد رسمی مالیات وصول شده متعلق به معامله انجام نشده را از محل وصولی جاری طبق مقررات این قانون مسترد دارد . حکم این ماده در مورد استرداد مالیات های مربوط به حق واگذاری و درآمد اتفاقی نیز جاری خواهد بود .

ماده ۷۳- محفوظ

ماده ۷۴- در مورد املاک با عنوان دست دارمی یا عناوین دیگر که حسب عرف محل در تصرف شخصی است چنانچه متصرف تمامی حقوق خود نسبت به ملک را به دیگری منتقل نماید انتقال مزبور مشمول مالیات نقل و انتقال قطعی املاک برابر مقررات این فصل می باشد . همچنین در مورد درآمد حاصل از واگذاری سایر حقوق مربوط به این نوع املاک متصرف از نظر مالیاتی مانند مالک حسب مورد مشمول مالیات مربوط خواهد بود و در موارد فوق تاریخ تصرف ، تاریخ تملک متصرف محسوب می گردد .

ماده ۷۵- از نظر مالیاتی مستاجرین املاک اوقافی اعم از این که اعیان مستحدثه در آن داشته یا نداشته باشند نسبت به عرصه مشمول مقررات این فصل خواهند بود .

تبصره ۱- در محاسبه مالیات این گونه مودیان تاریخ اجاره به جای تاریخ تملک منظور خواهد شد .

تبصره ۲- حکم این ماده در مواردی که ملک توسط مستاجر واگذار می شود مانع اجرای تبصره (۷) ماده (۵۳) این قانون خواهد بود .

ماده ۷۶- در مواردی که نقل و انتقال موضوع ماده (۵۲) این قانون طبق مقررات این فصل مشمول مالیات به شرح ماده (۵۹) این قانون باشد وجه دیگری بابت مالیات بر درآمد نقل و انتقال مزبور مطالبه خواهد شد .

ماده ۷۷- اولین نقل و انتقال قطعی ساختمان های نوساز اعم از مسکونی و غیره که بیش از دو سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار آنها نگذشته باشد ، علاوه بر مالیات نقل و انتقال قطعی موضوع ماده (۵۹) این قانون مشمول مالیات مقطوع به نرخ ده درصد (۱۰٪) به مأخذ ارزش معاملاتی اعیانی مورد انتقال خواهد بود . اشخاص حقیقی یا حقوقی ، مشمول مالیات دیگری از بابت درآمد حاصل از ساخت و فروش موضوع این ماده خواهد بود .

ماده ۷۸- در مورد واگذاری هر یک از حقوق مذکور در ماده (۵۲) این قانون از طرف مالک عین غیر از مواردی که ضمن مواد (۵۳) تا (۷۷) این قانون ذکر شده است دریافتی مالک به نرخ های مذکور در ماده (۵۹) مأخذ محاسبه مالیات قرار خواهد گرفت .

ماده ۷۹- محفوظ

ماده ۸۰- مودیان موضوع این فصل مکلفند اظهارنامه مالیاتی خود را روی نمونه ای که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و در دسترس آنها قرار گیرد تنظیم و در مورد حق واگذاری محل و نیز مودیان موضوع ماده (۷۴) این قانون تا سی روز پس از انجام معامله و در سایر واگذاری موارد تا آخر تیر ماه سال بعد به انضمام مدارک مربوط به حوزه مالیاتی محل وقوع ملک تسلیم و مالیات متعلق را طبق مقررات پرداخت نمایند .

تبصره ۱- در مواردی که معاملات موضوع ماده (۵۲) این قانون به موجب استناد رسمی انجام می گیرد مودی مکلف است قبل از انجام معامله میزان دریافتی و یا درآمد موضوع هر یک از مالیات های مندرج در ماده (۱۸۷) این قانون را به تفکیک به حوزه مالیاتی ذی ربط اعلام دارد . این اعلام به استثنای مواردی که موجر تغییر ننموده به منزله انجام تکالیف مقرر در متن این ماده می باشد .

تبصره ۲- در مواردی که معاملات موضوع این فصل به موجب اسناد رسمی انجام نمی گیرد انتقال گیرنده مکلف است مراتب را ظرف سی روز از تاریخ انجام معامله کتبای حوزه مالیاتی محل وقوع ملک اطلاع دهد.

فصل دوم- مالیات بر درآمد کشاورزی

ماده ۸۱- درآمد حاصل از کلیه فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغان داری، احیای مرتع و جنگل‌ها، باغات اشجار از هر قبیل و نخلات از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

دولت مکلف است مطالعات و بررسی‌های لازم را در زمینه کلیه فعالیت‌های کشاورزی و آن رشتہ از فعالیت‌های مزبور که ادامه معافیت آنها ضرورت داشته باشد معمول و لایه مربوط را حداقل تا آخر برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

فصل سوم- مالیات بر درآمد حقوق

ماده ۸۲- درآمدی که شخص حقیقی در خدمت شخص دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود با بت اشتغال در ایران بر حسب مدت یا کار انجام یافته به طور نقد یا غیر نقد تحصیل می‌کند مشمول مالیات بر درآمد حقوق است.

تبصره- درآمد حقوقی که در مدت ماموریت خارج از کشور (از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران یا اشخاص مقیم ایران) از منابع ایرانی عاید شخص می‌شود مشمول مالیات بر درآمد حقوق می‌باشد.

ماده ۸۳- درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از حقوق (مقرری یا مزد، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر یا غیر مستمر قبل از وضع کسور و پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون.

تبصره- درآمد غیر نقدی مشمول مالیات حقوق به شرح زیر تقویم و محاسبه می‌شود:

الف- مسکن با اثاثیه معادل ۲۵ درصد و بدون اثاثیه ۲۰ درصد حقوق و مزایای مستمری نقدی (به استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده (۹۱) این قانون) در ماه پس از وضع وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می شود .

ب- اتومبیل اختصاصی با راننده معادل ۱۰ درصد و بدون راننده معادل ۵ درصد حقوق و مزایای مستمر نقدی (به استثنای مزایای نقدی معاف موضوع ماده (۹۱) این قانون) در ماه پس از کسر وجوهی که از این بابت از حقوق کارمند کسر می شود .

ج- سایر مزایای غیر نقدی معادل قیمت تمام شده برای پرداخت کننده حقوق .

ماده ۸۴- تا میزان یکصد و پنجاه برابر حداقل حقوق مبنای جدول حقوق موضوع ماده (۱) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت- مصوب ۱۳۷۰- درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق کلیه حقوق بگیران از جمله کارگران مشمول قانون کار ، از یک یا چند منبع ، از پرداخت مالیات معاف می شود .

ماده ۸۵- نرخ مالیات بر درآمد حقوق در مورد کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت- مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳- پس از کسر معافیت های مقرر در این قانون به نرخ مقطوع ده درصد (۱۰٪) و در مورد سایر حقوق بگیران نیز پس از کسر معافیت های مقرر در این قانون تا مبلغ چهل و دو میلیون (۴۲/۰۰۰) ریال به نرخ ده درصد (۱۰٪) و نسبت به مازاد آن به نرخ های مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون خواهد بود.

ماده ۸۶- پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلفند مالیات متعلق را طبق مقررات ماده (۸۵) این قانون محاسبه و کسر و ظرف سی روز ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل پرداخت و در ماه های بعد فقط تغییرات را صورت دهند .

تبصره- پرداخت هایی که از طرف غیر از پرداخت کنندگان مقرری مزد و حقوق اصلی به عمل می آید ، پرداخت کنندگان این قبیل وجوه مکلفند هنگام هر پرداخت مالیات متعلق را بدون رعایت معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون به نرخ های مقرر در ماده (۸۵) این قانون محاسبه و کسر و ظرف سی روز با صورتی حاوی نام و نشانی دریافت کنندگان و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل پرداخت کنند .

ماده ۸۷- اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق طبق مقررات این قانون مسترد خواهد شد مشروط بر این که بعد از انقضای تیر ماه سال بعد تا آخر آن سال با درخواست کتبی حقوق بگیر از حوزه مالیاتی محل سکونت مورد مطالبه قرار گیرد.

حوزه مالیاتی مذکور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ تسليم درخواست رسیدگی های لازم را معمول و در صورت احراز اضافه پرداختی و نداشتن بدھی قطعی دیگر در آن حوزه مالیاتی نسبت به استرداد اضافه پرداختی از محل وصولی های جاری اقدام کند.

در صورتی که درخواست کننده بدھی قطعی مالیاتی داشته باشد اضافه پرداختی به حساب بدھی مذبور منظور و مازاد مسترد خواهد شد.

ماده ۸۸- در مواردی که از اشخاص مقیم خارج که در ایران شعبه یا نمایندگی ندارند حقوق دریافت شود دریافت کنندگان حقوق مکلفند ظرف سی روز از تاریخ دریافت حقوق مالیات متعلق را طبق مقررات این فصل به حوزه مالیاتی محل سکونت خود پرداخت و تا آخر تیر ماه سال بعد اظهارنامه مالیاتی مربوط به حقوق دریافتی خود را به حوزه مالیاتی مذبور تسليم نمایند.

ماده ۸۹- صدور پروانه خروج از کشور یا تمدید پروانه اقامت و یا اشتغال برای اتباع خارجه به استثنای کسانی که طبق مقررات این قانون از پرداخت مالیات معاف می باشند موكول به ارایه مفاصی حساب مالیاتی یا تعهد کتبی کارفرمای اشخاص حقوقی ایرانی طرف قرارداد با کارفرمای اتباع خارجی یا اشخاص حقوقی ثالث ایرانی است.

ماده ۹۰- در مواردی که پرداخت کنندگان حقوق ، مالیات متعلق را در موعد مقرر نپردازند یا کمتر از میزان واقعی پرداخت نمایند ، اداره امور مالیاتی محل اشتغال حقوق بگیر ، یا در مورد مشمولان تبصره ماده (۸۲) این قانون ، اداره امور مالیاتی محل پرداخت کننده حقوق مکلف است مالیات متعلق را به انصمام جرایم موضوع این قانون محاسبه و از پرداخت کنندگان حقوق که در حکم مودی می باشند به موجب برگ تشخیص با رعایت مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) این قانون مطالبه کند . حکم این ماده نسبت به مشمولان ماده (۸۸) این قانون نیز جاری خواهد بود .

ماده ۹۱- درآمدهای حقوق به شرح زیر از پرداخت مالیات معاف است .

۱- روسا و اعضای ماموریت های سیاسی خارجی در ایران و روسا و اعضای هیات های نمایندگی فوق العاده دول خارجی نسبت به درآمد حقوق و دریافتی از دولت متبع خود به

شرط معامله متقابل و همچنین روسا و اعضای هیات های نمایندگی سازمان ملل متحد و موسسات تخصصی آن در ایران نسبت به درآمد حقوق و دریافتی از سازمان و موسسات مذبور در صورتی که تابع دولت جمهوری اسلامی ایران نباشد.

۲- روسا و اعضای ماموریت های کنسولی خارجی در ایران و همچنین کارمندان موسسات فرهنگی دول خارجی نسبت درآمد حقوق دریافتی از دول متبع خود به شرط معامله متقابل

۳- کارشناس خارجی که با موافقت دولت جمهوری اسلامی ایران از محل کمک های بلاعوض فنی و اقتصادی و علمی و فرهنگی دول خارجی و یا موسسات بین المللی به ایران اعزام می شود نسبت به حقوق دریافتی آنان از دول متبع یا موسسات بین المللی مذکور.

۴- کارمندان محلی سفارتخانه ها و کنسولگری ها و نمایندگی های دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دولت جمهوری اسلامی ایران در صورتی که دارای تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران نباشد به شرط معامله متقابل.

۵- حقوق بازنشتگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و خسارت اخراج و باخرید خدمت و وظیفه یا مستمری پرداختی به وراث، حق سنت و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده که در موقع بازنشتگی یا از کارافتادگی به حقوق بگیر پرداخت می شود

۶- هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل.

۷- محفوظ

۸- مسکن واگذاری در محل کارگاه یا کارخانه جهت استفاده کارگران و خانه های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار می گیرد

۹- وجود حاصل از بیمه بابت جبران خسارت بدنی و معالجه و امثال آن.

۱۰- عیدی سالانه یا پاداش آخر سال جمعاً معادل یک دوازدهم میزان معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) این قانون.

۱۱- خانه های سازمانی که با اجازه قانونی یا به موجب آیین نامه های خاص در اختیار ماموران کشوری گذارده می شود.

۱۲- وجوهی که کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها مستقیماً یا به وسیله حقوق بگیر به پزشک یا بیمارستان به استناد اسناد و مدارک مثبته پرداخت کند.

۱۳- مزایای غیر نقدی پرداختی به کارکنان حداکثر معادل دو دوازدهم معافیت موضوع ماده ۸۴) این قانون .

۱۴- درآمد حقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم نظامی و انتظامی مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات و جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تح�یلی و آزادگان .

ماده ۹۲- پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات حقوق کارکنان شاغل در مناطق کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور بخشوده می شود .

تبصره- بدھی مالیات بر درآمد حقوق کادر نظامی و انتظامی تا تاریخ اجرای این قانون بخشوده می شود .

فصل چهارم- مالیات بر درآمد مشاغل

ماده ۹۳- درآمدی که شخص حقیقی از طریق اشتغال به مشاغل یا به عنوان دیگر غیر از موارد مذکور در سایر فصل های این قانون در ایران تحصیل کند پس از کسر معافیت های مقرر در این قانون مشمول مالیات بر درآمد مشاغل می باشد .

تبصره- درآمد شرکت های مدنی (اعم از اختیاری یا قهری) و همچنین درآمدهای ناشی از فعالیت های مضاربه در صورتی که عامل (مضارب یا صاحب سرمایه) شخص حقیقی باشد تابع مقررات این فصل می باشد .

ماده ۹۴- درآمد مشمول مالیات مودیان موضوع این فصل عبارت است از کل فروش کالا و خدمات به اضافه سایر درآمدهای آنان که مشمول مالیات فصول دیگر شناخته نشده پس از کسر هزینه ها و استهلاکات مربوط طبق مقررات فصل هزینه های قابل قبول و استهلاکات .

ماده ۹۵- صاحبان مشاغل موضوع این فصل مکلفند اسناد و مدارک مثبته کافی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خود نگاهداری کنند . صاحبان مشاغل از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات به گروه های زیر تقسیم می شوند :

الف- صاحبان مشاغلی که به موجب این قانون مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت هستند و باید دفاتر و اسناد و مدارک مربوط را با رعایت اصول و موازین و استاندارهای پذیرفته شده حسابداری نگاهداری کنند .

ب- صاحبان مشاغلی که بر حسب این قانون مکلف به ثبت فعالیت های شغلی خود در دفاتر درآمد و هزینه می باشند . نمونه های دفتر مذکور توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می گردد و در دسترس قرار می گیرد .

ج- صاحبان مشاغلی که مشمول مقررات بندهای (الف) و (ب) فوق نیستند ، مکلفند صورت خلاصه وضعیت درآمد و هزینه خود را طبق ضوابط و نمونه های تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور نگاهداری کنند .

تبصره ۱- سازمان امور مالیاتی کشور در صورت تشخیص ضرورت تا پایان دی ماه هر سال فهرست مشاغل افزوده شده به بندهای (الف) و (ب) ماده (۹۶) و مشمول از آغاز سال بعد را تهیه و از طریق تشكیل های صنفی و درج آگهی در روزنامه رسمی و یکی از روزنامه های کثیرالانتشار به مودیان اعلام می دارد .

تبصره ۲- آیین نامه مربوط به روش های نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک و نحوه ثبت وقایع مالی و چگونگی تنظیم صورت های مالی نهایی بر اساس نوع فعالیت و همچنین رعایت اصول و موازین و استاندارهای پذیرفته شده حسابداری توسط سازمان امور مالیاتی کشور با کسب نظر از جامعه حسابداران رسمی تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید .

ماده ۹۶-

الف- صاحبان مشاغل موضوع بند (الف) ماده (۹۵) این قانون عبارتند از :

۱- دارندگان کارت بازرگانی و کلیه وارد کنندگان و صادر کنندگان .

۲- صاحبان کارخانه ها و واحدهای تولیدی که برای آنها جواز تاسیس و پروانه بهره برداری از وزارت خانه ذی ربط صادر شده یا می شود .

۳- بهره برداران معادن .

۴- صاحبان موسسات حسابرسی ، حسابداری و دفترداری ، خدمات مالی و ارایه دهنده کننده خدمات مدیریتی ، مشاوره ای ، انفورماتیک ، رایانه ای اعم از سخت افزاری و نرم افزاری و طراحی سیستم .

۵- صاحبان مراکز آموزشی و پژوهشی ، آموزشگاه های آزاد ، مدارس غیر انتفاعی ، دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی .

- ۶- صاحبان بیمارستان ها ، زایشگاه ها ، آسایشگاه ها ، درمانگاه ها ، و خانه های سالمندان .
- ۷- صاحبان متل ها و هتل های سه ستاره و بالاتر .
- ۸- بنکداران ، عمدہ فروشی ها ، فروشگاه های بزرگ ، واسطه های مالی ، نماینده‌گان توزیع کالاهای داخلی و وارداتی و صاحبان اتبارها .
- ۹- نماینده‌گان موسسه های تجاری و صنعتی ، اعم از داخلی و خارجی .
- ۱۰- صاحبان موسسات حمل و نقل موتوری ، زمینی ، دریایی و هوایی اعم از مسافری یا باربری .
- ۱۱- صاحبان موسسات مهندسی و مهندسی مشاور .
- ۱۲- صاحبان موسسات تبلغاتی و بازاریابی .
- ب- صاحبان مشاغل موضوع بند (ب) ماده (۹۵) این قانون عبارتند از :
- ۱- صاحبان کارگاه های صنعتی .
- ۲- صاحب مشاغل موضوع بند (ب) ماده (۹۵) این قانون عبارتند از :
- ۱- صاحبان کارگاه های صنعتی .
- ۲- صاحبان مشاغل ساختمانی ، تاسیسات فنی و صنعتی ، نقشه کشی ، نقشه برداری ، محاسبات فنی و نظارت .
- ۳- چاپخانه داران ، لیتوگراف ها ، صحاف ها ، ارایه دهنگان خدمات چاپ و گرافیست ها .
- ۴- صاحبان مراکز ارتباطات رایانه ای .
- ۵- وکلا ، کارشناسان ، مترجمان رسمی دادگستری ، مشاوران حقوقی ، حسابداران رسمی و اعضای سازمان های نظام مهندسی .
- ۶- محققان ، پژوهشگران و کارشناسان آزاد که به تهیه و ارایه طرح های تحقیقاتی اشتغال دارند .
- ۷- دلالان ، حق العمل کاران و کارگزاران .
- ۸- صاحبان مراکز فرهنگی - هنری ، فرهنگسراهها ، کانون های حرفه ای و انجمن های صنفی و تخصصی .
- ۹- صاحبان سینماها ، تماشاخانه ها و مکان های تفریحی و ورزشی .
- ۱۰- صاحبان مشاغل فیلم برداری ، دوبلژ ، مونتاژ و سایر خدمات سینمایی .

۱۱- پزشکان و دندان پزشکان که دارای مطب هستند و دامپزشکان که به حرفه دامپزشکی اشتغال دارند.

۱۲- صاحبان آزمایشگاه ها، رادیولوژی ها، فیزیوتراپی ها، سونوگرافی ها، الکتروانسفالوگرافی ها، سی تی اسکن ها، سالن های زیبایی و دیگر ارایه دهندهای خدمات بهداشتی طبی و غیر طبی.

۱۳- صاحبان میهمان سراهای، میهمان پذیرها و مسافرخانه ها.

۱۴- صاحبان تالارهای پذیرایی، رستوران ها، تهیه کنندهای غذاهای آماده، ارایه دهندهای خدمات پذیرایی و کرایه دهندهای ظروف.

۱۵- صاحبان دفاتر اسناد رسمی.

۱۶- صاحبان تعمیرگاه های مجاز و اتوسرویس ها.

۱۷- صاحبان نمایشگاه ها و فروشگاه های اتومبیل و بنگاه های معاملات املاک و آژانس های کرایه اتومبیل.

۱۸- سازندگان و فروشندهای طلا و جواهر.

۱۹- عاملان فروش و فروشندهای آهن آلات.

تبصره ۱- سازمان امور مالیاتی کشور در صورت تشخیص ضرورت می تواند هر یک از مشمولان بند (ب) این ماده را به رعایت مقررات موضوع بند (الف) این ماده ملزم نماید مشروط بر آن که مراتب کتابت این دی ماه هر سال به مودیان فوق ابلاغ گردد. مودیان اخیر الذکر از اول سال بعد مکلف به اجرای آن می باشند.

تبصره ۲- منظور از صاحبان مذکور در این ماده اشخاصی است که بهره برداری از موسسات به حساب آنان انجام می شود.

تبصره ۳- مشمولان این ماده که در محل شغل خود دارای فعالیت های شغلی دیگر موضوع این فصل می باشند مکلفند برای کلیه فعالیت های شغلی خود طبق مقررات این قانون عمل کنند.

ماده ۹۷- در موارد زیر درآمد مشمول مالیات مودی از طریق علی الراس تشخیص خواهد شد:

۱- در صورتی که تا موعد مقرر ترازنامه و حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان (حسب مورد) تسلیم نشده باشد.

۲- در صورتی که مودی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوطه از ارایه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خود خودداری نماید . (منظور از محل کار در مورد اشخاص حقوقی نیز همان اقامتگاه قانونی آنها می باشد مگر این که مودی قبل از مرکز عملیات خود را برای ارایه دفاتر اسناد و مدارک کتابه اداره امور مالیاتی مربوط اعلام نموده باشد) .

در اجرای این بند هر گاه مودی از ارایه قسمتی از مدارک حساب خودداری نماید چنانچه مربوط به هزینه باشد از احتساب آن جزو هزینه های قابل قبول خودداری می شود و در صورتی که مربوط به درآمد باشد درآمد مشمول مالیات این قسمت از طریق علی الراس تعیین خواهد شد .

۳- در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیر قابل رسیدگی تشخیص شود و یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین نامه مربوط مورد قبول واقع نشود که در این صورت مراتب باید با ذکر دلایل کافی کتابه مودی ابلاغ و پرونده برای رسیدگی به هیاتی متشکل از سه نفر حسابرس منتخب رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور احواله گردد .

مودی می تواند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ با مراجعه به هیات مزبور نسبت به رفع اشکال رسیدگی و ادای توضیح کتبی در مورد نحوه رعایت موازین قانونی و آیین نامه ، حسب مورد ، اقدام نماید و در هر حال هیات مکلف است ظرف ده روز پس از انقضای یک ماه فوق نظر خود را با توجیهات و دلایل لازم و کافی به حوزه مالیاتی اعلام نماید تا بر اساس آن اقدام گردد . نظر هیات با اکثریت مناط اعتبار است و نظر عضوی که در اقلیت قرار گیرد باید در صورت جلسه درج گردد . در مواردی که هیات نظر اداره امور مالیاتی را در مورد غیر قابل رسیدگی بودن دفاتر مودی مورد اعلام می کند باید مراتب را به دادستانی انتظامی مالیاتی نیز اعلام نماید .

تبصره ۱- در اجرای بند (۳) این ماده دو ماه به مهلت رسیدگی موضوع ماده (۱۵۶) این قانون اضافه می شود .

تبصره ۲- هر گاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا به دست آمده امکان تعیین درآمد واقعی مودی وجود داشته باشد ، اداره امور مالیاتی مکلف است درآمد مشمول مالیات را بر اساس رسیدگی به اسناد و مدارک مزبور یا دفاتر ، حسب مورد ، تعیین کند . در صورت داشتن درآمد ناشی از فعالیت های مکتوم که مستند به دلایل و قرایین کافی باشد ، درآمد مشمول

مالیات آن فعالیت‌ها همواره از طریق علی الراس تشخیص داده و به درآمد مشمول مالیات مشخص شده قبلی افزوده و مأخذ مطالبه مالیات واقع خواهد شد.

ماده ۹۸- در موارد تشخیص علی الراس اداره امور مالیاتی باید پس از تحقیقات و بررسی‌های لازم و کسب اطلاعات مورد نیاز از مراجع مختلف اعم از دولتی یا غیر دولتی ابتدا قرینه و یا قراین مذکور در این قانون را که متناسب با وضعیت و موضوع فعالیت مودی باشد انتخاب و دلایل انتخاب نوع قرینه یا قراین و رقم آنها را با توجیه کافی در گزارش رسیدگی قید نماید و سپس با اعمال ضریب یا ضرایب مقرر در قرینه یا قراین انتخابی درآمد مشمول مالیات مودی را تعیین نماید.

در صورتی که به چند قرینه اعمال ضریب شود معدلی که از نتایج اعمال ضریب به دست می‌آید درآمد مشمول مالیات خواهد بود.

ماده ۹۹- قراردادهای پیمانکاری موضوع ماده (۷۶) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب اسفند ماه ۱۳۴۵- و اصلاحیه‌های بعدی آن که پیشنهاد آنها قبل از تاریخ تصویب این قانون می‌باشد از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات و نیز پرداخت چهار درصد مالیات مقطوع کماکان مشمول مقررات قانون فوق الذکر خواهد بود.

تبصره- قراردادهای پیمانکاری موضوع ماده (۷۶) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب اسفند ماه ۱۳۴۵- و اصلاحیه‌های بعدی که پیشنهاد آنها از تاریخ ۱۳۶۶/۱۲/۲ لغایت ۱۳۶۷/۱۲/۲۹ تسلیم گردیده از لحاظ تعیین درآمد مشمول مالیات تابع مقررات این قانون بوده و فقط از لحاظ اعمال نرخ مالیات بر درآمد عملکرد منتهی به سال ۱۳۶۷ تابع نرخ مالیاتی مقرر در سال مزبور خواهد بود.

ماده ۱۰۰- مودیان موضوع این فصل این قانون مکلفند اظهارنامه مالیاتی مربوط به فعالیت‌های شغلی خود را در سال مالیاتی برای هر واحد شغلی یا برای هر محل جدگانه طبق نمونه ای که وسیله سازمان امور مالیاتی کشور تهیه خواهد شد تنظیم و تا آخر تیر ماه سال بعد به اداره امور مالیاتی محل شغل خود تسلیم و مالیات متعلق را به نرخ مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون پرداخت نمایند.

تبصره ۱- در مورد کارگاه و واحدهای تولیدی که نوع فعالیت آنان ایجاد دفتر یا فروشگاه در یک یا چند محل دیگر را اقتضا نماید، مودی مکلف است کلیه درآمدهای حاصل از فعالیت

های خود را طی یک اظهارنامه به اداره امور مالیاتی محل وقوع کارگاه یا واحد تولیدی تسليم نماید.

تبصره ۲- در مورد مشمولین این فصل که دارای محل ثابت برای شغل خود نمی باشند محل سکونت آنها از لحاظ تسليم اظهارنامه محل شغل تلقی می گردد .

تبصره ۳- در شرکت های مدنی تسليم اظهارنامه توسط یکی از شرکا موجب اسقاط تکلیف سایر شرکا نخواهد بود . این امر مانع از تسليم اظهارنامه مشترک نمی باشد .

تبصره ۴- اظهارنامه مالیاتی مودیان موضوع این فصل شامل ترازنامه و حساب سود و زیان یا حساب درآمد و هزینه یا خلاصه وضعیت درآمد و هزینه ، حسب مورد طبق نمونه هایی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می شود خواهد بود .

تبصره ۵- سازمان امور مالیاتی کشور می تواند در مورد بعضی از منابع این فصل در هر سال و در نقاطی که مقتضی بداند درآمد مشمول مالیات تمام یا برخی از مودیان مشمول بند (ج) ماده (۹۵) این قانون را که قطعی خواهد بود وصول نماید و در مواردی که معلوم شود از اول یک سال مالیاتی یا در اثنای آن مودی ترک کسب نموده و یا به علی خارج از اختیار وی قادر به انجام کار نبوده است و این امر مورد تایید هیات حل اختلاف مالیاتی قرار گیرد درآمد مشمول مالیات به نسبت مدت اشتغال محاسبه و مالیات متعلقه وصول خواهد شد .

ماده ۱۰۱- درآمد سالانه مشمول مالیات مودیان موضوع این فصل که اظهارنامه مالیاتی خود را طبق مقررات این فصل در موعد مقرر تسليم کرده اند تا میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن به نرخ های مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات خواهد بود . شرط تسليم اظهارنامه برای استفاده از معافیت فوق نسبت به عملکرد سال ۱۳۸۲ به بعد جاری است .

ماده ۱۰۲- در مضاربه عامل (مضارب) مکلف است در موقع تسليم اظهارنامه علاوه بر پرداخت مالیات خود مالیات درآمد سهم صاحب سرمایه را بدون رعایت معافیت ماده (۱۰۱) این قانون کسر و به عنوان مالیات علی الحساب صاحب سرمایه به حساب مالیاتی واریز و رسید آن را به حوزه مالیاتی ذی ربط و صاحب سرمایه ارایه نماید .

تبصره- در صورتی که صاحب سرمایه بانک باشد تکلیف کسر مالیات صاحب سرمایه از عامل یا مضارب ساقط است .

ماده ۱۰۳- وکلای دادگستری و کسانی که در محاکم اختصاصی وکالت می کنند مکلفند در وکالت نامه های خود رقم حق الوکاله ها را قید نمایند و معادل پنج درصد آن بابت علی الحساب مالیاتی روی وکالت نامه تمبر الصاق و ابطال نمایند که در هر حال مبلغ تمبر حسب مورد نباید کمتر از میزان مقرر در زیر باشد :

الف- در دعاوی و اموری که خواسته آنها مالی است پنج درصد حق الوکاله مقرر در تعریفه برای هر مرحله .

ب- در مواردی که موضوع وکالت مالی نباشد یا تعیین بهای خواسته قانونا لازم نیست و همچنین در دعاوی کیفری که تعیین حق الوکاله به نظر دادگاه است پنج درصد حداقل حق الوکاله مقرر در آیین نامه حق الوکاله برای هر مرحله .

ج- در دعاوی کیفری نسبت به مورد ادعای خصوصی که مالی باشد بر طبق مفاد حکم بند (الف) این ماده .

د- در مورد دعاوی و اختلافات مالی که در مراجع اختصاصی غیر قضایی رسیدگی و حل و فصل می شود و برای حق الوکاله آنها تعرفه خاصی مقرر نشده است از قبیل اختلافات مالیاتی و عوارض توسعه معابر شهرداری و نظایر آنها میزان حق الوکاله صرفا از لحاظ مالیاتی به شرح زیر :

تا ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال مابه الاختلاف ، پنج درصد .

تا سی میلیون (۳۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال مابه الاختلاف ، چهار درصد نسبت به مازاد یک میلیون ریال .

از سه میلیون ریال مابه الاختلاف به بالا سه درصد نسبت به مازاد سه میلیون ریال . منظور می شود و معادل پنج درصد آن تمبر باطل خواهد شد .

مفاد این بند درباره اشخاصی که وکالتا در مراجع مذکور در این بند اقدام نمایند (ولو این که وکیل دادگستری نباشند) نیز جاری است جز در مورد کارمندان مودی یا پدر- مادر- برادر- خواهر- پسر- دختر- نواده و همسر مودی .

تبصره ۱- در هر مورد که طبق مفاد این ماده عمل نشده باشد وکالت وکیل با رعایت مقررات قانون آیین دادرسی مدنی در هیچ یک از دادگاه ها و مراجع مزبور قابل قبول نخواهد بود مگر در مورد وکالت های مرجوعه از طرف وزارت خانه ها و موسسات دولتی و

شرکت های دولتی و شهرداری ها و موسسات وابسته به دولت و شهرداری ها که محتاج به ابطال تمبر روی وکالت نامه نمی باشند.

تبصره ۲- وزارتخانه ها و موسسات دولتی و شرکت های دولتی و شهرداری ها و موسسات وابسته به دولت و شهرداری ها مکلفند از وجودی که بابت حق الوکاله به وکلا پرداخت می کنند پنج درصد آن را کسر و بابت علی الحساب مالیاتی وکیل ظرف ده روز به اداره امور مالیاتی محل پرداخت نمایند.

تبصره ۳- در صورتی که پس از ابطال تمبر تعقیب دعوی به وکیل دیگری واگذار شود وکیل جدید مکلف به ابطال تمبر روی وکالت نامه مربوط نخواهد بود.

تبصره ۴- در مواردی که دادگاه ها حق الوکاله یا خسارت حق الوکاله را بیشتر یا کمتر از مبلغی که مأخذ ابطال تمبر روی وکالت نامه قرار گرفته است تعیین نمایند، مدیران دفتر دادگاه ها مکلفند میزان مورد حکم قطعی را به اداره امور مالیاتی مربوط اطلاع دهند تا مابه التفاوت مورد محاسبه قرار گیرد.

ماده ۱۰۴- وزارتخانه ها ، موسسات دولتی ، شهرداری ها ، موسسات وابسته به دولت و شهرداری ها و کلیه اشخاص حقوقی اعم از انتفاعی و غیر انتفاعی و اشخاص موضوع بند (الف) ماده (۹۵) این قانون مکلفند در هر مورد که بابت حق الزحمه پزشکی ، هزینه های بیمارستانی و آزمایشگاهی و رادیولوژی ، داوری ، مشاوره ، کارشناسی ، حسابرسی ، خدمات مالی و اداری ، نویسنده ، تالیف و تصنیف ، آهنگ سازی ، نوازنده و هنرپیشگی و خوانندگی ، نقاشی و دلایل و حق العمل کاری ، هر گونه حق الزحمه یا کارمزد ارایه خدمات به استثنای کارمزد پرداختی به بانک ها ، صندوق تعاون و موسسات اعتباری غیر بانکی مجاز ، امور مربوط به نظافت اماكن و ابنيه ، اجاره ماشین آلات اداری و محاسباتی ، کلیه خدمات و ارتباطات رایانه ای ، اجاره هر نوع وسائل نقلیه موتوری زمینی ، هواپی و دریایی ، ماشین آلات و کارخانجات و سردهخانه ها ، انبارداری ، نگاهداری و تعمیر آسانسور و شوفاژ و تهویه مطبوع ، هر نوع کار ساختمانی و تاسیساتی فنی و تاسیساتی ، تهیه طرح ساختمان ها و تاسیسات ، نقشه کشی ، نقشه برداری ، نظارت و محاسبات فنی ، حمل و نقل و وجودی که بابت حق نمایش فیلم به هر عنوان پرداخت می کند ، پنج درصد آن را به عنوان علی الحساب مالیات مودی (دریافت کنندگان وجودی) کسر و ظرف سی روز به حساب تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز و رسید آن را به مودی تسلیم نمایند

و همچنین ظرف همین مدت مشخصات دریافت کنندگان را با ذکر نام و نشانی آنها به اداره امور مالیاتی ذی ربط ارسال دارند . تسهیلات اعطایی بانک ها از طریق قرارداد جuale در امور مربوط به کشاورزی و تعمیر و تکمیل یک واحد مسکونی مشمول کسر (٪۵) مالیات علی الحساب موضوع این ماده نبوده و در آن گونه موارد بانک ها مکلفند رونوشت قرارداد جuale تنظیمی با عامل را ظرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد به حوزه مالیاتی ذی ربط ارسال دارند .

تبصره ۱- در مورد انجام امور مربوط به این ماده چنانچه قراردادی تنظیم گردد کارفرما مکلف ظرف سی روز از تاریخ انعقاد قرارداد ، رونوشت آن را به اداره امور مالیاتی محل با اخذ رسید تسلیم نماید .

تبصره ۲- در مواردی که منابع درآمد مذکور در این ماده کلا از پرداخت مالیات معاف باشد کسر علی الحساب مالیات به شرح فوق به شرط استعلام قبلی و کسب نظر اداره امور مالیاتی محل منتفی است .

تبصره ۳- در مواردی که وجوه مذکور در این ماده در صندوق دادگستری و امثال آن تودیع و یا وسیله مراجع اجرایی وصول و ایصال می گردد تودیع کننده مکلف به کسر مالیات نخواهد بود و انجام تکالیف مقرر در این ماده به عهده متصدیانی خواهد بود که دستور پرداخت وجوه مذکور را صادر می کنند .

تبصره ۴- در مورد قراردادهای پیمانکاری موضوع ماده (۷۶) قانون مالیات های مستقیم- مصوب اسفند ماه ۱۳۴۵ و اصلاحیه های بعدی آن که پیشنهاد آنها قبل از تاریخ اجرای این قانون باشد ، کارفرما مکلف است طبق مقررات ماده مذکور عمل نماید .

تبصره ۵- سازمان امور مالیاتی کشور می تواند در صورت خودداری پرداخت کنندگان وجوه موضوع این ماده از انجام تکالیف مقرر ، به آنها مراجعه و پس از رسیدگی های لازم ، مالیات متعلق را مطالبه کند . در صورت استنکاف آنها از پرداخت ، از طریق عملیات اجرایی موضوع فصل نهم از باب چهارم این قانون ، مالیات را وصول و در مورد کلیه دستگاه های اجرایی دولت ، نهادهای عمومی غیر دولتی و سایر سازمان ها و موسساتی که به نحوی از اعتبارات دولتی استفاده می کنند و همچنین سایر دستگاه های که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است ، از حساب بانکی آنها برداشت کند .

فصل پنجم- مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

ماده ۱۰۵- جمع درآمد شرکت ها و درآمد ناشی از فعالیت های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می شود ، پس از وضع زیان های حاصل از منابع غیر معاف و کسر معافیت های مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه ای می باشد ، مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهد بود .

تبصره ۱- در مورد اشخاص حقوقی ایرانی غیر تجاری که به منظور تقسیم سود تاسیس نشده اند ، در صورتی که دارای فعالیت انتفاعی باشند ، از مأخذ کل درآمد مشمول مالیات فعالیت انتفاعی آنها مالیات به نرخ مقرر در این ماده وصول می شود .

تبصره ۲- اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران به استثنای مشمولان تبصره (۵) ماده (۱۱۳) و ماده (۱۰۹) این قانون از مأخذ کل درآمد مشمول مالیاتی که از بهره برداری سرمایه در ایران یا از فعالیت هایی که مستقیما یا به وسیله نمایندگی از قبیل شعبه ، نماینده ، کارگزار و امثال آن در ایران انجام می دهند یا از واگذاری فنی یا واگذاری فیلم های سینمایی از ایران تحصیل می کنند به نرخ مذکور در این ماده مشمول مالیات خواهد بود . نمایندگان اشخاص و موسسات مذکور در ایران نسبت به درآمدهایی که به هر عنوان به حساب خود تحصیل می کنند طبق مقررات مربوط به این قانون مشمول مالیات می باشند .

تبصره ۳- در موقع احتساب مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی اعم از ایرانی یا خارجی ، مالیات هایی که قبل پرداخت شده است با رعایت مقررات مربوط از مالیات متعلق کسر خواهد شد و اضافه پرداختی از این بابت قابل استرداد است .

تبصره ۴- اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی نسبت به سود سهام یا سهم الشرکه دریافتی از شرکت های سرمایه پذیر مشمول مالیات دیگری نخواهد بود .

تبصره ۵- در مواردی که به موجب قوانین مصوب وجوهی تحت عنوانی دیگری غیر از مالیات بر درآمد از مأخذ درآمد مشمول مالیات اشخاص قابل وصول باشد ، مالیات اشخاص پس از کسر وجوه مزبور به نرخ مقرر مربوط محاسبه خواهد شد .

ماده ۱۰۶- درآمد مشمول مالیات در مورد اشخاص حقوقی (به استثنای درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است) از طریق رسیدگی به دفاتر قانونی بر طبق مقررات ماده (۹۴) و بند (الف) ماده (۹۵) این قانون و در موارد مذکور در ماده (۹۷) این قانون به طور علی الراس تشخیص می‌گردد.

ماده ۱۰۷- درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران
به شرح زیر تشخیص می‌گردد:

الف- در مورد پیمانکاری در ایران نسبت به عملیات هر نوع کار ساختمانی، تاسیسات فنی و تاسیساتی شامل تهیه و نصب موارد مذکور و نیز حمل و نقل و عملیات تهیه طرح ساختمان ها و تاسیسات، نقشه برداری، نقشه کشی، نظارت و محاسبات فنی، دادن تعليمات و کمک های فنی، انتقال دانش فنی و سایر خدمات در تمام موارد به مأخذ دوازده درصد (۱۲٪) کل دریافتی سالانه.

ب- بابت واگذاری امتیازات و سایر حقوق خود از ایران و واگذاری فیلم های سینمایی، که به عنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آنها می‌شود، به مأخذ بیست درصد (۲۰٪) تا چهل درصد (۴۰٪) مجموع وجهی که ظرف یک سال مالیاتی عاید آنها می‌گردد، می‌باشد. ضریب تعیین درآمد مشمول مالیات هر یک از موارد مذکور در این بند بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیات وزیران تعیین می‌شود.

پرداخت کنندگان وجهه مزبور و همچنین پرداخت کنندگان وجهه مذکور در بند (الف) این ماده مکلفند در هر پرداخت مالیات متعلق را با توجه به مبالغی که از اول سال تا آن تاریخ پرداخت کرده اند کسر و ظرف مدت ده روز به اداره امور مالیاتی محل اقامت خود پرداخت کنند. در غیر این صورت دریافت کنندگان متسامنا مشمول پرداخت اصل مالیات و متعلقات آن خواهد بود.

ج- در مورد بهره برداری از سرمایه و سایر فعالیت هایی که اشخاص حقوقی و موسسات مزبور به وسیله نمایندگی از قبیل شعبه، نماینده، کارگزار و امثال آنها در ایران انجام می‌دهند طبق مقررات ماده (۱۰۶) این قانون.

تبصره ۱- در مواردی که تمام یا قسمتی از عملیات پیمانکاری موضوع بندهای (الف) و (ب) این ماده به اشخاص حقوقی پیمانکار ایرانی واگذار می‌گردد، پرداخت کننده وجهه باید از هر پرداخت به پیمانکاران ایرانی دو و نیم درصد (۲/۵٪) به عنوان مالیات علی الحساب آنها کسر

و ظرف سی روز از تاریخ پرداخت به حساب تعیین شده از طرف سازمان امور مالیاتی کشور واریز کند.

تبصره ۲- در مورد عملیات پیمانکاری موضوع بند (الف) این ماده در صورتی که کارفرما، وزارتخانه ها، موسسات و شرکت های دولتی یا شهرداری ها باشند، آن قسمت از مبلغ قرارداد که از طریق خرید داخلی یا خارجی به مصرف خرید لوازم و تجهیزات می رسد مشروط بر آن که در قرارداد یا اصلاحات و الحالات بعدی آن مبالغ لوازم و تجهیزات به طور جدا از سایر اقلام قرارداد درج شده باشد از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.

تبصره ۳- شعب و نمایندگی های شرکت ها و بانک های خارجی در ایران که بدون داشتن حق انجام دادن معامله به امر بازاریابی و جمع آوری اطلاعات اقتصادی در ایران برای شرکت مادر اشتغال دارند و برای جبران مخارج خود از شرکت مادر وجوهی دریافت می کنند نسبت به آن مشمول مالیات بر درآمد نخواهند بود.

تبصره ۴- در مواردی که پیمانکاران خارجی تمام یا قسمتی از پیمانکاری موضوع بند (الف) این ماده را به پیمانکاران دست دوم اشخاص حقوقی ایرانی واگذار کنند معادل آن مبلغ از لوازم و تجهیزات مذکور در قرارداد دست اول که توسط پیمانکار دست دوم خریداری می گردد از دریافتی پیمانکار دست اول از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهد بود.

تبصره ۵- درآمد مشمول مالیات فعالیت های موضوع بند (الف) ماده (۱۰۷) این قانون که قرارداد پیمانکاری آنها از ابتدای سال ۱۳۸۲ و به بعد منعقد می گردد طبق مقررات ماده (۱۰۶) این قانون تشخیص می گردد.

حکم این تبصره نسبت به ادامه فعالیت های موضوع قراردادهای پیمانکاری که تاریخ انعقاد آنها قبل از سال ۱۳۸۲ بوده است، جاری نخواهد بود.

ماده ۱۰۸- اندوخته هایی که مالیات آن تا تاریخ لازم الاجرا شدن این اصلاحیه پرداخت نشده در صورت انتقال به حساب سرمایه مشمول مالیات نخواهد بود، لیکن در صورت تقسیم یا انتقال به حساب سود و زیان یا کاهش سرمایه معادل اندوخته اضافه شده به حساب سرمایه، به درآمد مشمول مالیات سال تقسیم یا انتقال یا کاهش سرمایه اضافه می شود. این حکم شامل اندوخته های سود ناشی از فعالیت های معاف موسسه ر دوران معافیت و اندوخته موضوع ماده (۱۳۸) قانون مالیات های مستقیم- مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و

اصلاحیه های بعدی آن تا تاریخ تصویب این اصلاحیه پس از احراز شرایط مربوط تا آن تاریخ نخواهد بود.

اندوخته هایی که مالیات آن تا تاریخ لازم الاجرا شدن این اصلاحیه وصل گردیده در صورت تقسیم یا انتقال به حساب سود و زیان یا سرمایه یا انحلال مشمول مالیات دیگری نخواهد بود.

ماده ۱۰۹- درآمد مشمول مالیات در مورد موسسات بیمه ایرانی عبارت است از :

- ۱- ذخایر فنی در آخر سال مالی قبل.
- ۲- حق بیمه دریافتی در معاملات بیمه مستقیم پس از کسر برگشتی ها و تخفیف ها.
- ۳- حق بیمه بیمه های اتکایی وصولی پس از کسر برگشتی ها.
- ۴- کارمزد و مشارکت در سود معاملات بیمه های اتکایی واگذاری.
- ۵- بهره سپرده های بیمه گر اتکایی نزد بیمه گر واگذارکننده.
- ۶- سهم بیمه گران اتکایی بابت خسارت پرداختی بیمه های غیر زندگی و باخرید و سرمایه و مستمری های بیمه های زندگی.
- ۷- سایر درآمدها پس از کسر :
 - ۱- هزینه تمبر قراردادهای بیمه.
 - ۲- هزینه های پزشکی بیمه های زندگی.
 - ۳- کارمزدهای پرداختی از بابت معاملات بیمه مستقیم.
 - ۴- حق بیمه های اتکایی واگذاری.
- ۸- سهم صندوق تامین خسارت های بدنی از حق بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث.
- ۹- مبالغ پرداختی از بابت باخرید و سرمایه و مستمری های بیمه زندگی و خسارت پرداختی از بابت بیمه های غیر زندگی.
- ۱۰- سهم مشارکت بیمه گزاران در منافع.
- ۱۱- کارمزدها و سهم مشارکت بیمه گران در سود معاملات بیمه های اتکایی قبولی.
- ۱۲- بهره متعلق به سپرده های بیمه های اتکایی واگذاری.
- ۱۳- ذخایر فنی در آخر سال مالی.
- ۱۴- سایر هزینه ها و استهلاکات قابل قبول.

تبصره ۱- انواع ذخایر فنی موسسات بیمه (اندوخته های فنی موضوع ماده (۶۱) قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گردی) برای هر یک از رشته های بیمه و میزان و طرز محاسبه آنها به موجب آئین نامه ای خواهد بود که از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و پس از موافقت شورای عالی بیمه به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید.

تبصره ۲- انواع ذخایر فنی بیمه مرکزی ایران برای هر یک از رشته های بیمه و میزان و طرز محاسبه آنها از طرف مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران تعیین خواهد شد.

تبصره ۳- در معاملات بیمه مستقیم حق بیمه و کارمزدها و تخفیف حق بیمه و سهم مشارکت بیمه گزاران در منافع و نحوه احتساب آنها با رعایت مقررات تعیین شده از طرف شورای عالی بیمه خواهد بود. کلیه اقلام مزبور به استثنای کارمزد باید در قرارداد بیمه ذکر شده باشد.

تبصره ۴- اقلام مربوط به معاملات بیمه های اتکایی اعم از قبولی یا واگذاری بر اساس شرایط قراردادها و یا توافق های موسسات بیمه ذی ربط خواهد بود.

تبصره ۵- موسسات بیمه خارجی که با قبول بیمه اتکایی از موسسات بیمه ایرانی تحصیل درآمد می نمایند مشمول مالیاتی به نرخ دو درصد حق بیمه دریافتی و سود حاصل از سپرده مربوط در ایران می باشند. در صورتی که موسسات بیمه ایرانی در کشور متبع موسسه بیمه گر اتکایی دارای فعالیت بیمه بوده و از پرداخت مالیات بر معاملات اتکایی معاف باشند موسسه مزبور نیز از پرداخت مالیات دولت ایران معاف خواهد شد.

موسسات بیمه ایرانی مکلفند در موقع تخصیص حق بیمه به نام بیمه گر اتکایی خارجی مشمول مالیات موضوع این تبصره دو درصد آن را به عنوان مالیات بیمه گر اتکایی کسر نمایند و وجه کسر شده در هر ماه را منتهی ظرف سی روز به ضمیمه صورتی حاوی مشخصات بیمه گر اتکایی و حق بیمه متعلق به حوزه مالیاتی مربوط ارسال و وجه مزبور را به حساب مالیاتی پرداخت نمایند.

ماده ۱۱۰- اشخاص حقوقی مکلفند اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان متکی به دفاتر و اسناد و مدارک خود را حداقل تا چهار ماه پس از سال مالیاتی همراه با فهرست هویت شرکا و سهامداران و حسب مورد میزان سهم الشرکه یا تعداد سهام و نشانی هر یک از آنها را به اداره امور مالیاتی که محل فعالیت اصلی شخص حقوقی در آن واقع است تسليم

و مالیات متعلق را پرداخت نمایند . پس از تسلیم اولین فهرست مزبور تسلیم فهرست تغییرات در سال‌ها بعد کافی خواهد بود .

محل تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران که در ایران دارای اقامتگاه یا نمایندگی نمی باشند تهران است .

حکم این ماده در مورد کارخانه داران و اشخاص حقوقی در دوران معافیت نیز جاری خواهد بود .

تبصره- اشخاص حقوقی نسبت به درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی جداگانه که در فصل های مربوط پیش بینی شده است ، نیستند .

ماده ۱۱۱- شرکت هایی که با تاسیس شرکت جدید یا با حفظ شخصیت حقوقی یک شرکت ، در هم ادغام یا ترکیب می شوند از لحاظ مالیاتی مشمول مقررات زیر می باشند:

الف- تاسیس شرکت جدید یا افزایش سرمایه شرکت موجود تا سقف مجموع سرمایه های ثبت شده شرکت های ادغام یا ترکیب شده از پرداخت دو در هزار حق تمبر موضوع ماده (۴۸) این قانون معاف است .

ب- انتقال دارایی های شرکت های ادغام یا ترکیب شده به شرکت جدید یا شرکت موجود ، حسب مورد به ارزش دفتری مشمول مالیات مقرر در این قانون خواهد بود .

ج- عملیات شرکت های ادغام یا ترکیب شده در شرکت جدید یا شرکت موجود مشمول مالیات دوره انحلال موضوع بخش مالیات بر درآمد این قانون خواهد بود .

د- استهلاک دارایی های منتقل شده به شرکت جدید یا شرکت موجود باید بر اساس روال قبل از ادغام یا ترکیب ادامه یابد .

ه- هر گاه در نتیجه ادغام یا ترکیب ، درآمدی به هر یک از سهامداران در شرکت های ادغام یا ترکیب شده تعلق گیرد طبق مقررات مربوط مشمول مالیات خواهد بود .

و- کلیه تعهدات و تکالیف مالیاتی شرکت های ادغام یا ترکیب شده به عهده شرکت جدید یا موجود ، حسب مورد می باشد .

ز- آیین نامه اجرایی این ماده حداقل ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه به پیشنهاد مشترک وزارت‌خانه های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و معادن به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

ماده ۱۱۲- حکم ماده (۹۹) و تبصره آن در مورد عملیات پیمانکاری اشخاص حقوقی اعم از ایرانی و خارجی جاری خواهد بود .

ماده ۱۱۳- مالیات موسسات کشتیرانی و هواپیمایی خارجی بابت کرایه مسافر و حمل کالا و امثال آنها از ایران به طور مقطوع عبارت است از پنج درصد کلیه وجوهی که از این بابت عاید آن ها خواهد شد اعم از این که وجوه مزبور در ایران یا در مقصد یا در بین راه دریافت شود .

نمایندگی یا شعب موسسات مذکور در ایران موظفند تا بیستم هر ماه صورت وجوه دریافتی ماه قبل را به حوزه مالیاتی محل تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند . موسسات مذکور از بابت آن گونه درآمدها مشمول مالیات دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نخواهند بود .

هر گاه شعب یا نمایندگی های مذکور صورت های مقرر را به موقع تسلیم نکنند یا صورت ارسالی آنها مطابق واقع نباشد در این صورت مالیات متعلق بر اساس تعداد مسافر و حجم محمولات علی الراس تشخیص داده خواهد شد .

تبصره- در مواردی که مالیات متعلق بر درآمد موسسات کشتیرانی و هواپیمایی ایران در کشورهای دیگر بیش از ۵ درصد کرایه دریافتی باشد با اعلام سازمان ذی ربط ایرانی ، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است مالیات شرکت های کشتیرانی و هواپیمایی تابع کشورهای فوق را معادل نرخ مالیاتی آنها افزایش دهد .

ماده ۱۱۴- آخرین مدیر یا مدیران شخص حقوقی مشترکا موظفند قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی یا سایر ارکان صلاحیت دار که برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال شخص حقوقی دعوت شده است اظهارنامه ای حاوی صورت دارایی و بدھی شخص حقوقی در تاریخ دعوت روی نمونه ای که بدین منظور از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می گردد تنظیم و به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم نمایند .

اظهارنامه ای که حداقل حاوی امضا یا امضاهای مجاز و حسب مورد مهر موسسه بر طبق اساسنامه شخص حقوقی باشد برای حوزه مالیاتی معتبر خواهد بود .

ماده ۱۱۵- مأخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی که منحل می شوند ارزش دارایی شخص حقوقی است منهای بدھی ها و سرمایه پرداخت شده و و اندوخته ها و مانده سودهای که مالیات آن قبل پرداخت گردیده است .

تبصره ۱- ارزش دارایی شخص حقوقی نسبت به آنچه قبل از فروش رفته بر اساس بهای فروش و نسبت به بقیه بر اساس بهای روز انحلال تعیین می شود .

تبصره ۲- چنانچه در بین دارایی های شخص حقوقی که منحل می شود ، دارایی یا دارایی های موضوع فصل اول باب سوم این قانون و سهام یا سهم الشرکه یا حق تقدم سهام شرکت ها وجود داشته باشد و این دارایی یا دارایی ها حسب مورد در هنگام نقل و انتقال قطعی مشمول مقررات ماده (۵۹) و تبصره های ماده (۱۴۳) این قانون باشند ، در تعیین مأخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی منحله ارزش دفتری دارایی یا دارایی های مذکور جزو اقلام دارایی هایی شخص حقوقی منحل شده منظور نمی گردد و معادل همان ارزش دفتری از جمع سرمایه و بدھی ها کسر می گردد . مالیات متعلق به دارایی یا دارایی های مذکور حسب مورد بر اساس مقررات ماده (۵۹) و تبصره های ماده (۱۴۳) این قانون تعیین و مورد مطالبه قرار می گیرد .

تبصره ۳- آن قسمت از اموال اشخاص حقوقی منحل شده که بر اساس مقررات فوق در تاریخ انحلال مشمول مالیات مقطوع موضوع ماده (۵۹) و تبصره های ماده (۱۴۳) این قانون باشند در اولین نقل و انتقال بعد از تاریخ انحلال مشمول مالیات نخواهند بود .

ماده ۱۱۶- مدیران تصفیه مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ انحلال (تاریخ ثبت انحلال شخص حقوقی در اداره ثبت شرکت ها) اظهارنامه مالیاتی مربوط به آخرین دوره عملیات شخص حقوقی را بر اساس ماده (۱۱۵) این قانون تنظیم و به اداره امور مالیاتی مربوط تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند .

تبصره- مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی که منحل می شوند با رعایت تبصره (۲) ماده (۱۱۵) این قانون به نرخ مذکور در ماده (۱۰۵) این قانون محاسبه می گردد .

ماده ۱۱۷- ممیز مالیاتی مکلف است برابر مقررات این قانون به اظهارنامه مربوط به آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی خارج از نوبت رسیدگی نموده و در صورتی که به مندرجات آن اعتراض داشته باشد حداقل ظرف یک سال از تاریخ تسلیم اظهارنامه ، مالیات متعلق را به موجب برگ تشخیص تعیین و ابلاغ نماید و گرنه مالیات متعلق به اظهارنامه تسلیمی به وسیله مدیران تصفیه قطعی تلقی می گردد .

در صورتی که بعدا معلوم گردد اقلامی از دارایی شخص حقوقی در اظهارنامه ذکر نشده است نسبت به آن قسمت از اظهارنامه قید نشده در مهلت مقرر در تبصره ماده (۱۱۸) این قانون ، مالیات مطالبه خواهد شد .

ماده ۱۱۸- تقسیم دارایی اشخاص حقوقی منحل شده قبل از تحصیل مفاصی حساب مالیاتی یا بدون سپردن تامین معادل میزان مالیات ، مجاز نیست .

تبصره- آخرین مدیران شخص حقوقی در صورت عدم تسلیم اظهارنامه موضوع ماده (۱۱۴) این قانون یا تسلیم اظهارنامه خلاف واقع و مدیران تصفیه در صورت عدم رعایت مقررات موضوع ماده (۱۱۶) این قانون و این ماده و ضامن یا ضامن های شخص حقوقی و شرکای ضامن (موضوع قانون تجارت) متضامنا و کلیه کسانی که دارایی شخص حقوقی بین آنان تقسیم گردیده به نسبت سهمی که از دارایی شخص حقوقی نصیب آنان شده است مشمول پرداخت مالیات و جرایم متعلق به شخص حقوقی خواهد بود به شرط آن که ظرف مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) این قانون از تاریخ درج آگهی انحلال در روزنامه رسمی کشور مطالبه شده باشد .

فصل ششم- مالیات درآمد اتفاقی

ماده ۱۱۹- درآمد نقدی و غیر نقدی که شخص حقیقی یا حقوقی به صورت بلاعوض و یا از طریق معاملات محاباتی و یا به عنوان جایزه یا هر عنوان دیگر از این قبیل تحصیل می نماید مشمول مالیات اتفاقی به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون خواهد بود .

ماده ۱۲۰- درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارت است از صد درصد درآمد حاصله و در صورتی که غیر نقدی باشد به بهای روز تحقق درآمد طبق مقررات این قانون تقویم می شود مگر در مورد املاکی که در اجرای مفاد ماده (۶۴) این قانون برای آنها ارزش معاملاتی تعیین شده است که در این صورت ارزش معاملاتی مأخذ محاسبه مالیات قرار خواهد گرفت .

تبصره- در مورد صلح معوض و هبه معوض به استثنای مواردی که مشمول ماده (۶۲) این قانون می باشد درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارت خواهد بود از مابه التفاوت

ارزش عوضیین که بر اساس مقررات این ماده تعیین می شود نسبت به طرف معامله ای که از آن منتفع شده است .

ماده ۱۲۱- صلح با شرایط خیار فسخ و هبہ با حق رجوع از نظر مالیاتی قطعی تلقی می گردد ولی در صورتی که ظرف شش ماه از تاریخ وقوع عقد معامله فسخ یا اقامه یا رجوع شود وجوهی که به عنوان مالیات موضوع این فصل وصول شده است قابل استرداد می باشد . در این صورت اگر در فاصله بین وقوع عقد و فسخ یا اقامه یا رجوع منتقل الیه از منافع آن استفاده کرده باشد نسبت به آن منفعت مشمول مالیات این فصل خواهد بود .

ماده ۱۲۲- در مورد صلح مالی که منافع آن مادام العمر یا برای مدت معین به صالح یا شخص ثالث اختصاص داده می شود بهای مال به مأخذ جمع ارزش عین و منفعت در تاریخ تعلق منافع ، مأخذ مالیات متصالح در تاریخ مزبور خواهد بود .

تبصره- در صورتی که قبل از تاریخ تعلق منفعت انتقالاتی صورت گیرد قیمت مذکور در سند مأخذ مالیات انتقال دهنده قرار خواهد گرفت که طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود لیکن مأخذ مالیات آخرین انتقال گیرنده عین که منافع مال نیز به او تعلق بگیرد عبارت خواهد بود از مابه التفاوت بهای مال به شرح حکم فوق و مبلغی که طبق سند پرداخته است .

ماده ۱۲۳- در صورتی که منافع مالی به طور دائم یا موقت بلاعوض به کسی واگذار شود انتقال گیرنده مکلف است مالیات منافع هر سال را در سال بعد پرداخت نماید .

ماده ۱۲۴- مال مورد وصیت به نفع اشخاص معین در حدودی که وصیت قانونا نافذ است بعد از قطعی شدن آن در مورد وراث به سهم الارث آنها اضافه و مشمول مالیات بر ارث می باشد و در مورد غیر وارث نسبت به کل آن مشمول مالیات این فصل خواهد بود .

ماده ۱۲۵- انتقالاتی که طبق مقررات فصل مالیات بر ارث مشمول مالیات می باشد مشمول مالیات این بخش نخواهد بود .

ماده ۱۲۶- صاحبان درآمد موضوع این فصل مکلفند در هر سال اظهارنامه مالیاتی خود را در مورد منافع موضوع ماده (۱۲۲) این قانون تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد و در سایر موارد ظرف سی روز از تاریخ تحصیل درآمد یا تعلق منافع به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم و مالیات متعلق را بپردازنند .

در صورتی که معامله در دفاتر استناد رسمی انجام و مالیات وصول شده باشد تکلیف تسليم اظهارنامه ساقط می شود .

ماده ۱۲۷- موارد زیر مشمول مالیات اتفاقی خواهد بود :

الف- کمک های نقدی و غیر نقدی بلاعوض سازمان های خیریه یا عام المنفعه یا وزارت خانه ها یا موسسات دولتی و شرکت های دولتی یا شهرداری ها یا نهادهای انقلاب اسلامی به اشخاص حقیقی غیر از مواردی که مشمول مالیات فصل حقوق است .

ب- وجوده یا کمک های مالی اهدایی به خسارت دیدگان جنگ ، زلزله ، سیل ، آتش سوزی و یا حوادث غیر مترقبه دیگر .

ج- جوایزی که دولت برای تشویق صادرات و تولید و خرید محصولات کشاورزی پرداخت می نماید .

تبصره- ضوابط اجرایی بندهای (الف) و (ب) طبق آیین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت کشور تهیه خواهد شد .

ماده ۱۲۸- درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی ناشی از درآمدهای اتفاقی از طریق رسیدگی به دفاتر تشخیص خواهد شد و مالیات هایی که طبق مقررات این فصل در منبع پرداخت می گردد به عنوان پیش پرداخت مالیات آنها منظور خواهد شد .

فصل هفتم- مالیات بر جمع درآمد ناشی از منابع مختلف

ماده ۱۲۹- محدود

ماده ۱۳۰- بدھی های گذشته موضوع مواد (۳) تا (۱۶) و تبصره (۳) ماده (۵۹) ، ماده (۱۲۹) قانون مالیات های مستقیم- مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳- و اصلاحیه های بعدی آن قابل مطالبه و وصول خواهد بود .

تبصره- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند بدھی مالیات هایی که سال تحصیل درآمد مربوط یا تعلق آنها حسب مورد قبل از سال ۱۳۶۸ باشد را تا سقف یک میلیون (۱۰۰۰/۱) ریال برای هر مودی در نقاطی که مقتضی بداند کلا یا جزئاً مورد بخشودگی قرار دهد .

ماده ۱۳۱- نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه ای می باشد به شرح زیر است :
تا میزان سی میلیون (۳۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ پانزده درصد (۱۵٪).

تا میزان یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد سی میلیون (۳۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به نرخ بیست درصد (۲۰٪).
تا میزان دویست و پنجاه (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪).
تا میزان یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه نسبت به مازاد دویست و بنچاه میلیون ریال به نرخ (۳٪).
نسبت به مازاد یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ سی و پنج درصد (۲۵٪).
نسبت به مازاد ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به نرخ ۵۴٪.

باب چهارم : در مقررات مختلف

فصل اول- معافیت ها

ماده ۱۳۲- درآمد مشمول مالیات ابرازی ناشی از فعالیت های تولیدی و معدنی در واحدهای تولیدی یا معدنی در بخش های تعاونی و خصوصی که از اول سال ۱۳۸۱ به بعد از طرف وزارتتخانه های ذی ربط برای آنها پروانه بهره برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می شود ، از تاریخ شروع بهره برداری یا استخراج به میزان هشتاد درصد (۸۰٪) و به مدت چهار سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به میزان صد درصد (۱۰۰٪) و به مدت ده سال از مالیات موضوع ماده (۱۰۵) این قانون معاف هستند .

تبصره ۱- فهرست مناطق کمتر توسعه یافته برای بقیه مدت برنامه سوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همچنین در آغاز هر دوره برنامه توسط

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت خانه های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و معادن تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد.

تبصره ۲- معافیت های موضوع این ماده شامل درآمد واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران و پنجاه کیلومتری مرکز اصفهان و سی کیلومتری مراکز استان ها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت بر اساس آخرین سرشماری به استثنای شهرک های صنعتی استقرار یافته در شعاع سی کیلومتری مراکز استان ها و شهرهای مذکور نخواهد بود.

تبصره ۳- کلیه تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی دارای پروانه بهره برداری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هر سال از پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات متعلق معاف هستند.

تبصره ۴- ضوابط مربوط به تعیین تاریخ شروع بهره برداری واحدهای معاف موضوع این ماده و همچنین تعیین محدوده موضوع تبصره (۲) این ماده توسط وزارت خانه های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و معادن تعیین و اعلام می گردد.

ماده ۱۳۳- صد درصد درآمد شرکت های تعاونی روستایی، عشايری، کشاورزی، صیادان، کارگری، کارمندی، دانشجویان و دانش آموزان و اتحادیه های آنها از مالیات معاف است.

تبصره- دولت مکلف است معادل مالیات بر درآمد متعلق به آن قسمت از سود ابرازی سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران را که با تصویب مجمع عمومی برای سرمایه گذاری در شرکت های تعاونی روستایی اختصاص داده می شود پس از وصول و واریز آن به حساب درآمد عمومی کشور از محل اعتبار ردیف خاصی که به همین منظور در قانون بودجه کل کشور پیش بینی می شود در وجه سازمان مذکور مسترد نماید.

ماده ۱۳۴- درآمد حاصل از تعلیم و تربیت مدارس غیر انتفاعی اعم از ابتدایی، راهنمایی، متوسطه، فنی و حرفه ای، دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی غیر انتفاعی و درآمد موسسات نگهداری معلولین ذهنی و حرکتی بابت نگهداری اشخاص مذکور که حسب مورد دارای پروانه فعالیت از مراجع ذی ربط هستند همچنین درآمد باشگاه ها و موسسات ورزشی دارای مجوز از سازمان تربیت بدنی حاصل از فعالیت های منحصرا ورزشی از پرداخت مالیات معاف است.

آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۳۵- محفوظ

ماده ۱۳۶- وجوه پرداختی بابت بیمه عمر از طرف موسسات بیمه که به موجب قراردادهای منعقده بیمه عاید ذی نفع می شود از پرداخت مالیات معاف است.

ماده ۱۳۷- هزینه های درمانی پرداختی هر مودی بابت معالجه خود یا همسر و اولاد و پدر و مادر و برادر و خواهر تحت تکفل در یک سال مالیاتی به شرط این که اگر دریافت کننده موسسه درمانی یا پزشک مقیم ایران باشد دریافت وجه را گواهی نماید و چنانچه به تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به علت فقدان امکانات لازم، معالجه در خارج از ایران صورت گرفته است، پرداخت هزینه مزبور به گواهی مقامات رسمی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل معالجه با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد، همچنین حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به موسسات بیمه ایرانی بابت بیمه عمر و بیمه های درمانی از درآمد مشمول مالیات مودی کسر می گردد. در مورد معلولان و بیماران خاص و صعب العلاج علاوه بر هزینه های مذکور هزینه مراقبت و توانب خشی آنان نیز قابل کسر از درآمد مشمول مالیات معلول یا بیمار یا شخصی که تکفل او را عهده دار است می باشد.

ماده ۱۳۸- آن قسمت از سود ابرازی شرکت های تعاونی و خصوصی که برای توسعه و بازسازی و نوسازی یا تکمیل واحدهای موجود صنعتی و معدنی خود یا ایجاد واحدهای جدید صنعتی یا معدنی در آن مصرف گردد از پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات متعلق موضوع ماده (۱۰۵) این قانون معاف خواهد بود مشروط بر این که قبل اجازه توسعه یا تکمیل یا ایجاد واحد صنعتی یا معدنی جدید در قالب طرح سرمایه گذاری معین از وزارت خانه ذی ربط تحصیل شده باشد. در صورتی که هزینه اجرای طرح یا طرح های یاد شده در هر سال مازاد بر سود ابرازی همان سال باشد و یا از هزینه طرح سرمایه گذاری کمتر باشد شرکت می تواند از معافیت مذکور در محاسبه مالیات سود ابرازی سال های بعد حداکثر به مدت سه سال و به میزان مازاد مذکور و یا باقیمانده هزینه اجرای کامل طرح بهره مند شود.

تبصره ۱- در صورتی که شرکت، قبل از تکمیل، اجرای طرح را متوقف نماید یا ظرف یک سال پس از مهلت تعیین شده در طرح سرمایه گذاری آن را به بهره برداری نرساند، یا

ظرف پنج سال پس از شروع بهره برداری آن را تعطیل ، منحل یا منتقل نماید معادل معافیت های مالیاتی منظور شده در این ماده برای اجرای طرح و جرایم متعلقه موضوع ماده (۱۹۰) این قانون از شرکت وصول خواهد شد .

تبصره ۲- واحدهای صنعتی جدید که با استفاده از معافیت های مندرج در این ماده تاسیس می شوند نمی توانند از معافیت های مالیاتی موضوع ماده (۱۳۲) این قانون استفاده نمایند .

تبصره ۳- کارخانه های واقع در محدوده آبریز تهران که تعداد کارکنان آنها کمتر از پنجاه نفر نباشند در صورتی که تاسیسات خود را کلا به خارج از شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران انتقال دهند ، بر اساس ضوابطی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت ذی ربط حسب مورد برقرار می شود تا ده سال از تاریخ بهره برداری در محل جدید از پرداخت مالیات بر درآمد ناشی از فعالیت صنعتی مربوط معاف خواهند بود .

تبصره ۴- از نظر این قانون محدوده آبریز تهران شمال منطقه آبریز غربی رودخانه حبله رود گرمسار و منطقه آبریز شرقی رودخانه زیاران و کلیه مناطق رودخانه های دماوند ، جاجrud ، دارآباد ، دربند ، اوین ، فرhzad ، کن ، کرج و کردان بوده و حدود آن عبارت است از :

شمالا- خط الراس کوه های البرز که آب آن به رشته کویر مرکزی جاری می شود .

شرقا- ساحل غربی رودخانه حبله رود گرمسار .

غربا- ساحل شرقی رودخانه زیاران .

جنوبا- خطوط ممتداز غرب به شرق ، از محل تقاطع رودخانه زیاران با رودخانه شوره تا خط القعر دریاچه نمک به سمت غرب تا محل تقاطع با مسیر حبله رود گرمسار .

ماده ۱۳۹-

الف- موقوفات ، نذورات ، پذیره ، کمک ها و هدایایی نقدی و غیر نقدی آستان قدس رضوی ، آستان حضرت عبدالعظیم الحسنی (ع) ، آستانه حضرت مصصومه (س) ، آستان حضرت احمد ابن موسی (ع) (شاه چراغ) ، آستان مقدس حضرت امام خمینی (ره) ، مساجد ، حسینیه ها ، تکایا و سایر بقاع متبرکه از پرداخت مالیات معاف است . تشخیص سایر بقاع متبرکه به عهده سازمان اوقاف و امور خیریه می باشد .

ب- کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی سازمان هلال احمر جمهوری اسلامی ایران از پرداخت مالیات معاف است .

ج- کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی صندوق های پس انداز بازنشستگی و سازمان بیمه خدمات درمانی و سازمان تامین اجتماعی و همچنین حق بیمه و حق بازنشستگی سهم کارکنان و کارفرما و جریمه های دریافتی مربوط توسط آنها از پرداخت مالیات معاف است .

د- کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی مدارس علوم اسلامی از پرداخت مالیات معاف است .

تشخیص مدارس علوم اسلامی با شورای مدیریت حوزه علمیه قم می باشد .

ه- کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی نهادهای انقلاب اسلامی از پرداخت مالیات معاف است . تشخیص نهادهای انقلاب اسلامی با هیات وزیران می باشد .

و- آن قسمت از درآمد صندوق عمران موقوفات کشور که به مصرف عمران موقوفات بررسد از پرداخت مالیات معاف است .

ز- درآمد اشخاص از محل وجوده برعیه ولی فقیه ، خمس و زکات از پرداخت مالیات معاف است .

ح- آن قسمت از درآمد موقوفات عام که طبق موازین شرعی به مصرف اموری از قبیل تبلیغات اسلامی ، تحقیقات فرهنگی ، علمی ، دینی ، فنی ، اختراعات ، اکتشافات ، تعلیم و تربیت ، بهداشت و درمان ، بنا و تعمیر و نگهداری و مساجد و مصلاها و حوزه های علمیه و مدارس علوم اسلامی و مدارس و دانشگاه های دولتی ، مراسم تعزیه و اطعام ، تعمیر آثار باستانی ، امور عمرانی و آبادانی ، هزینه یا وام تحصیلی دانش آموزان و دانشجویان ، کمک به مستضعفان و آسیب دیدگان حوادث ناشی از سیل ، زلزله ، آتش سوزی ، جنگ و حوادث غیر مترقبه دیگر بررسد ، مشروط بر این که درآمد و هزینه های مزبور به تایید سازمان اوقاف و امور خیریه رسیده باشد ، از پرداخت مالیات معاف است .

ط- کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی موسسات خیریه و عام المنفعه که به ثبت رسیده اند ، مشروط بر آن که به موجب اساسنامه آنها صرف امور مذکور در بند (ح) این ماده شود و سازمان امور مالیاتی کشور بر درآمد و هزینه آنها نظارت کند ، از پرداخت مالیات معاف است .

ی- کمک ها و هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی و همچنین حق عضویت اعضای مجامع حرفه ای ، احزاب و انجمن ها و تشکل های غیر دولتی که دارای مجوز از مراجع ذی ربط

باشد و وجوهی که به موجب قانون و مقرارت مربوط از درآمد یا حق الزحمه اعضاً آنها کسر و به حساب مجامع مزبور واریز می شود ، از پرداخت مالیات معاف است .

ک- موقوفات و کمک ها هدایای دریافتی نقدی و غیر نقدی انجمن ها و هیات های مذهبی مربوط به اقلیت های دینی مذکور در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، مشروط بر این که رسمیت آنها به تصویب وزارت کشور برسد ، از پرداخت مالیات معاف است .

ل- فعالیت های انتشاراتی و مطبوعاتی ، فرهنگی و هنری که به موجب مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می شوند ، از پرداخت مالیات معاف است .

تبصره ۱- وجوهی که از فعالیت های غیر انتفاعی و به منظور پیشبرد اهداف و وظایف اشخاص موضوع این ماده از راه برگزاری دوره های آموزشی ، سمینارها ، نشر کتاب و نشریه های دوره ای و ... در چارچوب اساسنامه آنها تحصیل می شود و سازمان امور مالیاتی کشور بر درآمد و هزینه آنها نظارت می کند ، از پرداخت مالیات معاف است .

تبصره ۲- حکم تبصره (۲) ماده (۲) این قانون در مورد درآمد مشمول مالیات اشخاص موضوع این ماده جاری می باشد .

تبصره ۳- آیین نامه اجرایی موضوع این ماده به وسیله سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

تبصره ۴- مفاد این ماده در مواردی که از طرف حضرت امام خمینی (ره) یا مقام معظم رهبری دارای مجوز می باشد بر اساس نظر مقام معظم رهبری انجام می گیرد .

ماده ۱۴۰- محفوظ

ماده ۱۴۱-

الف- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده کالاهای صنعتی و محصولات بخش کشاورزی (شامل محصولات زراعی ، باغی ، دام و طیور ، شیلات ، جنگل و مرتع) و صنایع تبدیلی و تکمیلی آن و پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل از صادرات سایر کالاهایی که به منظور دست یافتن به اهداف صادرات کالاهای غیر نفتی به خارج از کشور صادر می شوند از شمول مالیات معاف هستند .

فهرست کالاهای مشمول این ماده در طول هر برنامه به پیشنهاد وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی ، بازرگانی ، کشاورزی و جهاد سازندگی و وزارتخانه های صنعتی به تصویب هیات وزیران می رسد .

ب- (٪۱۰۰) درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به صورت ترانزیت به ایران وارد شده و یا می شوند و بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری بر روی آن صادر می شوند از شمول مالیات معاف است .

تبصره- زیان حاصل از صدور کالاهای معاف از مالیات در مورد کسانی که غیر از امور صادراتی فعالیت دیگری هم دارند ، در محاسبه مالیات سایر فعالیت های آنان منظور نخواهد شد .

ماده ۱۴۲- درآمد کارگاه های فرش دستیاف و صنایع دستی و شرکت های تعاونی و اتحادیه های تولیدی مربوطه از پرداخت مالیات معاف است .

ماده ۱۴۳- شرکت هایی که سهام آنها طبق قانون مربوط از طرف هیات پذیرش برای معامله در بورس قبول می شود از سال پذیرش تا سالی که از فهرست نرخ ها در بورس حذف نشده در صورتی که کلیه نقل و انتقالات سهام از طریق کارگزاران بورس انجام و در دفاتر مربوط ثبت گردد معادل ده درصد (٪۱۰) مالیات آنها بخشوده می شود .

تبصره ۱- از هر نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام شرکت ها در بورس ، مالیات مقطوعی به میزان نیم درصد ارزش فروش سهام و حق تقدم سهام وصول و از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نقل و انتقال سهام مطالبه نخواهد شد . کارگزاران بورس مکلفند مالیات مذبور را به هنگام هر انتقال از انتقال دهنده وصول و به حساب تعیین شده از سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند و ظرف مدت ده روز از تاریخ انتقال رسید آن را به همراه فهرستی حاوی تعداد و مبلغ فروش سهام مورد انتقال به اداره امور مالیاتی محل ارسال دارند.

تبصره ۲- از هر نقل و انتقال سهام و سهم الشرکه و حق تقدم سهام و سهم الشرکه شرکا در سایر شرکت ها مالیات مقطوعی به میزان چهار درصد (٪۴) ارزش اسمی آنها وصول می شود . از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نقل و انتقال فوق مطالبه نخواهد شد . انتقال دهنگان سهام و سهم الشرکه و حق تقدم سهام مکلفند قبل از انتقال ، مالیات متعلق را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند .

ادارات ثبت یا دفاتر اسناد رسمی مکلفند در موقع ثبت تغییرات یا تنظیم سند انتقال حسب مورد گواهی پرداخت مالیات متعلق را اخذ و ضمیمه پرونده مربوط به ثبت یا انتقال کنند .

تبصره ۳- در شرکت های سهامی پذیرفته شده در بورس اندوخته صرف سهام مشمول مالیات مقطوع به نرخ نیم درصد (۵٪) خواهد بود و به این درآمد مالیات دیگری تعلق نمی گیرد . شرکت ها مکلفند ظرف سی روز از تاریخ ثبت افزایش سرمایه آن را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریزی کنند .

ماده ۱۴۴- جهیزیه منقول و مهریه اعم از منقول یا غیر منقول و جوايز علمی و بورس های تحصیلی و همچنین درآمدی که بابت حق اختراع یا حق اکتشاف عاید مخترعین و مکتشفین می گردد به طور کلی و نیز درآمد ناشی از فعالیت های پژوهشی و تحقیقاتی مراکزی که دارای پروانه تحقیق از وزارت خانه های ذی صلاح می باشند به مدت ده سال از تاریخ اجرای این اصلاحیه طبق ضوابط مقرر در آیین نامه ای که به پیشنهاد وزارت خانه های فرهنگ و آموزش عالی ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید از پرداخت مالیات معاف می باشد .

ماده ۱۴۵- سود دریافتی به هر عنوان در مواد زیر از پرداخت مالیات معاف است :

۱- سود متعلق به سپرده های مربوط به کسور بازنشستگی و پس انداز کارمندان و کارگران نزد بانک های ایرانی در حدود مقررات استخدامی مربوطه .

۲- سود یا جوايز متعلق به حساب های پس انداز و سپرده های مختلف نزد بانک های ایرانی یا موسسات اعتباری غیر بانکی مجاز .

این معافیت شامل سپرده هایی که بانک ها یا موسسات اعتباری غیر بانکی مجاز نزد هم می گذارند خواهد بود .

۳- جوايز متعلق به اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه .

۴- سود پرداختی بانک های ایرانی به بانک های خارج از ایران بابت اضافه برداشت (اوردرافت) و سپرده ثابت به شرط معامله متقابل .

۵- سود و جوايز متعلق به اوراق مشارکت .

تبصره- در مواردی که در قانون مالیات های مستقیم به بانک ها اشاره می شود ، امتیازات ، تسهیلات ، ترجیحات و تکالیف ذکر شده شامل موسسات اعتباری غیر بانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تاسیس شده اند یا می شوند ، نیز خواهد شد .

ماده ۱۴۶- کلیه معافیت های مدت دار که به موجب قوانین مالیاتی و مقررات قبلی مقرر شده است با رعایت مقررات مربوط تا انقضای مدت به قوت خود باقی است.

تبصره- مالیات سود متعلق به قبوض اقساطی اصلاحات ارضی کماکان بخشوده خواهد بود.

فصل دوم- هزینه های قابل قبول و استهلاک

ماده ۱۴۷- هزینه های قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به شرحی که ضمن مقررات این قانون مقرر می گردد عبارت است از :

هزینه هایی که در حدود متعارف متکی به مدارک بوده و منحصراً مربوط به تحصیل درآمد موسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حد نصاب های مقرر باشد.

در مواردی که هزینه ای در این قانون پیش بینی نشده یا بیش از نصاب های مقرر در این قانون بوده ولی پرداخت آن به موجب قانون و یا مصوبه هیات وزیران صورت گرفته باشد قابل قبول خواهد بود.

تبصره- از لحاظ مقررات این فصل موسسه عبارت است از کلیه اشخاص حقوقی و همچنین صاحبان مشاغل موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۹۵) این قانون.

ماده ۱۴۸- هزینه هایی که حایز شرایط مذکور در ماده فوق می باشد به شرح زیر در حساب مالیاتی قابل قبول است :

۱- قیمت خرید کالاهای فروخته شده یا قیمت خرید مواد مصرفی در کالا و خدمات فروخته شده.

۲- هزینه های استخدامی متناسب با خدمت کارکنان بر اساس مقررات استخدامی موسسه به شرح زیر :

الف- حقوق یا مزد اصلی و مزایای مستمر اعم از نقدی یا غیر نقدی (مزایای غیر نقدی به قیمت تمام شده برای کارفرما).

ب- مزایای غیر مستمر اعم از نقدی و غیر نقدی از قبیل خواربار، بهره وری، پاداش، عیدی، اضافه کار، هزینه سفر و فوق العاده مسافرت.

نصاب هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مدیران و بازرسان و کارکنان به خارج از ایران به منظور رفع حوایج موسسه ذی ربط طبق آیین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد .

ج- هزینه های بهداشتی و درمانی و وجوه پرداختی بابت بیمه های بهداشتی و عمر و حوادث ناشی از کار کارکنان .

د- حقوق بازنشستگی ، وظیفه ، پایان خدمت طبق مقررات استخدامی موسسه و خسارت اخراج و یا باخرید طبق قوانین موضوعه ، مازاد بر مانده حساب ذخیره مربوط .

ه- وجوه پرداختی به سازمان تامین اجتماعی طبق مقررات مربوط و همچنین تا میزان سه درصد (٪۳) حقوق پرداختی سالانه بابت پس اندازی کارکنان بر اساس آیین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد .

و- معادل یک ماه آخرین حقوق و دستمزد و همچنین مابه التفاوت تعديل حقوق سنتوات قبل که به منظور تامین حقوق بازنشستگی و وظیفه و مزایای پایان خدمت ، خسارت اخراج و باخرید کارکنان موسسه ذخیره می شود .

این حکم نسبت به ذخایری که تاکنون در حساب بانک ها نگهداری شده است نیز جاری خواهد بود .

۳- کرایه محل موسسه در صورتی که اجاری باشد . مال الاجاره پرداختی طبق سند رسمی و در غیر این صورت در حدود متعارف .

۴- اجاره بهای ماشین آلات و ادوات مربوط به موسسه در صورتی که اجاری باشد .

۵- مخارج سوخت ، برق ، روشنایی ، آب ، مخابرات و ارتباطات .

۶- وجوه پرداختی بابت انواع بیمه مربوط به عملیات و دارایی موسسه .

۷- حق الامتیاز پرداختی و همچنین حقوق و عوارض و مالیات هایی که به سبب فعالیت موسسه به شهرداری ها و وزارت خانه ها و موسسات دولتی و وابسته به آنها پرداخت می شود . (به استثنای مالیات بر درآمد و ملحقات آن و سایر مالیات هایی که موسسه به موجب مقررات این قانون ملزم به کسر از دیگران و پرداخت آن می باشد و همچنین جرایمی که به دولت و شهرداری ها پرداخت می گردد) .

۸- هزینه های تحقیقاتی ، آزمایشی و آموزشی ، خرید کتاب ، نشریات و لوح های فشرده ، هزینه های بازاریابی ، تبلیغات و نمایشگاهی مربوط به فعالیت موسسه ، بر اساس آیین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد .

۹- هزینه های مربوط به جبران خسارت واردہ مربوط به فعالیت دارایی موسسه مشروط بر این که :

اولا- وجود خسارت محقق باشد .

ثانیا- موضوع و میزان آن مشخص باشد .

ثالثا- طبق مقررات قانون یا قراردادهای موجود جبران آن به عهده دیگری نبوده یا در هر صورت از طریق دیگران جبران نشده باشد .

آیین نامه احراز شروط سه گانه مذکور در این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد .

۱۰- هزینه های فرهنگی ، ورزشی و رفاهی کارگران پرداختی به وزارت کار و امور اجتماعی حداقل معادل ده هزار ریال به ازای هر کارگر .

۱۱- ذخیره مطالباتی که وصول آن مشکوک باشد مشروط بر این که :

اولا- مربوط به فعالیت موسسه باشد .

ثانیا- احتمال غالب برای لاوصول ماندن آن باشد .

ثالثا- در دفاتر موسسه به حساب مخصوص منظور شده تا زمانی که طلب وصول گردد یا لاوصول بودن آن محقق شود .

آیین نامه مربوط به این بند به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد .

۱۲- زیان اشخاص حقیقی یا حقوقی که از طریق رسیدگی به دفاتر آنها و با توجه به مقررات احراز گردد ، از درآمد سال یا سال های بعد استهلاک پذیر است .

۱۳- هزینه های جزیی مربوط به محل موسسه که عرفا به عهده مستاجر است در صورتی که اجباری باشد .

۱۴- هزینه های مربوط به حفظ و نگهداری محل موسسه در صورتی که ملکی باشد .

۱۵- مخارج حمل و نقل .

- ۱۶- هزینه های ایاب و ذهاب ، پذیرایی و انبارداری .
- ۱۷- حق الزحمه های پرداختی متناسب با کار انجام شده از قبیل حق العمل- دلالی- حق الوکاله- حق المشاوره- حق حضور- هزینه حسابرسی و خدمات مالی و اداری و بازرگانی ، هزینه نرم افزاری ، طراحی و استقرار سیستم های مورد نیاز موسسه ، سایر هزینه های کارشناسی در ارتباط با فعالیت موسسه و حق الزحمه بازرگانی .
- ۱۸- سود و کارمزدی که برای انجام دادن عملیات موسسه به بانک ها ، صندوق تعاون و همچنین موسسات اعتباری غیر بانکی مجاز پرداخت شده یا تخصیص یافته باشد .
- ۱۹- بهای ملزمات اداری و لوازمی که معمولاً ظرف یک سال از بین می روند .
- ۲۰- مخارج تعمیر و نگاهداری ماشین آلات و لوازم کار و تعویض قطعات یدکی که به عنوان تعمیر اساسی تلقی نگردد .
- ۲۱- هزینه های اکتشاف معادن که منجر به بهره برداری نشده باشد .
- ۲۲- هزینه های مربوط به حق عضویت و حق اشتراک پرداختی مربوط به فعالیت موسسه .
- ۲۳- مطالبات لاوصول به شرط اثبات آن از طرف مودی مازاد بر مانده حساب ذخیره مطالبات مشکوك الوصول .
- ۲۴- زیان حاصل از تسعیر ارز بر اساس اصول متداول حسابداری مشروط بر اتخاذ یک روش یک نواخت طی سال های مختلف از طرف مودی .
- ۲۵- ضایعات متعارف تولید .
- ۲۶- ذخیره مربوط به هزینه های پرداختی قابل قبول که به سال مورد رسیدگی ارتباط دارد .
- ۲۷- هزینه های قابل قبول مربوط به سال های قبلی که پرداخت یا تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی تحقیق می یابد .
- ۲۸- هزینه خرید کتاب و سایر کالاهای فرهنگی- هنری برای کارکنان و افراد تحت تکفل آنها تا میزان حدکثر پنج درصد (۵٪) معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) این قانون به ازای هر نفر .
- تبصره ۱- هزینه های دیگری که مربوط به تحصیل درآمد موسسه تشخیص داده می شود و در این ماده پیش بینی نشده است به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی جزو هزینه های قابل قبول پذیرفته خواهد شد .

تبصره ۲- مدیران و صاحبان سرمایه اشخاص حقوقی در صورتی که دارای شغل موظف در موسسات مذکور باشند جزو کارکنان موسسه محسوب خواهد شد ولی در موسساتی که غیر اشخاص حقوقی باشند حقوق و مزایای صاحب موسسه و اولاد تحت تکفل و همسر نامبرده به استثنای هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل که مشمول مقررات جزء (ب) بند (۲) این ماده آمده خواهد بود ، جزو هزینه های قابل قبول منظور نخواهد شد .

تبصره ۳- در محاسبه مالیات شرکت ها و اتحادیه های تعاقنی ذخایر موضوع بند های (۱) و (۲) ماده (۱۵) قانون شرکت های تعاقنی- مصوب ۱۳۵۰/۳/۱۶ و اصلاحیه های بعدی آن و در مورد شرکت ها و اتحادیه هایی که وضعیت خود را با قانون بخش تعاقنی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳- تطبیق داده اند یا بدنهند ، ذخیره موضوع بند (۱) و حق تعاقن و آموزش موضوع بند (۳) ماده (۲۵) قانون اخیرالذکر جزو هزینه محسوب می شود .

ماده ۱۴۹- در تشخیص درآمد مشمول مالیات محاسبه استهلاکات دارایی و هزینه های تاسیس و سرمایه ای با رعایت اصول زیر انجام می شود :

۱- آن قسمت از دارایی ثابت که بر اثر استعمال یا گذشت زمان یا سایر عوامل بدون توجه به تغییر قیمت ها ارزش آن تقلیل می یابد قابل استهلاک است .
۲- مأخذ استهلاک قیمت تمام شده دارایی می باشد .

۳- استهلاکات از تاریخی محاسبه می شود که دارایی قابل استهلاک آماده برای بهره برداری در اختیار موسسه قرار می گیرد و در صورتی که دارایی قابل استهلاک ، به استثنای فیلم های سینمایی واردہ از خارج کشور که از تاریخ اولین نمایش قابل استهلاک خواهد بود ، در خلال ماه در اختیار موسسه قرار گیرد ، ماده مزبور در محاسبه منظور نخواهد شد .

در مورد کارخانجات ، دوره بهره برداری آزمایشی جزو بهره برداری محسوب نمی گردد .

۴- هزینه های تاسیس از قبیل مخارج ثبت موسسه ، حق مشاوره و نظایر آن و هزینه های زاید بر درآمد دوره قبل از بهره برداری آزمایشی جز در مواردی که ضمن جدول مقرر در ماده (۱۵۱) این قانون تصریح خواهد شد ، حداقل تا مدت ده سال از تاریخ بهره برداری به طور مساوی قابل استهلاک است .

۵- در صورتی که بر اثر فروش مال قابل استهلاک یا مسلوب المنفعه شدن ماشین آلات زیانی متوجه موسسه گردد ، زیان حاصل معادل ارزش مستهلاک نشده دارایی منهای حاصل

فروش (در صورت فروش) یک جا قابل احتساب در حساب سود و زیان همان سال می باشد.

تبصره- در مورد محاسبه مالیات تهیه کنندگان فیلم های ایرانی که در ایران تهیه می شود قیمت تمام شده فیلم در سال اول بهره برداری و در صورتی که درآمد فیلم تکافو نکند در سال بعد در محاسبه درآمد مشمول مالیات منظور خواهد شد .

ماده ۱۵۰- طرز محاسبه استهلاک به شرح زیر است :

الف- در مواردی که طبق جدول مذکور در ماده (۱۵۱) این قانون برای استهلاک ، نرخ تعیین شود نرخ ها ثابت بوده و در هر سال مابه التفاوت قیمت تمام شده مال مورد استهلاک و ملغی که در سال های قبل برای آن به عنوان استهلاک منظور شده است ، اعمال می گردد .

ب- در مواردی که طبق جدول مذکور در ماده (۱۵۱) این قانون مدت تعیین شده ، در هر سال به طور مساوی از قیمت تمام شده مال به نسبت مدت مقرر استهلاک منظور می گردد .

تبصره ۱- هزینه مربوط به تغییر یا تعمیر اساسی دارایی قابل استهلاک جزو قیمت تمام شده دارایی محسوب می شود .

تبصره ۲- موسسات می توانند هزینه های نرم افزاری خود را حداکثر تا پنج سال مستهلاک کنند .

تبصره ۳- موسسات می توانند آن مقدار از دارایی های ثابت استهلاک پذیر را که برای بازسازی ، جایگزینی خطوط تولید یا توسعه و تکمیل خریداری گردیده است ، با دو برابر نرخ با نصف مدت استهلاک پیش بینی شده در جدول استهلاکات موضوع ماده (۱۵) این قانون حسب مورد مستهلاک کنند .

تبصره ۴- در اجاره های سرمایه ای دارایی های ثابت استهلاک پذیر ، نحوه انعکاس هزینه استهلاک در دفاتر طرفین معامله بر اساس استاندارهای حسابداری خواهد بود .

ماده ۱۵۱- جدول استهلاکات بر اساس ضوابط مصوب ، از طرف سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و پس از تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی به موقع اجرا گذارده می شود .

فصل سوم- قراین و ضرایب مالیاتی

ماده ۱۵۲- قرایین مالیاتی عبارت است از عواملی که در هر رشته از مشاغل با توجه به موقعیت شغل برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به طور علی الراس به کار می رود و فهرست آن به شرح زیر می باشد :

- ۱- خرید سالانه .
 - ۲- فروش سالانه .
 - ۳- درآمد ناویژه .
 - ۴- میزان تولید در کارخانجات .
 - ۵- ارزش حق واگذاری محل کسب .
 - ۶- جمع کل وجوهی که بابت حق التحریر و حق الزحمه وصول عوارض و مصرف تمبر عاید دفترخانه اسناد رسمی می شود یا میزان تمبر مصرفی آنها .
 - ۷- سایر عوامل به تشخیص کمیسیون تعیین ضرایب .
- ماده ۱۵۳- ضرایب مالیاتی عبارت است از ارقام مشخصه ای که حاصل ضرب آنها در قرینه مالیاتی در موارد تشخیص علی الراس ، درآمد مشمول مالیات تلقی می گردد .**
- تبصره- در صورتی که به چند قرینه اعمال ضریب شود ، معدلی که از نتایج اعمال ضرایب به دست می آید درآمد مشمول مالیات خواهد بود .**
- ماده ۱۵۴- جدول ضرایب تشخیص درآمد مشمول مالیات به ترتیب زیر تنظیم و ابلاغ می گردد :**

الف- برای تعیین ضرایب هر سال کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل در وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل می شود و با توجه به جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی ضرایب مربوط به مالیات های حوزه تهران را نسبت به هر یک از قرائین مذکور در ماده (۱۵۲) این قانون درباره مودیان مختلف بر حسب نوع مشاغل به طور تفکیک تعیین و فهرست آن را به وزارت امور اقتصادی و دارایی تسلیم می نماید .

تصمیمات این کمیسیون از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی به عنوان جدول ضرایب حوزه تهران برای اجرا ابلاغ خواهد شد .

ب- جدول مذکور در بند الف از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی به ادارات امور اقتصادی و دارایی شهرستان ها ارسال می گردد . به محض وصول جدول مذکور کمیسیونی مرکب از رئیس اداره امور اقتصادی و دارایی محل و رئیس بانک ملی ایران و نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل تشکیل می شود .

کمیسیون مذبور جدول رسیده را مبنای مطالعه قرار داده و با توجه به اوضاع و احوال اقتصادی خاص حوزه جغرافیایی محل در صورت اقتضا ، تغییرات لازم را در اقلام آن با ذکر دلیل به عمل خواهد آورد . نتیجه بررسی کمیسیون به مرکز گزارش شده و از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی مورد بررسی قرار می گیرد و تا حدی که دلایل اقامه شده برای تغییرات جدول قانع کننده به نظر بررسد جدول از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی اصلاح و به عنوان جدول ضرایب به اداره امور اقتصادی و دارایی مربوط ابلاغ خواهد شد .

تبصره ۱- در نقاطی که شورای مرکزی اصناف یا اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران یا نظام پزشکی تشکیل نشده است فرماندار محل حسب مورد به جای هر یک از نمایندگان آنها نماینده ای بصیر و مطلع را جهت شرکت در کمیسیون ضرایب معرفی خواهد نمود .

تبصره ۲- حضور نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی یا رئیس اداره امور اقتصادی و دارایی و همچنین نماینده بانک مرکزی یا بانک ملی حسب مورد برای رسمیت جلسات کمیسیون ضروری است و تصمیمات کمیسیون با اکثریت آرای حاضرین در جلسه مناط اعتبار است .

تبصره ۳- ضریب مالیاتی در مواردی که درآمد مشمول مالیات موضوع این قانون باید علی الراس تشخیص شود در صورتی که به موجب این قانون یا طبق جدول ، ضریبی برای آن تعیین نشده باشد به وسیله هیات حل اختلاف مالیاتی محل با توجه به ضریب مشاغل مشابه تعیین خواهد شد .

تبصره ۴- کمیسیون تعیین ضرایب نماینده اتحادیه هر رشته یا صنف را برای ادائی توضیحات در جلسه کمیسیون ضرایب دعوت خواهد نمود .

فصل چهارم- مقررات عمومی

ماده ۱۵۵- سال مالیاتی عبارت است از یک سال شمسی که از اول فروردین ماه هر سال شروع و به آخر اسفند ماه همان سال ختم می شود لیکن در مورد اشخاص حقوقی مشمول مالیات که سال مالی آنها به موجب اساسنامه با سال مالیاتی تطبیق نمی کند درآمد سال مالی آنها به جای سال مالیاتی مبنای تشخیص مالیات قرار می گیرد و موعد تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و سرسید پرداخت مالیات آنها چهار ماه شمسی پس از سال مالی می باشد.

ماده ۱۵۶- ممیز مالیاتی مکلف است اظهارنامه مودیان مالیات بر درآمد را در مورد درآمد هر منبع که در موعد قانونی تسلیم شده است حداکثر ظرف یک سال از تاریخ انقضای مهلت مقرر برای تسلیم اظهارنامه رسیدگی نماید. در صورتی که ظرف مدت مذکور برگ تشخیص درآمد صادر ننماید و یا تا سه ماه پس از انقضای یک سال فوق الذکر برگ تشخیص درآمد مذکور را به مودی ابلاغ نکند اظهارنامه مودی قطعی تلقی می شود.

هر گاه پس از قطعی شدن اظهارنامه مالیاتی یا بعد از رسیدگی و صدور و ابلاغ برگ تشخیص اعم از این که به قطعیت رسیده یا نرسیده باشد، معلوم شود مودی درآمد یا فعالیت های انتفاعی کتمان شده ای داشته و مالیات متعلق به آن نیز مطالبه نشده باشد فقط مالیات بر درآمد آن فعالیت ها با رعایت ماده (۱۵۷) این قانون قابل مطالبه خواهد بود. در این حالت و همچنین در مواردی که اظهارنامه مودی به علت عدم رسیدگی، قطعی تلقی می گردد، سرممیز مالیاتی بایستی یک نسخه از برگ تشخیص صادر به انضمام گزارش توجیهی مربوط را ظرف ده روز از تاریخ صدور جهت رسیدگی تشخیص به دادستانی انتظامی مالیاتی ارسال نماید.

ماده ۱۵۷- نسبت به مودیان مالیات بر درآمد که در موعد مقرر تسلیم اظهارنامه منبع درآمد خودداری نموده اند یا اصولاً طبق مقررات این قانون مکلف به تسلیم اظهارنامه در سرسید پرداخت مالیات نیستند، مرور زمان مالیاتی پنج سال از تاریخ سرسید پرداخت مالیات می باشد و پس از گذشتن پنج سال مذکور مالیات متعلق قابل مطالبه نخواهد بود، مگر این که ظرف این مدت درآمد مودی تعیین و برگ تشخیص مالیات صادر و حداکثر ظرف سه ماه پس از انقضای سه سال مذکور برگ تشخیص صادره به مودی ابلاغ شود.

تبصره- در مواردی که مالیات به هر علت از غیر مودی مطالبه شده باشد پس از تایید مراتب از طرف هیات حل اختلاف مالیاتی مطالبه از غیر مودی در هر مرحله که باشد کان لم یکن تلقی می گردد و در این صورت اداره امور مالیاتی مکلف است بدون رعایت مرور زمان موضوع این ماده ظرف یک سال از تاریخ صدور رای هیات مزبور ، مالیات متعلق را از مودی واقعی مطالبه نماید و گرنه مشمول مرور زمان خواهد بود .

ماده ۱۵۸- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند در مورد بعضی از منابع مالیاتی کلا یا جزئی و در نقاطی که مقتضی بداند طبق آگهی منتشره در نیمه اول هر سال اعلام نماید که در سال بعد اظهارنامه های مودیان مزبور را که به موقع تسلیم نموده باشند بدون رسیدگی قبول نموده و فقط تعدادی از آنها را به طور نمونه گیری و طبق مقررات این قانون مورد رسیدگی قرار خواهد داد .

ماده ۱۵۹- وجوهی که به عنوان مالیات هر منبع از طریق واریز به حساب تعیین شده از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی یا ابطال تمبر پرداخت می شود در موقع تشخیص و احتساب مالیات قطعی مودی منظور می گردد و در صورتی که مبلغی بیش از مالیات متعلق پرداخت شده باشد اضافه پرداختی مسترد خواهد شد .

تبصره- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می شود که در مورد مودیان غیر ایرانی و اشخاص مقیم خارج از کشور کل مالیات های متعلق را به نرخ مربوط مقرر در منبع وصول نماید .

ماده ۱۶۰- وزارت امور اقتصادی و دارایی برای وصول مالیات و جرایم متعلق از مودیان و مسئولان پرداخت مالیات نسبت به سایر طلبکاران به استثنای صاحبان حقوق نسبت به مال مورد وثیقه و مالیات کارگران و کارمندان ناشی از خدمت ، حق تقدم خواهد داشت . حکم قسمت اخیر این ماده مانع وصول مالیات متعلق به انتقال مال مورد وثیقه نخواهد بود .

ماده ۱۶۱- در مواردی که مالیات مودی هنوز قطعی نشده یا مراحل اجرایی آن طی نشده است و بیم تغیریت مال یا اموال از طرف مودی به قصد فرار از پرداخت مالیات می رود ممیز مالیاتی باید با ارایه دلایل کافی از هیات حل اختلاف مالیاتی قرار تامین مالیات را بخواهد و در صورتی که هیات صدور قرار را لازم تشخیص دهد ضمن تعیین مبلغ ، قرار مقتضی صادر خواهد کرد . ممیز مالیاتی مکلف است معادل همان مبلغ از اموال و وجوده مودی که نزد وی و یا اشخاص ثالث باشد تامین نماید در این صورت مودی و اشخاص ثالث پس از

ابلاغ اخطار کتبی ممیز مالیاتی حق نخواهند داشت اموال مورد تامین را از تصرف خود خارج کنند مگر این که معادل مبلغ مورد مطالبه تامین دهنده و در صورت تخلف علاوه بر پرداخت مطالبات مذکور، مشمول مجازات مقرر در تبصره (۲) ماده (۱۹۹) این قانون نیز خواهند بود.

ماده ۱۶۲- در مواردی که اشخاص متعدد مسئول پرداخت مالیات شناخته می‌شود ادارات امور اقتصادی و دارایی حق دارند به همه آنها مجتمعاً یا به هر یک جدایگانه برای وصول مالیات مراجعه کنند و مراجعه به یکی از آنها مانع مراجعت به دیگران نخواهد بود.

ماده ۱۶۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است که مشمولان مالیات را در مواردی که مالیات آنان در موقع تحصیل درآمد کسر و پرداخت نمی‌شود کلاً یا بعضاً مکلف نماید در طول سال، مالیات متعلق به همان سال را به نسبتی از آخرین مالیات قطعی شده سنتوات قبل یا به نسبتی از حجم فعالیت به طور علی الحساب پرداخت نمایند و در صورت تخلف، علی الحساب مذکور طبق مقررات این قانون وصول خواهد شد.

ماده ۱۶۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به منظور تسهیل در پرداخت مالیات و تقلیل موارد مراجعة مودیان به ادارات امور اقتصادی و دارایی حساب مخصوصی از طریق بانک مرکزی در بانک ملی افتتاح نماید تا مودیان بتوانند مستقیماً به شعب یا باجه‌های بانک مذکور مراجعة و مالیات‌های خود را به حساب مذکور پرداخت نمایند.

ماده ۱۶۵- در مواردی که بر اثر حوادث و سوانح از قبیل زلزله، سیل، آتش سوزی، بروز آفات و خشک سالی و طوفان و اتفاقات غیر مترقبه دیگر به یک منطقه کشور یا به مودی یا مودیان خاصی خساراتی وارد گردد و خسارت واردہ از طریق وزارت‌خانه‌ها یا موسسات دولتی یا شهرداری‌ها یا سازمان‌های بیمه و یا موسسات عام المنفعه جبران نگردد، وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌تواند معادل خسارت واردہ از درآمد مشمول مالیات مودی در آن سال و سنتوات بعد کسر و نسبت به آن دسته از مودیان که بیش از (۵۰٪) اموال آنان در اثر حوادث مذکور از بین رفته است و قادر به پرداخت بدھی‌های مالیاتی خود نمی‌باشند با تصویب هیات وزیران تمام یا قسمتی از بدھی مالیاتی آنها را بخسوده یا تقسیط طولانی نماید.

آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

تبصره- مودیان مالیاتی مناطق جنگ زده غرب و جنوب کشور که فهرست این مناطق بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیات وزیران اعلام می گردد ، از تسهیلات مالیاتی زیر برخوردار خواهند شد :

الف- پنجاه درصد مالیات مودیان مجبور بابت درآمد حاصل در نقاط مذکور از اول سال ۱۳۶۸ لغایت ۱۳۷۲ بخشوده می گردد.

ب- به ازای هر سال اشتغال در نقاط فوق از تاریخ اجرای این اصلاحیه یک سوم بدھی مالیاتی تا پایان سال ۱۳۶۷ آنها بابت درآمد حاصل در نقاط مذکور بخشوده می شود.

ج- مالیات پرداخت شده مودیان موصوف بابت درآمدهای حاصل از تاریخ ۱۳۵۹/۷/۳۰ لغایت سال ۱۳۶۷ در نقاط مذکور حداقل معادل یک سوم آن در هر سال از مالیات سنتوات بعد آنان در همان نقاط کسر خواهد شد.

د- در مواردی که مودی قادر به ادامه فعالیت در نقاط مذکور نباشد با ارایه دلایل مورد قبول وزارت امور اقتصادی و دارایی تمام یا قسمتی از بدھی های موصوف مودی بخشوده خواهد شد.

ماده ۱۶۶- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند قبوض پیش پرداخت مالیاتی ، تهیه و برای استفاده مودیان عرضه نماید قبوض مذکور با نام و غیر قابل انتقال بوده و در موقع واریز مالیات مودی مبلغ پیش پرداخت به اضافه دو درصد آن به ازای هر سه ماه زود پرداخت از بدھی مالیاتی مربوط کسر خواهد شد.

ماده ۱۶۷- وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می توانند نسبت به مودیانی که قادر به پرداخت بدھی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه به طور یکجا نیستند از تاریخ ابلاغ مالیات قطعی ، بدھی مربوط را حداقل به مدت سه سال تقسیط نمایند.

ماده ۱۶۸- دولت می تواند برای جلوگیری از اخذ مالیات مضاعف و تبادل اطلاعات راجع به درآمد و دارایی مودیان با دولت های خارجی موافقت نامه های مالیاتی منعقد و پس از تصویب مجلس شورای اسلامی به مرحله اجرا بگذارد . قراردادها یا موافقت نامه های مربوط به امور مالیاتی که تا تاریخ اجرای این قانون با دول خارجی منعقد و به تصویب قوه مقننه یا هیات وزیران رسیده است تا زمانی که لغو نشده به قوت خود باقی است . دولت

موظف است ظرف یک سال از تاریخ اجرای این قانون قراردادها و موافقت نامه های قبلی را بررسی و نظر خود را مبنی بر ادامه لغو آنها مستدلا به مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

ماده ۱۶۹- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند در صورتی که به منظور تسهیل در تشخیص درآمد مودیان مالیاتی کاربرد وسایل و روش ها و صورت حساب ها و فرم هایی را جهت نگاهداری حساب برای هر گروه از آنان ضروری تشخیص دهد مراتب را تا آخر دی ماه هر سال در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار آگهی کند و مودیان از اول فروردین سال بعد مکلف به رعایت آنها می باشند . عدم رعایت موارد مذکور در مورد مودیانی که مکلف به نگاهداری دفاتر قانونی هستند موجب بی اعتباری دفاتر مربوط خواهد بود و در مورد سایر مودیان موجب تعلق جریمه ای معادل بیست درصد مالیات منبع مربوط می باشد .

تبصره- در صورتی که رعایت موارد مذکور در ماده فوق بنا به تشخیص هیات حل اختلاف مالیاتی از عهده مودی خارج بوده باشد مشمول بی اعتباری دفاتر و جرایم مربوط حسب مورد خواهد بود .

ماده ۱۶۹ مکرر- به سازمان امور مالیاتی کشور اجازه داده می شود برای اشخاص حقیقی و حقوقی کارت اقتصادی شامل شماره اقتصادی صادر کند . اشخاص حقیقی و حقوقی که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به اخذ کارت اقتصادی می شوند مکلفند بر اساس دستورالعملی که توسط سازمان مزبور تهیه و اعلام می شود برای انجام دادن معاملات خود صورت حساب صادر و شماره اقتصادی مربوط را در صورت حساب ها و فرم ها و اوراق مربوط درج نموده و فهرست معاملات خود را به سازمان امور مالیاتی کشور تسلیم کنند . عدم صدور صورت حساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله حسب مورد یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای معاملات دیگران یا استفاده از شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ مورد معامله ای که بدون رعایت ضوابط فوق انجام شده است خواهد بود .

عدم ارایه فهرست معاملات انجام شده به سازمان امور مالیاتی کشور طبق دستورالعمل صادره مشمول جریمه ای معادل یک درصد (۱٪) معاملاتی که فهرست آنها ارایه نشده است خواهد بود . جرایم مذکور توسط اداره امور مالیاتی مربوط با رعایت مهلت مقرردر ماده (۱۵۷) این قانون مطالبه خواهد شد و مودی مکلف است ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ

مطلوبه نسبت به پرداخت آن اقدام کند . در غیر این صورت معتبرض شناخته شده و موضوع جهت رسیدگی و صدور رای به هیات حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد شد .

رای هیات مذبور قطعی و لازم الاجرا است . جریمه مذکور غیر قابل بخشناس است و از طریق مقررات اجرایی موضوع این قانون قابل وصول خواهد بود .

تبصره ۱- استفاده کنندگان از شماره اقتصادی دیگران نسبت به مالیات بر درآمد و همچنین جرایم موضوع این ماده با اشخاصی که شماره اقتصادی آنان مورد استفاده قرار گرفته است مسئولیت تضامنی خواهند داشت .

تبصره ۲- در صورتی که طرفین معامله در معاملات خود از انجام دادن هر یک از تکالیف مقرر در این ماده خودداری نمایند ، متضامنا مسئول خواهند بود و در مواردی که خریدار از ارایه شماره اقتصادی خودداری کند ، چنانچه فروشنده مشخصات خریدار و موضوع معامله را ظرف مهلت یک ماه به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام نماید مشمول جریمه تخلف فوق از این بابت نخواهد بود .

تبصره ۳- اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۹۵) این قانون مکلف به نگهداری صورت حساب های مربوط به خریدهای خود در سال عملکرد و سال بعد از آن می باشند و در صورت درخواست ماموران مالیاتی باید به آنان ارایه دهنند . در غیر این صورت مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) صورت حساب های ارایه نشده خواهند بود .

ماده ۱۷۰- مرجع رسیدگی به هر گونه اختلاف که در تشخیص مالیات های موضوع این قانون بین ماموران تشخیص و مودی ایجاد شود هیات حل اختلاف مالیاتی می باشد ، مگر مواردی که به موجب مقررات سایر مواد این قانون مرجع رسیدگی دیگری تعیین شده باشد .

ماده ۱۷۱- کارمندان وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور مالیاتی کشور در دوره خدمت یا آمادگی به خدمت نمی توانند به عنوان وکیل یا نماینده مودیان مراجعه نمایند .

ماده ۱۷۲- صد درصد وجوهی که به حساب های تعیین شده از طرف دولت به منظور بازسازی یا کمک و نظایر آن به صورت بلاعوض پرداخت می شود و همچنین وجوه پرداختی یا تخصیصی و یا کمک های غیر نقدی بلاعوض اشخاص اعم از حقیقی و یا حقوقی جهت تعمیر ، تجهیز ، احداث و یا تکمیل مدارس ، دانشگاه ها ، مراکز آموزش عالی و مراکز بهداشتی و درمانی و یا اردوگاه های تربیتی و آسایشگاه ها و مراکز بهزیستی و کتابخانه و

مراکز فرهنگی و هنری (دولتی) طبق ضوابطی که توسط وزارت خانه های آموزش و پرورش ، فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارایی تعیین می شود از درآمد مشمول مالیات عملکرد سال پرداخت منبعی که مودی انتخاب خواهد کرد قابل کسر می باشد .

ماده ۱۷۳- این قانون از اول فروردین سال ۱۳۶۸ به موقع اجرا گذاشته می شود و مقررات آن شامل کلیه مالیات ها و مالیات بر درآمدهایی است که سبب تعلق مالیات یا تحصیل درآمد حسب مورد بعد از تاریخ اجرای این قانون بوده و همچنین مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و حقوقی مربوط به سال مالی که در اول اجرای این قانون خاتمه می یابد ، خواهد بود و کلیه قوانین و مقررات مالیاتی مغایر دیگر نسبت به آنها ملغی است .

تبصره- با اجرای این قانون وصول عوارض تخلیه موضوع ماده (۸) قانون تعديل و تثبیت اجاره بها- مصوب سال ۱۳۵۲- منتفی است .

ماده ۱۷۴- مالیات بر درآمدهایی که تاریخ تحصیل درآمد و سایر مالیات های مستقیم موضوع این قانون به سبب تعلق آنها قبل از سال ۱۳۶۸ و بعد از ۱۳۴۵ می باشد به عنوان بقایای مالیاتی تلقی و از نظر تعیین و تشخیص درآمد مشمول مالیات و نرخ های مالیاتی و تکالیف مودیان و مرور زمان تابع احکام قانونی زمان تحصیل درآمد و از لحاظ رسیدگی و ترتیب تصفیه تابع مقررات این قانون خواهد بود .

تبصره ۱- مالیات هایی که سال تحصیل درآمد مربوط یا تعلق آنها حسب مورد قبل از سال ۱۳۴۶ می باشد و تا تاریخ تصویب این قانون پرداخت نشده باشد قابل مطالبه نخواهد بود .

تبصره ۲- انتقالات موضوع ماده (۱۸۰) قانون مالیات های مستقیم- مصوب اسفند ماه ۱۳۴۵ و اصلاحات بعدی آن قبل از اجرای این قانون صورت گرفته است در صورت فوت انتقال دهنده بعد از اجرای این قانون به سهم الارث ورثه مربوط اضافه و مالیات متعلق طبق مقررات مربوط در این قانون پس از وضع سهم الارث پرداختی قبلی وصول خواهد شد .

ماده ۱۷۵- کلیه نصاب های مندرج در این قانون هماهنگ با نرخ تورم هر دو سال یک بار به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیات وزیران قابل تعديل است .

ماده ۱۷۶- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند مالیات موضوع این قانون را از طریق ابطال تمبر به صورت قطعی و یا تشخیص وصول نماید .

آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و پس از تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی به موقع اجرا گذارده می شود .

فصل پنجم- وظایف مودیان

ماده ۱۷۷- مودیان مالیاتی می توانند اظهارنامه های موضوع این قانون را که حسب مورد مکلف به تسلیم آن هستند به تفکیک با اخذ رسید به اداره امور مالیاتی حوزه محل سکونت تسلیم نمایند . در این صورت اداره امور مالیاتی مذکور باید مراتب را در پرونده مودی منعکس نموده و اظهارنامه تسلیمی را ظرف سه روز برای اقدام به اداره امور مالیاتی ذی ربط ارسال دارد . تسلیم اظهارنامه به اداره امور مالیاتی حوزه محل سکونت از لحاظ آثار مترتب ، در حکم تسلیم آن به اداره امور مالیاتی مربوط خواهد بود . حکم این ماده شامل مواردی نیز که مودی اظهارنامه خود را اشتباهها به اداره امور مالیاتی دیگری در شهرستان مربوط تسلیم نماید ، خواهد بود .

تبصره ۱- هر گاه آخرین روز مهارت یا موعد مقرر برای تسلیم اظهارنامه یا سایر اوراقی که مودی مالیاتی به موجب مقررات مکلف به تسلیم آن می باشد مصادف با تعطیل یا تعطیلات رسمی یا عمومی گردد اولین روز بعد از تعطیل یا تعطیلات مزبور بر حسب مورد جزو مهلت یا موعد مقرر جهت تسلیم اظهارنامه یا اوراق مذکور محسوب خواهد شد .

تبصره ۲- تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات مودیانی که در خارج از ایران اقامت دارند و همچنین موسسات و شرکت هایی که مرکز اصلی آنها در خارج از کشور است ، چنانچه دارای نماینده در ایران باشند به عهده نماینده آنها خواهد بود .

تبصره ۳- صاحبان مشاغل مکلفند ظرف چهار ماه از تاریخ شروع فعالیت مراتب را کتبای اداره امور مالیاتی محل اعلام نمایند . عدم انجام دادن تکلیف فوق در مهلت مقرر مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات قطعی و نیز موجب محرومیت از کلیه تسهیلات و معافیت های مالیاتی از تاریخ شناسایی توسط اداره امور مالیاتی خواهد بود . این حکم در مورد صاحبان مشاغلی که برای آنها از طرف مراجع ذی ربط پروانه یا مجوز فعالیت صادر گردیده است ، نخواهد بود .

ماده ۱۷۸- در مواردی که اظهارنامه مالیاتی یا سایر اوراقی که

مودی مالیاتی به موجب مقررات مکلف به تسليم آن می باشد به وسیله اداره پست و اصل می گردد تاریخ تسليم به اداره پست در صورت احراز ، تاریخ تسليم به مراجع مربوط تلقی خواهد شد .

ماده ۱۷۹- در صورتی که مودی محل های متعددی برای سکونت خود داشته باشد مکلف است یکی از آنها را به عنوان محل سکونت اصلی معرفی نماید و گرنه ممیز مالیاتی می تواند هر یک از محل های سکونت مودی را محل سکونت اصلی تلقی نماید .

ماده ۱۸۰- هر شخص حقیقی ایرانی که با ارایه گواهی نمایندگی های مالی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج ثابت کند که از درآمد یک سال مالیاتی خود در یکی کشورهای خارج به عنوان مقیم مالیات پرداخته است ، از لحاظ مالیاتی در آن سال مقیم خارج از کشور شناخته خواهد شد ، مگر در یکی از موارد زیر :

۱- در سال مالیاتی مذبور در ایران دارای شغلی بوده باشد .

۲- در سال مالیاتی مذبور لااقل شش ماه متوالیا یا متناوبا در ایران سکونت داشته باشد .

۳- توقف در خارج از کشور به منظور انجام ماموریت یا معالجه یا امثال آن بوده باشد .

تبصره- اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی مقیم ایران در صورتی که درآمدی از خارج کشور تحصیل نموده و مالیات آن را به دولت محل تحصیل درآمد پرداخته باشند و درآمد مذکور را در اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان خود حسب مورد طبق مقررات این قانون اعلام نمایند مالیات پرداختی آنها در خارج از کشور و یا آن مقدار مالیاتی که به درآمد تحصیل شده در خارج کشور با تناسب به کل درآمد مشمول مالیات آنان تعلق می گیرد هر کدام کمتر باشد از مالیات بر درآمد قابل کسر خواهد بود .

ماده ۱۸۱- سازمان امور مالیاتی کشور می تواند به منظور نظارت بر اجرای قوانین و مقررات مالیاتی هیات هایی مرکب از سه نفر را جهت بازدید و کنترل دفاتر قانونی مودیان مالیاتی طبق آیین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود اعظام نماید .

در صورتی که مودی از ارایه دفتر خودداری نماید با موافقت هیات مذکور در بند (۳) ماده (۹۷) این قانون درآمد مشمول مالیات سال مربوط از طریق علی الراس تشخیص خواهد شد .

تبصره- هیات های موضوع این ماده می توانند حسب تجویز سازمان امور مالیاتی کشور کلیه دفاتر و اسناد و مدارک مالی مودیان را اعم از این که مربوط به سال مراجعته و یا

سال‌ها قبل باشند به منظور کسب اطلاعات لازم و ارایه آن به اداره امور مالیاتی ذی ربط مورد بازرسی قرار دهند و یا در صورت لزوم دفاتر و اسناد و مدارک سال‌ها قبل را در قبال ارایه رسید به حوزه مالیاتی ذی ربط منتقل نمایند.

فصل ششم- وظایف اشخاص ثالث

ماده ۱۸۲- کسانی که مطابق مقررات این قانون مکلف به پرداخت مالیات دیگران می‌باشند و همچنین هر کس که پرداخت مالیات دیگری را تعهد یا ضمانت کرده باشد و کسانی که بر اثر خودداری از انجام تکالیف مقرر در این قانون مشمول جریمه ای شناخته شده اند در حکم مودی محسوب و از نظر وصول بدھی طبق مقررات قانونی اجرای وصول مالیات‌ها با آنان رفتار خواهد شد.

ماده ۱۸۳- در مواردی که انتقال ملک به وسیله اداره ثبت انجام می‌گیرد مالیات بر نقل و انتقال قطعی ملک باید قبل از پرداخت شود و اداره ثبت با ذکر شماره مفاسد حساب صادره از حوزه مالیاتی ذی صلاح در سند انتقال اقدام به انتقال ملک خواهد نمود.

ماده ۱۸۴- ادارات ثبت مکلفند در آخر هر ماه فهرست کامل شرکت‌ها و موسساتی را که در طول ماه به ثبت می‌رسند و تغییرات حاصله در مورد شرکت‌ها و موسسات موجود و نیز نام اشخاص حقیقی یا حقوقی را که دفتر قانونی به ثبت رسانده اند با ذکر تعداد دفاتر ثبت شده و شماره‌های آن به اداره امور اقتصادی و دارایی محل اقامت موسسه ارسال دارند.

ماده ۱۸۵- در کلیه مواردی که معاملات مربوط به فصل چهارم از باب دوم و همچنین فصول اول و ششم باب سوم این قانون به موجب سند رسم صورت می‌گیرد صاحبان دفاتر اسناد رسمی مکلفند فهرست خلاصه معاملات هر ماه را تا پایان ماه بعد در مقابل اخذ رسید به حوزه مالیاتی ذی ربط در محل تسلیم نمایند.

ماده ۱۸۶- صدور یا تجدید یا تمدید کارت بازرگانی و پروانه کسب یا کار اشخاص حقیقی یا حقوقی از طرف مراجع صلاحیت دار منوط به ارایه گواهی از حوزه مالیاتی ذی ربط مبنی بر پرداخت یا ترتیب پرداخت بدھی مالیاتی قطعی شده می‌باشد و در صورت عدم رعایت این

حکم مسئولان امر نسبت به پرداخت مالیات های مزبور با مودی مسئولیت تضامنی خواهند داشت .

تبصره ۱- اعطای تسهیلات بانکی به اشخاص حقوقی و همچنین صاحبان مشاغل از طرف بانک ها و سایر موسسات اعتباری منوط به اخذ گواهی های ذیل خواهد بود :

۱- گواهی پرداخت یا ترتیب پرداخت بدھی مالیاتی قطعی شده .

۲- گواهی حوزه مالیاتی مربوط مبنی بر وصول نسخه ای از صورت های مالی ارایه شده به بانک ها و سایر موسسات اعتباری .

ضوابط اجرایی این تبصره توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین و ابلاغ خواهد شد .

تبصره ۲- به سازمان امور مالیاتی کشور اجازه داده می شود مبلغی معادل یک در هزار درآمد مشمول مالیات قطعی شده صاحبان درآمد مشاغل را وصول و در حساب مخصوص در خزانه منظور نموده تا در حدود اعتبارات مصوب بودجه سالانه به تشکل های صنفی و مجامع حرفه ای که در امر تشخیص و وصول مالیات همکاری می نمایند پرداخت نماید . وجوده پرداختی به استناد این ماده از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثنی است .

ماده ۱۸۷- در کلیه مواردی که معاملات موضوع فصل چهارم از باب دوم و همچنین فصول اول و ششم باب سوم این قانون به موجب اسناد رسمی صورت می گیرد صاحبان دفاتر اسناد رسمی مکلفند قبل از ثبت و یا اقاله یا فسخ سند معامله ، مراتب را با شرح و مشخصات کامل و چگونگی نوع و موضوع معامله مورد نظر به اداره امور مالیاتی محل وقوع ملک و یا محل سکونت مودی حسب مورد اعلام و پس از کسب گواهی انجام معامله اقدام به ثبت یا اقاله یا فسخ سند معامله حسب مورد نموده و شماره و مرجع صدور آن را در سند معامله قید نمایند .

گواهی انجام معامله حداکثر ظرف ده روز از تاریخ اعلام دفترخانه ، پس از وصول بدھی های مالیاتی مربوط به مورد معامله از مودی ذی ربط ، از قبیل مالیات بر درآمد اجاره املاک ، و همچنین وصول مالیات حق واگذاری محل ، مالیات شغلی محل مورد معامله ، مالیات درآمد اتفاقی و مالیات نقل و انتقال قطعی املاک ، حسب مورد ، صادر خواهد شد .

تبصره ۱- چنانچه میزان مالیات مشخصه ، مورد اختلاف باشد پرونده امر ، خارج از نوبت در مراجع حل اختلاف مالیاتی موضوع این قانون رسیدگی خواهد شد و اگر مودی تمایل به

اخذ گواهی قبل از رسیدگی و صدور رای از طرف مراجع حل اختلاف داشته باشد با وصول مالیات مورد قبول مودی و اخذ سپرده یا تضمین معتبر از قبیل سfte ، بیمه نامه ، اوراق بهادر ، وثیقه ملکی و ... معادل مبلغ مابه الاختلاف گواهی انجام معامله صادر خواهد شد .

تبصره ۲- در مواردی که به موجب احکام دادگاه ها ، وجوده مربوط به حق واگذاری محل در صندوق دادگستری و امثال آن تودیع می گردد ، مسئولان در موقع پرداخت به ذی نفع مکلفند ضمن استعلام از اداره مالیاتی مربوط ، مالیات متعلق را کسر و به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز نمایند .

ماده ۱۸۸- متصدیان فروش و ابطال تمیر مکلفند بر اساس مقررات این قانون به میزان مقرر در روی هر وکالت نامه تمیر باطل و میزان آن را در دفتری اختصاصا جهت تمیر مصرفی باید وسیله هر یک از وکلا نگهداری شود ثبت و گواهی نمایند . دفتر مزبور باید در موقع رسیدگی به حساب مالیاتی وکیل به دفتر ممیزی ارایه شود و گرنه از موجبات عدم قبول دفتر وکیل از نظر مالیاتی خواهد بود .

فصل هفتم- تشویقات و جرایم مالیاتی

ماده ۱۸۹- اشخاص حقوقی و همچنین اشخاص حقیقی موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۹۵) این قانون چنانچه طی سه سال متوالی ترازنامه و حساب سود و زیان و دفاتر و مدارک آنان مورد قبول هیات های حل اختلاف مالیاتی پرداخت کرده باشند و معادل پنج درصد اصل مالیات سه سال مذکور علاوه بر استفاده از مزایای مقرر در ماده (۱۹۰) این قانون به عنوان جایزه خوش حسابی از محل وصولی های جاری پرداخت یا در حساب سنتوات بعد آنان منظور خواهد شد . جایزه مزبور از پرداخت مالیات معاف خواهد بود .

ماده ۱۹۰- علی الحساب پرداختی بابت مالیات عملکرد هر سال مالی قبل از سرسید مقرر در این قانون برای پرداخت مالیات عملکرد موجب تعلق جایزه ای معادل یک درصد (۱٪) مبلغ پرداختی به ازای هر ماه تا سرسید مقرر خواهد بود که از مالیات متعلق همان عملکرد کسر خواهد شد . و پرداخت مالیات پس از آن موعد موجب تعلق جریمه ای معادل (۵/۲٪) مالیات به ازای هر ماه خواهد بود .

مبدا احتساب جریمه در مورد مودیانی که مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی هستند نسبت به مبلغ مندرج در اظهارنامه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم آن و نسبت به مابه الاختلاف از تاریخ مطالبه و در مورد مودیانی که از تسلیم اظهارنامه خودداری نموده یا اصولاً مکلف به تسلیم اظهارنامه نیستند، تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه یا سرسید پرداخت مالیات حسب مورد می باشد.

تبصره ۱- مودیانی که به تکالیف قانونی خود راجع به تسلیم به موقع اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان و پرداخت یا ترتیب دادن پرداخت مالیات طبق اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان و حسب مورد ارایه به موقع دفاتر و اسناد و مدارک خود اقدام نموده اند در موارد مذکور در ماده (۲۳۹) این قانون، هر گاه برگ تشخیص مالیاتی صادره را قبول یا با اداره امور مالیاتی توافق نمایند و نسبت به پرداخت مالیات متعلقه یا ترتیب دادن پرداخت آن اقدام کنند از هشتاد درصد (۸۰٪) جرایم مقرر در این قانون معاف خواهند بود. همچنین در صورتی که این گونه مودیان ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات نسبت به پرداخت با ترتیب دادن پرداخت آن اقدام نمایند از چهل درصد (۴۰٪) جرایم متعلقه مقرر در این قانون معاف خواهند بود.

تبصره ۲- چنانچه فاصله تاریخ وصول اعتراض مودی نسبت به برگ تشخیص مالیات تا تاریخ قطعی شدن مالیات از یک سال تجاوز نماید، جریمه دو و نیم درصد (۵٪/۲) در ماه موضوع این ماده نسبت به مدت زمان بیش از یک سال مذکور تا تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات قابل مطالبه از مودی نخواهد بود. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است ترتیباتی اتخاذ نماید که رسیدگی و قطعیت یافتن مالیات مودیان حداقل تا یک سال پس از تاریخ تسلیم اعتراض آنان صورت پذیرد.

ماده ۱۹۱- تمام یا قسمتی از جرایم مقرر در این قانون بنا به درخواست مودی با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و یا در نظر گرفتن سوابق مالیاتی و خوش حسابی مودی به تشخیص و موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی قابل بخشوده شدن می باشد.

ماده ۱۹۲- در کلیه مواردی که مودی یا نماینده او که به موجب مقررات این قانون از بابت پرداخت مالیات مکلف به تسلیم اظهارنامه می باشد چنانچه از تسلیم آن در مواعده مقرر در

این قانون خودداری نماید مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات متعلق خواهد بود.

تبصره- عدم تسلیم اظهارنامه توسط اشخاص حقوقی و مشمولان بندهای (الف) و (ب) ماده (۹۵) این قانون موجب تعلق جریمه ای معادل چهل درصد (۴۰٪) مالیات متعلق می‌گردد و مشمول بخشودگی نمی‌شود.

در مورد موذیانی که اظهارنامه خود را تسلیم می‌نمایند حکم این تبصره نسبت به مالیات متعلق به درآمدهای کتمان شده یا هزینه‌های غیر واقعی که غیر قابل قبول نیز باشد جاری خواهد بود.

ماده ۱۹۳- نسبت به موذیانی که به موجب مقررات این قانون مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند در صورت عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارایه دفاتر مشمول جریمه ای معادل بیست درصد مالیات برای هر یک از موارد مذکور و در مورد رد دفتر مشمول جریمه ای معادل ده درصد مالیات متعلق خواهد بود.

تبصره- عدم تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان در دوره معافیت موجب عدم استفاده از معافیت مقرر در سال مربوط خواهد شد.

ماده ۱۹۴- موذیانی که اظهارنامه آنها در اجرای مقررات ماده (۱۵۸) این قانون مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، در صورتی که درآمد مشمول مالیات مشخصه قطعی با رقم اظهار شده از طرف موذی بیش از پانزده درصد اختلاف داشته باشد علاوه بر تعلق جرایم مقرر مربوط که قابل بخشودن نیز خواهد بود تا سه سال بعد از ابلاغ مالیات مشخصه قطعی از هر گونه تسهیلات و بخشودگی‌های مقرر در قانون مالیات‌ها نیز محروم خواهد شد.

ماده ۱۹۵- جریمه تخلف آخرین مدیران شخص حقوقی از لحاظ عدم تسلیم اظهارنامه موضوع ماده (۱۱۴) این قانون ظرف مهلت مقرر با تسلیم اظهارنامه خلاف واقع به ترتیب عبارت است از دو درصد و یک درصد سرمایه پرداخت شده شخص حقوقی در تاریخ انحلال.

ماده ۱۹۶- جریمه تخلف مدیر یا مدیران تصفیه در مورد تقسیم دارایی شخص حقوقی قبل از تصفیه امور مالیاتی شخص حقوقی یا قبل از سپردن تامین مقرر موضوع ماده (۱۱۸) این قانون معادل (۲۰٪) مالیات متعلق خواهد بود که از مدیر یا مدیران تصفیه وصول می‌گردد.

ماده ۱۹۷- نسبت به اشخاصی که به شرح مقررات این قانون مکلف به تسليم صورت یا فهرست یا قرارداد یا مشخصات راجع به مودی می باشند ، در صورتی که از تسليم آنها در موعد مقرر خودداری و یا بر خلاف واقع تسليم نمایند جریمه متعلق در مورد حقوق عبارت خواهد بود از (۲۰٪) حقوق پرداختی و در خصوص پیمانکاری (۱٪) کل مبلغ قرارداد و در هر حال با مودی متضامنا مسئول جبران زیان واردہ به دولت خواهد بود .

ماده ۱۹۸- در شرکت های منحله مدیران اشخاص حقوقی مجتمعا یا منفردا نسبت به پرداخت مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی و همچنین مالیات هایی که اشخاص حقوقی به موجب مقررات این قانون مکلف به کسر و ایصال آن بوده و مربوط به دوران مدیریت آنها باشد با شخص حقوقی مسئولیت تضامنی خواهد داشت .

ماده ۱۹۹- هر شخص حقیقی یا حقوقی که به موجب مقررات این قانون مکلف به کسر و ایصال مالیات مودیان دیگری می باشد در صورت تخلف از انجام وظایف مقررات علاوه بر مسئولیت تضامنی که با مودی در پرداخت مالیات خواهد داشت مشمول جریمه ای معادل (۲۰٪) مالیات پرداخت نشده خواهد بود .

تبصره ۱- در مواردی که مکلفین به کسر مالیات ، وزارتخانه ها، شرکت ها یا موسسه دولتی یا شهرداری باشد مسئولین امر مشمول مجازات مقرر طبق قانون تخلفات اداری خواهد بود.

تبصره ۲- هر گاه مکلف به کسر مالیات شخص حقوقی غیر دولتی باشد مدیر یا مدیران مربوط نیز علاوه بر مسئولیت تضامنی نسبت به پرداخت مالیات جرایم متعلق به حبس تادیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد . این حکم شامل مدیر یا مدیران اشخاص حقوقی که برای پرداخت مالیات های مذکور در فوق به سازمان امور مالیاتی کشور تامین سپرده اند ، نخواهد بود .

تبصره ۳- چنانچه کسرکننده مالیات شخص حقیقی باشد به حبس تادیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد .

تبصره ۴- اقامه دعوى عليه مرتكبين نزد مراجع قضائي در خصوص تبصره های (۲) و (۳) این ماده از طرف رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور به عمل خواهد آمد .

ماده ۲۰۰- در هر مورد که به موجب مقررات این قانون تکلیف و یا وظیفه ای برای دفاتر اسناد رسمی مقرر گردیده است در صورت تخلف علاوه بر مسئولیت تضامنی سردفتر با

مودی در پرداخت مالیات یا مالیات‌های متعلق مربوط ، مشمول جریمه‌ای معادل ، (۲۰٪) آن نیز خواهد بود و در مورد تکرار به مجازات مقرر در تبصره (۲) ماده (۱۹۹) این قانون نیز با رعایت مقررات مربوط محکوم خواهد شد .

ماده ۲۰۱- هر گاه مودی به قصد فرار از مالیات از روی علم و عمد به ترازنامه و حساب سود و زیان یا به دفاتر و استناد و مدارکی که برای تشخیص مالیات ملاک عمل می باشد و بر خلاف حقیقت تهیه و تنظیم شده است استناد نماید یا برای سه سال متوالی از تسلیم اظهارنامه مالیاتی و ترازنامه و حساب سود و زیان خودداری کند علاوه بر جریمه‌ها و مجازات‌های مقرر در این قانون از کلیه معافیت‌ها و بخشودگی‌های قانونی در مدت مذکور محروم خواهد شد .

تبصره- تعقیب و اقامه دعوی علیه مرتكبین نزد مراجع قضایی از طرف رئیس سازمان مالیاتی کشور به عمل خواهد آمد .

ماده ۲۰۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می توانند از خروج بدھکاران مالیاتی که میزان بدھی قطعی آنها از ده میلیون (۱۰/۰۰۰) ریال بیشتر است از کشور جلوگیری نماید .

حکم این ماده در مورد مدیر یا مدیران مسئول اشخاص حقوقی خصوصی بابت بدھی مالیاتی شخص حقوقی اعم از مالیات بر درآمد شخص حقوقی یا مالیات‌هایی که به موجب این قانون شخص حقوقی مکلف است به کسر و ایصال آن می باشد و مربوط به دوران مدیریت آنان بوده نیز جاری است . مراجع ذی ربط با اعلام وزارت یا سازمان مزبور مکلف به اجرای این ماده می باشند .

تبصره- در صورتی که مودیان مالیاتی به قصد فرار از پرداخت مالیات اقدام به نقل و انتقال اموال خود به همسر و یا فرزندان نمایند سازمان امور مالیاتی کشور می تواند نسبت به ابطال اسناد مذکور از طریق مراجع قضایی اقدام نماید .

فصل هشتم- ابلاغ

ماده ۲۰۳- اوراق مالیاتی به طور کلی باید به شخص مودی ابلاغ و در نسخه ثانی رسید اخذ گردد . هر گاه به خود مودی دسترسی پیدا نشود اوراق مالیاتی باید در محل سکونت یا محل

کار او به یکی از بستگان یا مستخدمین او ابلاغ گردد مشروط بر این که به نظر مامور ابلاغ سن ظاهری این اشخاص برای تمیز اهمیت اوراق مورد ابلاغ کافی بوده و بین مودی و شخصی که اوراق را دریافت می دارد تعارض منفعت نباشد .

تبصره ۱- هر گاه مودی یا در صورت عدم حضور وی بستگان یا مستخدمین او از گرفتن برگ ها استنکاف نمایند یا در صورتی که هیچ یک از اشخاص مذکور در محل نباشند مامور ابلاغ باید امتناع آنان از گرفتن اوراق یا عدم حضور اشخاص فوق را در محل در هر دو نسخه قید نموده و نسخه اول اوراق را به درب محل سکونت یا محل کار مودی الصاق نماید . اوراق مالیاتی که به ترتیب فوق ابلاغ شده قانونی تلقی و تاریخ ابلاغ به مودی محسوب می شود .

تبصره ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند برای ابلاغ اوراق مالیاتی از خدمات پست سفارشی استفاده نماید . مامور پست باید اوراق مالیاتی را به شخص یا بستگان و مستخدمین او در محل ابلاغ و در نسخه ثانی رسید اخذ کند و چنانچه مودی یا اشخاص یاد شده از گرفتن اوراق امتناع کنند مامور پست این موضوع را در نسخ اوراق مذکور قید و نسخه دوم را به نشانی تعیین شده الصاق می کند و نسخه اول را به اداره مالیاتی عودت می دهد . هر گاه هیچ یک از اشخاص یاد شده در محل نباشند مامور پست با قید تاریخ مراجعه عبارت پانزده روز پس از این تاریخ مجدداً مراجعه خواهد شد را در اوراق مذکور قید و نسخه دوم را به نشانی تعیین شده الصاق می کند و نسخه اول را عودت می دهد . مامور پست در مراجعه بعدی در صورت عدم حضور اشخاص فوق این امر را در ذیل اوراق قید و نسخه دوم را به نشانی تعیین شده الصاق می کند و نسخه اول را به اداره مالیاتی عودت می دهد . اوراقی که بدین ترتیب الصاق می شوند از تاریخ الصاق ابلاغ شده محسوب می شوند .

ماده ۲۰۴- مامور ابلاغ باید مراتب زیر را در نسخه اول و دوم اوراق مالیاتی تصریح و امضا نماید :

الف- محل و تاریخ ابلاغ با تعیین روز و ماه و سال به حروف و عدد .

ب- نام کسی که اوراق به او ابلاغ شده با تعیین این که چه نسبتی با مودی دارد .

ج- نام و مشخصات گواهان با نشانی کامل آنان در مورد تبصره ماده (۲۰۳) این قانون .

ماده ۲۰۵- اگر مودی یکی از ادارات دولتی یا موسسات وابسته به دولت باشد اوراق مالیاتی باید به رئیس یا قائم مقام رئیس یا رئیس دفتر آن اداره یا موسسه ابلاغ گردد .

ماده ۲۰۶- اگر مودی شرکت تجاری یا سایر اشخاص حقوقی باشد اوراق مالیاتی باید به مدیر یا اشخاص دیگری که از طرف شرکت حق امضا دارند ابلاغ شود.

تبصره- مقررات این ماده (۲۰۳) این قانون و تبصره آن در مورد شرکت های تجاری و سایر اشخاص حقوقی نیز مجری است.

ماده ۲۰۷- در مواردی که مودی محلی را به عنوان محل کار یا سکونت یا محل ابلاغ اوراق مالیاتی معرفی کند و در غیر این مورد در صورتی که اوراق مالیاتی در محلی به عنوان محل کار یا سکونت مودی ابلاغ شود و در پرونده دلیل و اثری حاکی از اطلاع مودی از این موضوع بوده و به این نشانی ایراد نکرده باشد مادامی که محل دیگری به عنوان محل سکونت یا کار اعلام نکند ابلاغ اوراق مالیاتی به همان نشانی ، قانونی و صحیح است.

ماده ۲۰۸- در مواردی که نشانی مودی در دست نباشد اوراق مالیاتی یک نوبت در روزنامه کثیرالانتشار حوزه اداره امور اقتصادی دارایی محل و اگر در محل مذبور روزنامه نباشد در روزنامه کثیرالانتشار نزدیک ترین محل به حوزه اداره امور اقتصادی و دارایی یا یکی از روزنامه های کثیرالانتشار مرکز آگهی می شود . این آگهی در حکم ابلاغ به مودی محسوب خواهد شد.

تبصره ۱- در متن اوراق مالیاتی ابلاغ شده باید علاوه بر مطالب مربوط، محل مراجعه ، مهلت مقرر و تکلیف قانونی مودی درج شده باشد.

تبصره ۲- در مورد مودیان مالیات مستغلات که نشانی آنها طبق ماده (۲۰۷) این قانون مشخص نباشد اوراق مالیاتی به ترتیب مذکور در تبصره ماده (۲۰۳) این قانون به محل مستغلي که مالیات آن مورد مطالبه است ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۰۹- مقررات آیین نامه دادرسی مدنی راجع به ابلاغ ، جز در مواردی که در این قانون مقرر گردیده است در مورد ابلاغ اوراق مالیاتی اجرا خواهد شد.

فصل نهم- وصول مالیات

ماده ۲۱۰- هر گاه مودی مالیات قطعی شده خود را ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ برگ قطعی پرداخت ننماید اداره امور اقتصادی و دارایی به موجب برگ اجرایی به او ابلاغ می کند ظرف

یک ماه از تاریخ ابلاغ کلیه بدهی خود را پردازد یا ترتیب پرداخت آن را به اداره امور اقتصادی و دارایی بدهد.

تبصره ۱- در برگ اجرایی باید نوع و مبلغ مالیات، مدارک تشخیص قطعی بدهی، سال مالیاتی، مبلغ پرداخت شده قبلی و جریمه متعلق درج گردد.

تبصره ۲- آن قسمت از مالیات مورد قبول مودی مذکور در اظهارنامه یا ترازنامه تسلیمی به عنوان مالیات قطعی تلقی می شود و از طریق عملیات اجرایی قابل وصول است.

ماده ۲۱۱- هر گاه مودی پس از ابلاغ برگ اجرایی در موعد مقرر مالیات مورد مطالبه را کلا پرداخت نکند یا ترتیب پرداخت آن را با اداره امور اقتصادی و دارایی ندهد به اندازه بدهی مودی اعم از اصل و جرایم متعلق به اضافه ده درصد بدهی از اموال منقول یا غیر منقول و مطالبات مودی توقيف خواهد شد.

صدور دستور توقيف و دستور اجرای آن به عهده اجراییات اداره امور اقتصادی و دارایی می باشد.

ماده ۲۱۲- توقيف اموال زیر ممنوع است :

۱- دو سوم حقوق بگیران و سه چهارم حقوق بازنشستگی و وظیفه.

۲- لباس و اشیا و لوازمی که برای رفع حوایج ضروری مودی و افراد تحت تکفل او لازم است و همچنین آذوقه موجود و نفقة اشخاص واجب النفقة مودی.

۳- ابزار و آلات کشاورزی و صنعتی و وسایل کسب که برای تامین حداقل معیشت مودی لازم است.

۴- محل سکونت به قدر متعارف.

تبصره ۱- هر گاه ارزش مالی که برای توقيف در نظر گرفته می شود زاید بر میزان بدهی مالیاتی مودی بوده و قابل تفکیک نباشد تمام مال توقيف و فروخته خواهد شد و مازاد مسترد می شود مگر این که مودی اموال بلاعارض دیگری معادل میزان فوق معرفی نماید.

تبصره ۲- هر گاه مودی یکی از زوجین باشد که در یک خانه زندگی می نمایند از اثاث البیت آنچه عادتاً مورد استفاده زنان است متعلق به زن و بقیه متعلق به شوهر شناخته می شود مگر آن که خلاف ترتیب فوق معلوم شود.

تبصره ۳- توقيف واحدهای تولیدی اعم از کشاورزی و صنعتی در مدت عملیات اجرایی نباید موجب تعطیلی واحد تولیدی گردد.

ماده ۲۱۳- ارزیابی اموال مورد توقيف به وسیله ارزیاب اداره امور اقتصادی و دارایی به عمل خواهد آمد ولی مودی می تواند با تودیع حق الزحمه ارزیابی طبق مقررات مربوط به دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری تقاضا کند که ارزیابی اموال وسیله ارزیاب رسمی به عمل آید .

ماده ۲۱۴- کلیه اقدامات لازم مربوط به آگهی حراج و مزایده و فروش اموال مورد توقيف اعم از منقول و غیر منقول به عهده مسئول اجرائیات اداره امور اقتصادی و دارایی می باشد در مورد فروش اموال غیر منقول در صورتی که پس از انجام تشریفات مقرر و تعیین خریدار ، مالک برای امضای سند حاضر نشود مسئول اجراییات اداره امور اقتصادی و دارایی به استناد مدارک مربوط از اداره ثبت محل تقاضای انتقال ملک به نام خریدار خواهد کرد و اداره ثبت اسناد و املاک مكلف به اجرای آن است .

ماده ۲۱۵- در مورد اموال غیر منقول توقيف شده در صورتی که پس از دو نوبت آگهی (که نوبت دوم آن بدون حداقل قیمت آگهی می شود) خریداری برای آن پیدا نشود و وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند مطابق ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری معادل کل بدھی مودی به علاوه هزینه متعلقه از مال مورد توقيف ، تملک و بهای آن را به حساب بدھی مودی منظور نماید .

تبصره ۱- در صورتی که مودی قبل از انتقال مال مذکور به نام وزارت امور اقتصادی و دارایی و یا دیگری ، حاضر به پرداخت بدھی خود باشد وزارت امور اقتصادی و دارایی با دریافت بدھی مودی به اضافه ده درصد بدھی و هزینه های متعلقه از ملک مزبور رفع توقيف می نماید .

تبصره ۲- در صورتی که مال به تملک وزارت امور اقتصادی و دارایی درآمده باشد اگر آمادگی جهت فروش داشته باشد و مودی درخواست نماید در شرایط مساوی اولویت با مودی است .

ماده ۲۱۶- مرجع رسیدگی به شکایات ناشی از اقدامات اجرایی راجع به مطالبات دولت از اشخاص ، اعم از حقیقی یا حقوقی که طبق مقررات اجرایی مالیات ها قابل مطالبه و وصول می باشد هیات حل اختلاف مالیاتی خواهد بود .

به شکایات مزبور به فوریت و خارج از نوبت رسیدگی و رای صادر خواهد شد. رای صادره قطعی لازم الاجرا است .

تبصره ۱- در مورد مالیات های مستقیم در صورتی که شکایت حاکی از این باشد که وصول مالیات قبل از قطعیت ، به موقع اجرا گذارده شده است هر گاه هیات حل اختلاف مالیاتی شکایت را وارد داشت ضمن صدور رای به بطلان اجراییه حسب مورد قرار رسیدگی و اقدام لازم صادر یا نسبت به درآمد مشمول مالیات مودی رسیدگی و رای صادر خواهد کرد . رای صادره از هیات حل اختلاف قطعی است .

تبصره ۲- در مورد مالیات های غیر مستقیم هر گاه شکایت اجرایی از این جهت باشد که مطالبه مالیات قانونی نیست مرجع رسیدگی به این شکایت نیز هیات حل اختلاف مالیاتی خواهد بود و رای هیات مزبور در این باره قطعی و لازم الاجرا است . مفاد این تبصره شامل جرایم قاچاق اموال موضوع عایدات دولت و بهای مال قاچاق از بین رفته و نیز آن دسته از مالیات های غیر مستقیم که طبق مقررات مخصوص به خود در مراجع خاص باید حل و فصل شود نخواهد بود .

ماده ۲۱۷- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می شود که یک درصد از وجوهی که بابت مالیات و جرایم موضوع این قانون وصول می گردد (به استثنای مالیات بر درآمد شرکت های دولتی) در حساب مخصوص در خزانه منظور نموده و در مورد آموزش و تربیت کارمندان در امور مالیاتی و حسابرسی و تشویق کارکنان و کسانی که در امر وصول مالیات فعالیت موثری مبذول داشته و یا می دارند خرج نماید . وجوه پرداختی به استناد این ماده به عنوان پاداش وصولی از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثنی است .

وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است که در هر شش ماه گزارشی از میزان وصول مالیات و توزیع مالیات وصولی بین طبقات و سطوح مختلف درآمد را به کمیسیون امور اقتصادی و دارایی مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید .

ماده ۲۱۸- آیین نامه مربوط به قسمت وصول مالیات توسط وزارت خانه های امور اقتصادی و دارایی و دادگستری تصویب و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به موقع اجرا گذارده خواهد شد .

باب پنجم : سازمان تشخیص و مراجع مالیاتی

فصل اول- مراجع تشخیص مالیات و وظایف و اختیارات آنها

ماده ۲۱۹- شناسایی و تشخیص درآمد مشمول مالیات ، مطالبه و وصول مالیات موضوع این قانون به سازمان امور مالیاتی کشور محول می شود که به موجب بند (الف) ماده (۵۹) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ایجاد گردیده است . نحوه انجام دادن تکالیف و استفاده از اختیارات و برخورداری از صلاحیت های هر یک از ماموران مالیاتی و اداره امور مالیاتی و همچنین ترتیبات اجرای احکام مقرر در این قانون به موجب آیین نامه ای خواهد بود که حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور ، به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید .

تبصره- سازمان امور مالیاتی کشور می تواند تا تصویب آیین نامه موضوع این ماده ، از روش ها ، ترتیبات اجرایی و عنوانین شغلی قبلی به عنوان مقررات مجری استفاده نماید.

ماده ۲۲۰- اصلاحات عبارتی زیر در این قانون انجام می شود :

۱- در مواد ذیل عبارت « سازمان امور مالیاتی کشور » جایگزین عبارت « وزارت امور اقتصادی و دارایی » می گردد .

مواد (۲۶) ، (۲۹) ، (۳۹) ، (۴۰) ، (۴۱) ، (۵۷) ، (۸۰) ، (۱۱۴) و (۱۵۴) و تبصره (۲) ذیل آن ، مواد (۱۵۸) ، (۱۵۹) و تبصره ذیل آن ، مواد (۱۶۰) ، (۱۶۳) ، (۱۶۶) ، (۱۶۹) و (۱۹۱) ، تبصره (۲) ذیل ماده (۲۰۳) ، ماده (۲۱۵) و تبصره های (۱) و (۲) ذیل آن و تبصره ماده (۲۲۰).

۲- در موارد زیر عبارت « اداره امور مالیاتی » جایگزین واژه ها و عبارت های « مامور تشخیص » ، « ماموران تشخیص » ، « ممیز مالیاتی » ، « سرممیز مالیاتی » ، « حوزه » ، « حوزه مالیاتی » ، « دفتر ممیزی حوزه مالیاتی » ، « دفتر ممیزی » و « اداره امور اقتصادی و دارایی » می شود :

مواد (۲۶) ، (۲۷) ، (۲۹) ، (۳۱) ، (۳۴) و تبصره های (۲) و (۳) ماده (۳۸) ، ماده (۳۹) و تبصره ذیل آن ، مواد (۷۲) و (۸۰) ، تبصره های (۱) و (۲) ماده (۸۷) ، مواد (۸۸) و (۱۰۲) ، تبصره (۵) ماده (۱۰۹) ، مواد (۱۱۳) و (۱۱۴) ، (۱۱۷) ، (۱۲۶) و (۱۵۴) و تبصره (۲) آن ، مواد (۱۵۶) ، (۱۶۱) ، (۱۶۲) ، (۱۶۴) ، (۱۷۰) ، (۱۷۹) ، (۱۸۳) ، (۱۸۴) ، (۱۸۵) و (۱۸۶) و تبصره ذیل

آن ، مواد (۱۸۸) ، (۲۰۸) ، (۲۱۰) ، (۲۱۱) ، (۲۱۳) ، (۲۱۴) ، (۲۷۷) و (۲۳۰) و تبصره
ذیل آن ، مواد (۲۳۲) ، (۲۳۳) و (۲۴۹) .

ماده ۲۲۱- محفوظ

ماده ۲۲۲- محفوظ

ماده ۲۲۳- محفوظ

ماده ۲۲۴- محفوظ

ماده ۲۲۵- محفوظ

ماده ۲۲۶- عدم تسلیم اظهارنامه در موعد مقرر از طرف موکل به تسلیم
اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود زیان هستند موجب عدم رسیدگی به ترازنامه و حساب
و سود و زیان آنها که در موعد مقرر قانونی تسلیم شده است در مهلت مذکور در ماده
(۱۵۶) این قانون نخواهد بود . در غیر این صورت درآمد مذکور در ترازنامه یا حساب سود
و زیان تسلیمی قطعی خواهد بود .

تبصره- به موکل اجازه داده می شود در صورتی که به نحوی از انجا در
اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان تسلیمی از نظر محاسبه اشتباهی شده باشد ، با
ارایه مدارک لازم ظرف یک ماه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به رفع اشتباه
اقدام و اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب و زیان اصلاحی را حسب مورد تسلیم نماید . در هر
حال تاریخ تسلیم اظهارنامه موکل تاریخ تسلیم اظهارنامه اول می باشد .

ماده ۲۲۷- در مواردی که اظهارنامه و ترازنامه و حساب و سود و زیان موکل حسب مورد
قبول می شود و همچنین پس از تشخیص علی الراس و صدور برگ تشخیص ، چنانچه ثابت
شود موکل فعالیت هایی داشته است که درآمد آن را کتمان نموده است و یا مامورین
تشخیص در موقع صدور برگ تشخیص از آن مطلع نبوده اند مالیات باید با محاسبه درآمد
ناشی از فعالیت های مذکور تعیین و مابه التفاوت آن با رعایت مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) این
قانون مطالبه شود .

ماده ۲۲۸- در مواردی که اظهارنامه یا ترازنامه و حساب سود و زیان موکل مورد قبول
واقع نشود و یا اساسا موکل اوراق مذبور را در موعد مقرر قانونی تسلیم نکرده باشد ،
مالیات موکل طبق مقررات این قانون تشخیص و مطالبه خواهد شد .

ماده ۲۲۹- مامورین تشخیص می توانند برای رسیدگی به اظهارنامه یا تشخیص هر گونه درآمد مودی به کلیه دفاتر و اسناد و مدارک مربوط مراجعه و رسیدگی نمایند و مودی مالیات مکلف به ارائه و تسلیم آنها می باشد و گرنه بعدا به نفع او در امور مالیاتی آن سال قابل استناد نخواهد بود مگر آن که قبل از تشخیص قطعی درآمد معلوم شود که ارایه آنها در مراحل قبلی به علی خارج از حدود اختیار مودی میسر نبوده است . حکم این ماده مانع از آن نخواهد بود که مراجع حل اختلاف برای تشخیص درآمد واقعی مودی به اسناد و مدارک ارایه شده از طرف مودی استناد نمایند .

ماده ۲۳۰- در مواردی که مدارک و اسناد حاکی از تحصیل درآمد نزد اشخاص ثالث به استثنای اشخاص مذکور در ماده (۲۳۱) این قانون موجود باشد اشخاص ثالث مکافند با مراجعه و مطالبه ماموران تشخیص ، دفاتر و همچنین اصل یا رونوشت اسناد مربوط و هر گونه اطلاعات مربوط به درآمد مودی یا مشخصات او را ارایه دهند و گرنه در صورتی که در اثر این استنکاف آنها زیانی متوجه دولت شود به جبران زیان واردہ به دولت محکوم خواهد شد . مرجع ثبوت استنکاف اشخاص ثالث و تعیین زیان واردہ به دولت مراجع صالح قضایی است که با اعلام دادستانی انتظامی مالیاتی و خارج از نوبت به موضوع رسیدگی خواهد نمود .

تبصره- در موارد استنکاف اشخاص ثالث در ارایه اسناد و مدارک مورد درخواست ماموران تشخیص مالیات ، وزارت امور اقتصادی و دارایی می توانند اشخاص ثالث را از طریق دادستان کل کشور مکلف به ارائه اسناد و مدارک مذکور بنمایند . تعقیب قضایی موضوع مانع اقدامات ماموران تشخیص مالیات نخواهد بود .

ماده ۲۳۱- در مواردی که ادارات امور مالیاتی کتب از وزارتاخانه ها ، موسسات دولتی ، شرکت های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شهرداری ها و سایر موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی اطلاعات و اسناد لازم را در زمینه فعالیت و معاملات و درآمد مودی بخواهند مراجع مذکور مکلفند رونوشت گواهی شده اسناد مربوط و هر گونه اطلاعات لازم را در اختیار آنان بگذارند مگر این که مسئول امر ابراز آن را مخالف مصالح مملکت اعلام نماید که در این صورت با موافقت وزیر مسئول و تایید وزیر امور اقتصادی و دارایی از ابراز آن خودداری می شود و در غیر این صورت به تخلف مسئول امر با اعلام دادستانی انتظامی مالیاتی در مراجع صالحه قضایی خارج از نوبت رسیدگی و حسب مورد به مجازات

مناسب محکوم خواهد شد . ولی در مورد استناد و اطلاعاتی که نزد مقامات قضایی است و مقامات مجبور ارایه آن را مخالف مصلحت بدانند ، ارایه آن منوط به موافقت دادستان کل کشور خواهد بود .

تبصره- در مورد بانک ها و موسسه های اعتباری غیر بانکی ، سازمان امور مالیاتی کشور استناد و اطلاعات مربوط به درآمد مودی را از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی مطالبه خواهد کرد و بانک ها و موسسه های اعتباری غیر بانکی موظفند حسب نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی اقدام نمایند .

ماده ۲۳۲- ماموران تشخیص و سایر مراجع مالیاتی باید اطلاعاتی را که ضمن رسیدگی به امور مالیاتی مودی به دست می آورند ، محترمانه تلقی و از افشاء آن جز در امر تشخیص درآمد و مالیات نزد مراجع ذی ربط در حد نیاز خودداری نمایند و در صورت افشا طبق قانون مجازات اسلامی با آنها رفتار خواهد شد .

ماده ۲۳۳- در صورتی که ماموران تشخیص مالیات ضمن رسیدگی های خود به تخلفات مالیاتی مودی موضوع ماده (۲۰۱) این قانون بر خورد نمودند مکلفند مراتب را برای تعقیب به دادستان انتظامی مالیاتی گزارش دهند .

ماده ۲۳۴ - حذف

ماده ۲۳۵- اداره امور مالیاتی مکلف است نسبت به مودیانی که بدھی مالیاتی قطعی خود را پرداخت نموده اند حداکثر ظرف پنج روز از تاریخ وصول تقاضای مودی مفاسد حساب مالیاتی تهیه و به مودی تسلیم کند .

فصل دوم- ترتیب رسیدگی

ماده ۲۳۶ - محدود

ماده ۲۳۷- برگ تشخیص مالیات باید بر اساس مأخذ صحیح و متکی به دلایل و اطلاعات کافی و به نحوی تنظیم گردد که کلیه فعالیت های مربوط و درآمدهای حاصل از آن به طور صریح در آن قید و برای مودی روشن باشد . امضا کنندگان برگ تشخیص مالیات باید نام کامل و سمت خود را در برگ تشخیص به طور خوانا قید نمایند و مسئول مندرجات برگ تشخیص و نظریه خود از هر حیث خواهند بود و در صورت استعلام مودی از نحوه

تشخیص مالیات مکلفند جزیبات گزارشی را که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است به مودی اعلام نمایند و هر گونه توضیحی را در این خصوص بخواهد به او بدهند.

ماده ۲۳۸- در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مودی ابلاغ می شود ، چنانچه مودی نسبت به آن معرض باشد می تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصا یا به وسیله وکیل تام الاختیار خود به اداره امور مالیاتی مراجعه و با ارایه دلایل و اسناد و مدارک کتب تقاضای رسیدگی مجدد نماید . مسئول مربوط موظف است پس از ثبت درخواست مودی در دفتر مربوط و ظرف مهلتی که بیش از سی روز از تاریخ مراجعه نباشد به موضوع رسیدگی و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانست ، آن را رد و مراتب را ظهر برگ تشخیص درج و امضا نماید و در صورتی که دلایل اسناد و مدارک ابرازی را موثر در تعديل درآمد تشخیص دهد و نظر او مورد قبول مودی قرار گیرد ، مراتب ظهر برگ تشخیص منعکس و به امضا مسئول مربوط و مودی خواهد رسید و هر گاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مودی را برای رد برگ تشخیص یا تعديل درآمد موثر تشخیص ندهد باید مراتب را مستدلا در ظهر برگ تشخیص منعکس و پرونده امر را برای رسیدگی به هیات حل اختلاف ارجاع نماید .

ماده ۲۳۹- در صورتی که مودی ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات قبولي خود را نسبت به آن کتب اعلام کند یا مالیات مورد مطالبه را به مأخذ برگ تشخیص پرداخت یا ترتیب پرداخت آن را بدهد یا اختلاف موجود بین خود و اداره امور مالیاتی را به شرح ماده (۲۳۸) این قانون رفع نماید ، پرونده امر از لحاظ میزان درآمد مشمول مالیات مختومه تلقی می گردد و در مواردی که مودی ظرف سی روز کتب اعتراض ننماید و یا در مهلت مقرر در ماده مذکور به اداره امور مالیاتی مربوط مراجعه نکند درآمد تعیین شده در برگ تشخیص مالیات قطعی است .

تبصره- در مواردی که برگ تشخیص مالیات طبق مقررات تبصره ماده (۲۰۳) و ماده (۲۰۸) این قانون ابلاغ شده باشد و مودی به شرح مقررات این ماده اقدام نکرده باشد در حکم معرض به برگ تشخیص مالیات شناخته می شود . در این صورت و همچنین در مواردی که مودی ظرف مهلت سی روز از تاریخ ابلاغ کتب به برگ تشخیص اعتراض کند پرونده امر برای رسیدگی به هیات حل اختلاف مالیاتی ارجاع می گردد .

ماده ۲۴۰- در موقع طرح پرونده ، در هیات حل اختلاف مالیاتی نماینده اداره امور مالیاتی باید در جلسات مقرر هیات شرکت کند و برای توجیه مندرجات بر تشخیص و دلایل کافی اقامه کند و توضیحات لازم را بدهد .

ماده ۲۴۱- محدودف

ماده ۲۴۲- اداره امور مالیاتی موظف است در هر مورد که به علت اشتباه در محاسبه ، مالیات اضافی دریافت شده است و همچنین در مواردی که مالیاتی طبق مقررات این قانون قابل استرداد می باشد ، وجه قابل استرداد را از محل وصولی جاری ظرف یک ماه به مودی پرداخت کند .

تبصره- مبالغ اضافه دریافتی از مودیان بابت مالیات موضوع این قانون به هر عنوان مشمول خسارتی به نرخ یک و نیم (۱/۵٪) در ماه از تاریخ دریافت تا زمان استرداد می باشد و از محل وصولی های جاری به مودی پرداخت خواهد شد . حکم این تبصره نسبت به مالیات های تکلیفی و علی الحساب های پرداختی در صورتی که اضافه بر مالیات متعلق باشد در صورتی که ظرف سه ماه از تاریخ درخواست مودی مسترد نشود از تاریخ انقضای مدت مزبور جاری خواهد بود .

ماده ۲۴۳- در صورتی که درخواست استرداد از طرف مودی به عمل آمده باشد و اداره امور مالیاتی آن را وارد نداند مودی می تواند ظرف سی روز از تاریخ اعلام نظر اداره یاد شده از هیات حل اختلاف مالیاتی درخواست رسیدگی کند . رای هیات حل اختلاف مالیاتی در این مورد قطعی و غیر قابل تجدید نظر است و در صورت صدور رای به استرداد مالیات اضافی اداره مربوط طبق جز اخیر ماده (۲۴۲) این قانون ملزم به اجرای آن خواهد بود .

فصل سوم- مرجع حل اختلاف مالیاتی

ماده ۲۴۴- مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف های مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش بینی شده ، هیات حل اختلافات مالیاتی است . هر هیات حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل خواهد شد :

۱- یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور .

۲- یک نفر قاضی اعم از شاغل یا بازنشسته . در صورتی که قاضی بازنشسته واجد شرایطی در شهرستان ها یا مراکز استان ها وجود نداشته باشد ، بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور ، رئیس قوه قضائیه یک نفر قاضی شاغل را برای عضویت هیات معرفی خواهد نمود .

۳- یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون یا جامعه حسابداران رسمی یا مجتمع حرفه ای یا تشکل های صنفی یا شورای اسلامی شهر به انتخاب مودی . در صورتی که برگ تشخیص مالیات ابلاغ قانونی شده باشد و یا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی مودی انتخاب خود را اعلام ننماید سازمان امور مالیاتی با توجه به نوع فعالیت مودی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی از بین نمایندگان مزبور یک نفر را انتخاب خواهد کرد .

تبصره ۱- جلسات هیات های حل اختلاف مالیاتی با حضور سه نفر رسمی است و رای هیات های مزبور با اکثریت آرا قطعی و لازم الاجرا است ، ولی نظر اقلیت باید در متن رای قید گردد .

تبصره ۲- اداره امور هیات های حل اختلاف مالیاتی و مسئولیت تشکیل جلسات هیات ها به عهده سازمان امور مالیاتی کشور می باشد و حق الزحمه اعضای هیات های حل اختلاف بر اساس آیین نامه ای که بنا به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید از محل اعتباراتی که به همین منظور در بودجه سازمان مذکور پیش بینی می شود قابل پرداخت خواهد بود .

ماده ۲۴۵- نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور عضو هیات از بین کارمندان سازمان مذکور که دارای حداقل ده سال سابقه خدمت بوده و لااقل شش سال آن را در امور مالیاتی اشتغال داشته و در امور مالیاتی بصیر و مطلع باشند انتخاب خواهند شد .

ماده ۲۴۶- وقت رسیدگی هیات حل اختلاف مالیاتی در مورد هر پرونده ، جهت حضور مودی یا نماینده مودی و نیز اعزام نماینده اداره امور مالیاتی باید به آنها ابلاغ گردد . فاصله تاریخ ابلاغ و روز تشکیل جلسه هیات نباید کمتر از ده روز باشد مگر به درخواست مودی و موافقت واحد مربوط .

تبصره- عدم حضور مودی یا نماینده مودی و نیز نماینده اداره امور مالیاتی مربوط مانع از رسیدگی هیات و صدور رای خواهد بود .

ماده ۲۴۷- محدودف

ماده ۲۴۸- رای هیات حل اختلاف مالیاتی بایستی متناسب اظهار نظر موجه و مدلل نسبت به اعتراض مودی بوده و در صورت اتخاذ تصمیم به تعديل درآمد مشمول مالیات، جهات و دلایل آن توسط هیات در متن رای قید شود.

ماده ۲۴۹- هیات های حل اختلاف مالیاتی مکلفند مأخذ مورد محاسبات مالیات را در متن رای قید و در صورتی که در محاسبه اشتباہی کرده باشند با درخواست مودی یا مامور تشخیص مربوط به موضوع رسیدگی و رای را اصلاح کنند.

ماده ۲۵۰- در مواردی که هیات حل اختلاف مالیاتی برگ تشخیص مالیات را رد و یا این که تشخیص اداره امور مالیاتی را تعديل نماید مکلف است نسخه ای از رای خود را به انضمام رونوشت برگ تشخیص مالیات جهت رسیدگی نزد دادستان انتظامی مالیاتی ارسال کند تا در صورت احراز تخلف نسبت به تعقیب مختلف اقدام نماید.

ماده ۲۵۱- مودی یا اداره امور مالیاتی می توانند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رای قطعی هیات حل اختلاف مالیاتی، به استناد عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقص رسیدگی، با اعلام دلایل کافی به شورای عالی مالیاتی شکایت و نقض رای و تجدید رسیدگی را درخواست کنند.

ماده ۲۵۱ مکرر- در مورد مالیات های قطعی موضوع این قانون و مالیات های غیر مستقیم که در مرجع دیگری قابل طرح نباشد و به ادعای غیر عادلانه بودن مالیات مستندا به مدارک و دلایل کافی از طرف مودی شکایت و تقاضای تجدید رسیدگی شود وزیر امور اقتصادی و دارایی می تواند پرونده امر را به هیاتی مرکب از سه نفر به انتخاب خود جهت رسیدگی ارجاع نماید. رای هیات به اکثریت آرا قطعی و لازم الاجرا می باشد.

حکم این ماده نسبت به عملکرد سال ۱۳۶۸ تا تاریخ تصویب این اصلاحیه نیز جاری خواهد بود.

فصل چهارم- شورای عالی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۵۲- شورای عالی مالیاتی مرکب است از بیست و پنج نفر عضو که از بین اشخاص صاحب نظر، مطلع و مجبوب در امور حقوقی، اقتصادی، مالی، حسابداری و حسابرسی که

دارای حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی یا معادل در رشته های مذکور می باشند به پیشنهاد رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب می شوند .

تبصره ۱- حداقل پانزده نفر از اعضای شورای عالی مالیاتی باید از کارکنان وزارت امور اقتصادی و دارایی و یا سازمان ها و واحدهای تابعه آن که دارای حداقل شش سال سابقه کار در مشاغل مالیاتی باشند انتخاب شوند .

تبصره ۲- جلسات شورای عالی مالیاتی با حضور حداقل دو سوم اعضا رسمی است و تصمیمات آن با رای حداقل نصف به علاوه یک حاضرین معتبر خواهد بود .

ماده ۲۵۳- دوره عضویت اعضای شورای عالی مالیاتی سه سال از تاریخ انتصاب است و در این مدت قابل تغییر نیستند مگر به تقاضای خودشان یا به موجب حکم قطعی دادگاه اختصاصی اداری موضوع ماده (۲۶۷) این قانون . انتصاب مجدد اعضا پس از انقضای سه سال مذکور بلامانع است .

رئیس شورای عالی مالیاتی از بین اعضا شورا که کارمند وزارت امور اقتصادی و دارایی باشد ، به پیشنهاد رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب می شود .

ماده ۲۵۴- شورای عالی مالیاتی دارای هشت شعبه و هر شعبه مرکب از سه نفر عضو خواهد بود . رئیس و اعضای شعب از طرف رئیس شورای عالی مالیاتی منصوب می شود .

ماده ۲۵۵- وظایف و اختیارات شورای عالی مالیاتی به شرح زیر است :

۱- تهیه آیین نامه ها و بخشنامه های مربوط به اجرای این قانون در مواردی که از طرف وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور ارجاع می گردد و یا در مواردی که شورای عالی مالیاتی تهیه آن را ضروری می داند پس از تهیه به رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور پیشنهاد کند .

۲- بررسی و مطالعه به منظور پیشنهاد و اعلام نظر در مورد شیوه اجرای قوانین و مقررات مالیاتی و همچنین پیشنهاد اصلاح و تغییر قوانین و مقررات مالیاتی و یا حذف بعضی از آنها به وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور .

۳- اظهار نظر در مورد موضوعات و مسائل مالیاتی که وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور حسب اقتضا برای مشورت و اظهار نظر به شورای عالی مالیاتی ارجاع می نماید .

۴- رسیدگی به آرای قطعی هیات های حل اختلاف مالیاتی که از لحاظ عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقض رسیدگی مورد شکایت مودی یا اداره امور مالیاتی واقع شده باشد .

ماده ۲۵۶- هر گاه از طرف مودی یا اداره امور مالیاتی شکایتی در موعد مقرر از رای قطعی هیات حل اختلاف مالیاتی واصل شود که ضمن آن با اقامه دلایل و یا ارایه اسناد و مدارک صراحتا یا تلویحا ادعای نقض قوانین و مقررات موضوعه یا ادعای نقض رسیدگی شده باشد رئیس شورای عالی مالیاتی شکایت را جهت رسیدگی به یکی از شعب مربوط ارجاع خواهد نمود . شعبه مذبور موظف است بدون ورود به ماهیت امر صرفا از لحاظ رعایت تشریفات و کامل بودن رسیدگی های قانونی و مطابقت مورد با قوانین و مقررات موضوعه به موضوع رسیدگی و مستندا به جهات و اسباب و دلایل قانونی رای مقتضی بر نقض آرای هیات های حل اختلاف مالیاتی و مستندا به جهات و اسباب و دلایل قانونی رای مقتضی بر نقض آرای هیات های حل اختلاف مالیاتی و یا رد شکایت مذبور صادر نماید . رای شعبه با اکثریت مناطق اعتبار است و نظر اقلیت باید در متن رای قید گردد .

ماده ۲۵۷- در مواردی که رای مورد شکایت از طرف شعبه نقض می گردد پرونده امر جهت رسیدگی مجدد به هیات حل اختلاف مالیاتی دیگر ارجاع خواهد شد و در صورتی که در آن محل یک هیات بیشتر نباشد به هیات حل اختلاف مالیاتی نزدیک ترین شهری که با محل مذبور در محدوده یک استان باشد ارجاع می شود . مرجع مذبور مجدا به موضوع مالیاتی بر طبق فصل سوم این باب و با رعایت نظر شعبه شورای عالی مالیاتی رسیدگی و رای مقتضی می دهد . رایی که بدین ترتیب صادر می شود قطعی و لازم الاجراست . حکم این ماده در مواردی که آرای صادره از هیات های حل اختلاف مالیاتی توسط دیوان عدالت اداری نقض می گردد نیز جاری خواهد بود .

تبصره- در مواردی که رای هیات های حل اختلاف مالیاتی نقض می شود شورای عالی مالیاتی موظف است یک نسخه از رای هیات را برای رسیدگی نزد دادستان انتظامی مالیاتی ارسال دارد تا در صورت احراز تخلف اقدام به تعقیب نماید .

ماده ۲۵۸- هر گاه در شعب شورای عالی مالیاتی نسبت به موارد مشابه رویه های مختلف اتخاذ شده باشد حسب ارجاع وزیر امور اقتصادی و دارایی یا رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور یا رئیس شورای عالی مالیاتی هیات عمومی شورای عالی مالیاتی با حضور رئیس شورا و روسای شعب و در غیاب رئیس شعبه یک نفر از اعضای آن شورا به انتخاب رئیس شورا تشکیل خواهد شد و موضوع مورد اختلاف را بررسی کرده و نسبت به آن اتخاذ نظر و اقدام به صدور رای می نماید . در این صورت رای هیات عمومی که با دو سوم آرای تمام اعضا قطعی است برای شعب شورای عالی مالیاتی و هیات های حل اختلاف مالیاتی در موارد مشابه لازم الایتی است .

ماده ۲۵۹- هر گاه شکایت از رای هیات حل اختلاف مالیاتی از طرف مودی به عمل آمده باشد و مودی به میزان مالیات مورد رای وجه نقد یا تضمین بانکی بسپرد و یا وثیقه ملکی معرفی کند یا ضامن معتبر که اعتبار ضامن مورد قبول اداره امور مالیاتی باشد، معرفی نماید رای هیات تا صدور رای شورای عالی مالیات موقوف الاجرا می ماند .

ماده ۲۶۰- محذوف

فصل پنجم- هیات عالی انتظامی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۶۱- هیات عالی انتظامی مالیاتی مرکب خواهد بود از سه نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل که از بین کارمندان عالی مقام وزارت امور اقتصادی و دارایی که در امور مالیاتی بصیر و مطلع بوده و دارای ۱۶ سال سابقه خدمت که لااقل شش سال آن را در امور مالیاتی اشتغال داشته باشند به پیشنهاد رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و حکم و وزیر امور اقتصادی و دارایی برای مدت سه سال به این سمت منصوب می شوند و در مدت مذکور قابل تغییر نیستند مگر به تقاضای خودشان و یا به موجب حکم قطعی دادگاه اختصاصی اداری موضوع ماده (۲۶۷) این قانون . انتصاب مجدد آنان پس از انقضای سه سال مذکور بلامانع است . رئیس هیات عالی انتظامی مالیاتی از بین اعضای اصلی هیات از طرف وزیر امور اقتصادی و دارایی انتخاب و منصوب می شود .

تبصره- کارمندانی که مدارج مذکور در ماده (۲۲۰) این قانون را طی نموده و در یکی از استان های کشور به جز استان تهران به عنوان مدیر کل خدمت کرده باشند در انتخاب به سمت فوق حق تقدیم دارند .

ماده ۲۶۲- وظایف و اختیارات هیات عالی انتظامی مالیاتی به شرح زیر است :

الف- رسیدگی به تخلفات اداری در امور مالیاتی کلیه ماموران مالیاتی و نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیات های حل اختلاف مالیاتی و هیات سه نفری موضوع بند (۳) ماده (۹۷) این قانون و سایر مامورانی که طبق این قانون مسئول وصول مالیات هستند و نیز کسانی که با حفظ سمت وظایف ماموران مجبور را انجام می دهند به درخواست دادستانی انتظامی مالیاتی .

تعقیب و رسیدگی به پرونده های مطروحه در دادستانی و هیات عالی انتظامی مالیاتی سابق به عهده مراجع موضوع این فصل خواهد بود .

ب- نفی صلاحیت شاغلین مقامات مذکور در ادامه خدمات مالیاتی به جهات مسایل اخلاقی و یا رفتار منافی با حیثیت و شئون ماموران مالیاتی و سوء شهرت و اهمال و مسامحه آنان در انجام وظایف خود به درخواست دادستان انتظامی مالیاتی .

ج- رسیدگی به اعتراض مامورانی که صلاحیت آنها مورد تایید دادستان انتظامی مالیاتی قرار نگرفته است . نظر هیات در این گونه موارد برای مسئولین ذی ربط معتبر خواهد بود .

فصل ششم- دادستانی انتظامی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۶۳- دادستان انتظامی مالیاتی از بین کارمندان عالی مقام وزارت امور اقتصادی و دارایی که دارای حداقل ده سال سابقه خدمت بوده و شش سال آن را در امور مالیاتی اشتغال داشته باشند به پیشنهاد رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی به این سمت منصوب می شود .

تبصره- دادستان انتظامی مالیاتی می تواند به تعداد کافی دادیار داشته باشد و قسمتی از اختیارات خود را به آنان تفویض نماید .

ماده ۲۶۴- وظایف دادستان انتظامی مالیاتی به شرح زیر است :

الف- رسیدگی و کشف تخلفات و تقصیرات ماموران مالیاتی و نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیات های حل اختلاف مالیاتی و همچنین اعضا هیات سه نفری موضوع بند (۳) ماده (۹۷) این قانون و سایر ماموران که طبق این قانون در امر وصول مالیات دخالت دارند و نیز کسانی که با حفظ سمت وظایف ماموران مذبور را انجام می دهند و تعقیب آنها .

ب- تحقیق در جهات اخلاقی و اعمال و رفتار افراد مذکور .

پ- اعلام نظر نسبت به ترفیع مقام ماموران مالیاتی و نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیات های حل اختلاف مالیاتی .

ت- اقامه دعوی علیه مودیان و ماموران مالیاتی که در این قانون پیش بینی شده است .

ماده ۲۶۵- جهات ذیل موجب شروع رسیدگی و تحقیق خواهد بود :

الف- شکایت ذی نفع راجع به عدم رعایت مقررات این قانون .

ب- گزارش رسیده از مراجع رسمی .

پ- مواردی که از طرف یا رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و یا هیات عالی انتظامی مالیاتی ارجاع شود .

ت- مشهودات و اطلاعات دادستانی انتظامی مالیاتی .

تبصره- دادستان انتظامی مالیاتی موارد مذکور در این ماده را مورد رسیدگی قرار می دهد و حسب مورد پرونده را بایگانی یا قرار منع تعقیب صادر و یا ادعا نامه تنظیم و به هیات عالی انتظامی مالیاتی تسلیم می نماید و در موارد صدور منع تعقیب نیز مراتب باید به هیات عالی انتظامی مالیاتی اعلام شود . هیات مذکور در صورتی که قرار منع تعقیب صادره را منطبق با موضوع تشخیص ندهد راسا نسبت به رسیدگی اقدام خواهد نمود .

ماده ۲۶۶- مرجع رسیدگی به تخلف افراد مذکور در ماده (۲۶۲) این قانون مرکب است از دو نفر اعضای هیات عالی انتظامی غیر از رئیس هیات و یک نفر از اعضای شورای عالی مالیاتی بنا به معرفی رئیس شورا .

مرجع مذکور طبق مقررات این قانون و قانون رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات موضوعه نسبت به موضوع ارجاعی رسیدگی و رای به برائت یا محکومیت صادر می نماید . رای مذبور ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ رای از طرف کارمند مورد تعقیب و همچنین دادستانی انتظامی مالیاتی قابل تجدید نظر است .

مرجع تجدید نظر مرکب از سه نفر عضو که عبارتند از رئیس هیات عالی انتظامی مالیاتی، رئیس شورای عالی مالیاتی و یکی از اعضای هیات عالی انتظامی به انتخاب رئیس هیات عالی انتظامی که در رای بدوى دخالت نداشته باشد . رای مرجع تجدید نظر قطعی و لازم الاجرا است .

تبصره ۱- هر گاه هر یک از اعضای هیات عالی انتظامی مالیاتی خواه در مرحله بدوى یا تجدید نظر سابقه صدور رای یا هر نوع اظهار نظر نسبت به موضوع طرح شده داشته باشند ، وزیر امور اقتصادی و دارایی حسب مورد یک نفر دیگر را در آن مورد تعیین خواهد نمود .

تبصره ۲- در هر مورد که رای مرجع تجدید نظر توسط دیوان عدالت اداری نقض و یا پرونده قابل رسیدگی مجدد اعلام گردد ، پرونده امر منحصرا به جهات مورد نظر دیوان مذبور به هیاتی مرکب از سه نفر به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی که یکی از آنان رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور خواهد بود احواله و رای هیات اخیرالذکر قطعی و لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۲۶۷- تخلفات انتظامی اعضای شورای عالی مالیاتی و اعضای هیات عالی انتظامی به دستور وزیر امور اقتصادی و دارایی در دادگاه اختصاصی اداری مرکب از یکی از روسای شعب دیوان عالی کشور به معرفی رئیس دیوان عالی کشور ، رئیس کل دیوان محاسبات و رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور مورد رسیدگی قرار می گیرد که بر طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات مربوط رسیدگی و رای بر برایت یا محکومیت صادر خواهد نمود . این رای قطعی و لازم الاجرا است .

ماده ۲۶۸- در مواردی که به موجب قوانین و مقررات مالیاتی به سبب معاملاتی که در دفتر اسناد رسمی انجام می شود تکالیفی به عهده صاحبان دفتر گذارده شده است تخلف آنان از انجام تکالیف مذکور به وسیله دادستانی انتظامی مالیاتی تعقیب خواهد شد .

محاکمه و مجازات سردفتر مختلف در مرجع صلاحیت دار مذکور در قانون دفاتر اسناد رسمی به عمل خواهد آمد ولی دادستانی انتظامی مالیاتی علاوه بر تسليم ادعانامه می تواند از وجود نماینده اداره امور مالیاتی برای ادائی توضیحات لازم در مرجع مذبور استفاده نماید .

ماده ۲۶۹- تخلف قضات اعضای هیات های حل اختلاف مالیاتی در انجام تکالیفی که به موجب قوانین و مقررات مالیاتی به عهده هیات های حل اختلاف گذارده شده است ، با اعلام

دادستانی انتظامی مالیاتی در دادسرای انتظامی قضاط مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت . در مورد قضاط بازنشسته و نیز نمایندگان موضوع بند (۳) ماده (۲۴۴) این قانون به تخلف آنان با اعلام دادستانی انتظامی در محاکم دادگستری رسیدگی و به مجازات متناسب محکوم خواهد شد .

ماده ۲۷۰- مجازات تخلف ماموران مالیاتی و نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیات حل اختلاف در موارد زیر عبارت است از :

۱- هر گاه بعد از تشخیص مالیات و غیر قابل اعتراض بودن آن معلوم شود که ماموران مالیاتی و یا نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی عضو هیات حل اختلاف مالیاتی از روی تعمد یا مسامحه بدون توجه به اسناد و مدارک مودی و بدون تحقیقات کافی درآمد مودی را کمتر یا بیشتر از میزان واقعی تشخیص داده اند علاوه بر جبران خسارات واردہ به میزانی که شورای عالی مالیاتی تعیین می نماید مختلف به مجازات اداری حداقل سه ماه و حداقل پنج سال انفصال از خدمات دولتی محکوم خواهد شد .

۲- در مواردی که مالیات مودیان بر اثر مسامحه و غفلت ماموران تشخیص مشمول مرور زمان یا غیر قابل وصول گردد جز در مورد اظهارنامه هایی که در اجرای ماده (۱۵۸) این قانون رسیدگی به آن الزامی نیست ، مقصراً به موجب رای هیات عالی انتظامی از خدمت مالیاتی برکنار و حسب مورد به مجازات متناسب مقرر در قانون رسیدگی به تخلفات اداری محکوم خواهد شد . ضمناً نسبت به زیان واردہ به دولت به میزانی که شورای عالی مالیاتی تشخیص می دهد مختلف مسئولیت مدنی داشته و وسیله دادستان انتظامی مالیاتی در دادگاه های حقوقی دادگستری یا عنوان دعوای جبران ضرر و زیان اقامه خواهد شد و در صورت وجوده سوء نیت متهم وسیله دادستانی انتظامی مالیاتی مورد تعقیب جزایی قرار خواهد گرفت.

ماموران تشخیص که امر مالیاتی مختوم را مجدداً مورد اقدام قرار دهند به موجب حکم هیات عالی انتظامی به انفصال از خدمات دولتی از یک الی چهار سال محکوم می شوند و در مواردی که با دادن گزارش خلاف واقع در امر مالیاتی تعمداً وسایل تعقیب مودیانی را که بی تصریون فراهم سازند به موجب حکم دادگاه های دادگستری به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می شوند . دادگاه ها خارج از نوبت به این جرایم رسیدگی خواهند نمود . این حکم شامل ماموران تشخیصی نیز خواهد بود که در موارد مذکور در ماد (۱۵۶) و (۲۲۷) و

(۲۳۹) این قانون به طور کلی بعد از صدور برگ تشخیص در هر مرحله ای که باشد ، بابت فعالیت دیگر مودی اعم از این که از همان نوع باشد یا نوع دیگر بدون به دست آوردن مدرک مثبت یا در خارج از مهلت مرور زمان مالیاتی موضوع مواد (۱۵۶) و (۱۵۷) این قانون مطالبه مالیات نمایند .

تبصره- تشریفات رسیدگی به تخلفات و مجازات آنها جز در مواردی که مقررات خاصی برای آن در این قانون پیش بینی شده است مطابق قانون رسیدگی به تخلفات اداری خواهد بود.

ماده ۲۷۱- در مورد رد دفاتر و اسناد و مدارک مودی هر گاه هیات سه نفری موضوع بند (۳) ماده (۹۷) این قانون در یک سال مالیاتی بیش از یک پنجم نظریات اداره امور مالیاتی را (با نوبت اضافی) مردود اعلام نماید ماموران مالیاتی مربوط برای مدت یک سال و در صورت تکرار به طور دائم از اشتغال در رده ماموران تشخیص منفصل خواهد شد .

ماده ۲۷۲- سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران و حسابداران رسمی و موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی که عهده دار انجام دادن وظایف حسابرسی و بازرگانی یا حسابرسی اشخاص هستند در صورت درخواست اشخاص مذکور مکلفند گزارش حسابرسی مالیاتی طبق نمونه ای که از طرف سازمان امور مالیاتی تهیه می شود تنظیم کنند و جهت تسلیم به اداره امور مالیاتی مربوط در اختیار مودی قرار دهند .

گزارش اخیرالذکر باید شامل موارد زیر باشد :

الف- اظهار نظر نسبت به کفايت اسناد و مدارک حسابداری برای امر حسابرسی طبق مفاد این قانون و مقررات مربوط با رعایت اصول و ضوابط و استانداردهای حسابداری .

ب- تعیین درآمد مشمول مالیات بر اساس مفاد این قانون و مقررات مربوط .

ج- اظهار نظر نسبت به مالیات های تکلیفی که مودی به موجب قانون مکلف به کسر و پرداخت آن سازمان امور مالیاتی بوده است .

د- سایر مواردی که در نمونه گزارش حسابرسی مالیاتی مورد نظر سازمان امور مالیاتی کشور تعیین خواهد شد .

تبصره ۱- اداره امور مالیاتی گزارش حسابرسی مالیاتی را بدون رسیدگی قبول و مطابق مقررات برگ تشخیص مالیات صادر می کند . قبول گزارش حسابرسی مالیاتی موكول به آن است که مودی گزارش حسابرسی مالی نسبت به صورت های مالی که طبق استانداردهای

حسابرسی توسط همان حسابدار رسمی یا موسسه حسابرسی تنظیم شده باشد را ضمیمه گزارش حسابرسی مالیاتی همراه با اظهارنامه مالیاتی یا حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه، تسلیم اداره امور مالیاتی مربوط نموده باشد.

تبصره ۲- سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند حسابرسی صورت‌های مالی و تنظیم گزارش مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی را به حسابداران رسمی یا موسسات حسابرسی واگذار نماید. در این صورت، پرداخت حق الزحمه، طبق مقررات مربوط به عهد سازمان امور مالیاتی کشور می‌باشد.

ماده ۲۷۳- تاریخ اجرای این قانون از اول سال ۱۳۸۱ خواهد بود و کلیه اشخاص حقوقی که شروع سال مالی آنها از اول فروردین ماه ۱۳۸۰ به بعد باشد نیز از لحاظ ترتیب رسیدگی و نرخ مالیاتی مشمول این قانون خواهند شد. از تاریخ اجرای این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر به استثنای احکام مالیاتی مقرر در قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دوران برنامه مذبور و نیز ماده (۱۳) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ و استفساریه مصوب ۱۳۷۴/۱/۲۱ قانون اخیرالذکر لغو می‌گردد. این حکم شامل قوانین و مقررات مغایری که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است نیز می‌باشد.

قانون فوق مشتمل بر دویست و هفتاد و یک ماده و دویست و یازده تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ سوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و شصت و شش مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است با توجه به عدم وصول نظر شورای نگهبان در مهلت قانونی ابلاغ می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی- اکبر هاشمی

مبدأ پیوند	مقصد پیوند	کد سیستم	کد مصوبه

مبدأ نسخ	منسوب	كـد سـيـسـتـم	كـد مـصـوبـه